

Jaarverslag 2011

Oranje Fonds

voor sociale initiatieven

Brengt ons bij elkaar.

Jaarverslag 2011

Statutaire doelstelling

Stichting Oranje Fonds heeft ten doel het verlenen van steun voor initiatieven binnen het Koninkrijk der Nederlanden op het gebied van maatschappelijk welzijn, in het bijzonder waar het gaat om projecten die sociale cohesie bevorderen, waarbij mede wordt gelet op de pluriformiteit van de samenleving.

Dankzij de Nationale Postcode Loterij en De Lotto kunnen wij structureel investeren in de sociale kant van Nederland en het Caribische deel van het Koninkrijk en zo aan onze doelstelling voldoen.

De Nationale Postcode Loterij en De Lotto kunnen functioneren dankzij alle Nederlanders die meespelen. We bedanken al die Nederlanders én de loterijen heel hartelijk voor hun bijdrage aan ons werk!

Inhoud

Voorwoord	4	Financiën	59
Het Oranje Fonds	7	Financieel beleid	60
Het Oranje Fonds in het kort	8	Staat van baten en lasten 2011 en meerjarenraming	64
Waar staan we in 2011?	9	Balans op 31 december 2011	66
Waar willen we naartoe?	11	Toelichting lastenverdeling	67
Koninklijke werkbezoeken	13	Fondsen op Naam	68
Bestuursverslag	15	Verklaring bestuur	71
Communicatie en fondsenwerving	18		
Personeel en organisatie	22		
Ons werk	25		
Ondersteuning van sociale initiatieven	26		
Het Caribische deel van het Koninkrijk	30		
Appeltjes van Oranje	33		
Taalontmoetingen	36		
Man 2.0	38		
Kracht van sport	40		
Kinderen Maken Muziek	42		
Beste Maatjes	44		
NL DOET	46		
Oranje Fonds Groeiprogramma	48		
Stimuleringsprogramma Mentorprojecten	50		
Burendag	52		
Zomerscholen	54		
Oranje Fonds Buurtcadeau	56		

Harder nodig dan ooit

Mensen bij elkaar brengen. Dat is misschien wel de kortst mogelijke uitleg van waar het Oranje Fonds voor staat. Mensen bij elkaar brengen, zodat iedereen zich thuis kan voelen in ons Koninkrijk. Het Oranje Fonds ondersteunt sociale initiatieven die zich met hart en ziel inzetten voor onderlinge betrokkenheid. Zij kunnen sinds tien jaar rekenen op de financiële en inhoudelijk steun van het inmiddels grootste sociale fonds van ons land.

Het afgelopen decennium is het jaarlijkse bestedingsbudget van het Fonds ruimschoots verdubbeld van €11 miljoen naar circa €28 miljoen. Dit dankzij verhoogde inkomsten vanuit de loterijen en onze eigen fondsenwerving, waaronder de groei van het aantal Fondsen op Naam. In 2011 konden we zo bijna 6.500 sociale initiatieven steunen met directe financiële steun ter waarde van €27 miljoen. Daarnaast is er nog eens €4 miljoen besteed aan de inhoudelijke en communicatieve ondersteuning van sociaal Nederland via onze programma's zoals het Oranje Fonds Groeiprogramma en Kinderen Maken Muziek en natuurlijk onze campagnes zoals NL DOET en Burendag.

Deze steun is financieel mogelijk dankzij het rendement op ons eigen vermogen van circa €170 miljoen. Dit is de motor achter onze

exploitatiekosten, waardoor alle externe inkomsten van derden, zoals de loterijorganisaties, donateurs, nalatenschappen en schenkingen, besteed worden aan ondersteuning van sociale initiatieven. Het grootste deel van deze inkomsten komt van de Nationale Postcode Loterij en De Lotto. Wij zijn hen en hun spelers zeer erkentelijk. Daarnaast zijn we zeer trots op de inmiddels ruim 8.000 Vrienden die ons werk steunen, en de particulieren en bedrijven die ons helpen bij het verwezenlijken van onze sociale missie.

Deze betrokkenheid is ook in sterke mate aanwezig bij ons beschermbaar. De Prins van Oranje en Prinses Máxima zetten zich energiek en belangeloos geweldig in voor het Fonds. De openheid waarmee zij de mensen tegemoet treden is iedere keer weer prachtig om te zien. Tijdens NL DOET mocht ik dit

van dichtbij meemaken. Het beschermbaar bezocht verzorgingstehuis De Opmaat in Monster waar ze de cliënten trakteerden op een originele Engelse High Tea. De positieve sfeer en verbondenheid die daar ontstond was onvergetelijk.

In de bestuursvergaderingen van 2011 speelde het Meerjarenbeleidsplan 2012 – 2015 een belangrijke rol. We hebben de koers uitgezet voor de komende jaren. Het Oranje Fonds zal zich meer en meer gaan ontwikkelen tot het knooppunt waar kennis, mensen, bedrijven en geld samenkomen voor het versterken van sociale cohesie. U leest er meer over in dit jaarverslag.

De grootste uitdaging voor het Fonds in de komende jaren is het vinden van dekking voor de groeiende behoefte aan financie-

ring voor sociale initiatieven in het land. We beseffen daarnaast dat we de meeste toegevoegde waarde hebben als we initiatieven helpen zich te verduurzamen in financiering, netwerk en methodiek. Die handschoen pakken we als professionele, betrokken en enthousiaste organisatie met veel plezier op.

Sociale cohesie heeft met het Oranje Fonds in de afgelopen tien jaar een gezicht gekregen. En dat is belangrijk. Vrijwillige inzet is harder nodig dan ooit om ons land leefbaar te houden. Gelukkig is daar veel steun voor!

Ik wens u veel leesplezier,

Joop Wijn, voorzitter

Het Oranje Fonds

Het Oranje Fonds in het kort

Wie zich wil inzetten voor een ander, hoeft dat niet alleen te doen. Voor initiatiefnemers van sociale projecten is er het Oranje Fonds, het grootste nationale fonds op sociaal gebied. In 2011 besteden we ruim € 31 miljoen aan onze doelstelling. We dragen bijna € 27 miljoen bij aan bijna 6.500 sociale initiatieven. Daarnaast ondersteunen we de initiatieven met kennisuitwisselingsprogramma's, professionele netwerken, trainingen en mediacampagnes om bijvoorbeeld vrijwilligers te mobiliseren. We verbinden mensen en organisaties met elkaar en maken zo Nederland socialer.

De plaats die het Oranje Fonds in onze samenleving inneemt is bijzonder. Dat komt niet alleen door de betrokkenheid van ons beschermmpaar, de Prins van Oranje en Prinses Máxima, of door het brede netwerk en de grote kennis die het Fonds de afgelopen jaren heeft opgebouwd. Het Fonds is vooral uniek door de wijze waarop we soci-

ale initiatieven ondersteunen. We richten ons op actieve mensen die vragen en problemen in onze samenleving signaleren, het er niet bij laten zitten, maar het heft in eigen handen nemen. Deze mensen willen we motiveren, inspireren en helpen om sociale initiatieven te starten, uit te voeren en voort te zetten.

Jong en oud ontmoeten elkaar tijdens de circuslessen van JeugdCircus Santelli. Het initiatief wint samen met het Groningse Woonzorgcentrum Oosterparkheem een Appeltje van Oranje.

Daarmee staat het Oranje Fonds voor optimisme, voor het creëren van kansen en voor een visie op onze samenleving waaraan iedereen naar vermogen en wens deel kan nemen.

Geld, kennis en contacten

Het Oranje Fonds is de plek waar kennis, mensen, bedrijven en geld samenkomen om goed te doen voor buurt en

medemens. Met fondsenwerving richten wij ons op loterijen, particulieren en bedrijven. Met de opbrengsten ondersteunen we sociale initiatieven met directe financiële bijdragen. Daarnaast vormt het Oranje Fonds een platform voor organisaties en initiatieven om kennis en ervaringen uit te wisselen en contacten op te doen. Dat doen we via onze kennisprogramma's, bijeenkomsten en sinds dit jaar ook via online netwerken.

Organisatie

Het Oranje Fonds is een hybride fonds. Een deel van onze inkomsten is afkomstig van het rendement op ons eigen vermogen, een deel komt van externe bronnen waaronder de Nationale Postcode Loterij, De Lotto en een groeiende groep vaste donateurs. Het Oranje Fonds heeft een bestuur met acht leden die hun werk onbezoldigd verrichten. Zij hebben een toezichthoudende functie. Ruim veertig medewerkers voeren vanaf het kantoor op de Maliebaan in Utrecht de werkzaamheden uit om de doelstellingen effectief en efficiënt te bereiken.

Waar staan we in 2011?

In 2011 ontvangen we bijna 10.000 aanvragen; daarvan kunnen we er bijna 6.500 honoreren. Het aantal aanvragen groeit dit jaar met ruim 2.000. Dit toont wederom aan dat de behoefte aan ondersteuning groot blijft.

Programma's

Naast de reguliere aanvragen en de al lopende programma's starten we dit jaar, op initiatief van onze beschermvrouwe Prinses Máxima, het programma Kinderen Maken Muziek. Het doel is om meer dan 3.000 kinderen groepsgewijs een instrument te leren bespelen, te leren samenwerken en hierbij ook vrijwilligers te betrekken. Samen met het Fonds voor Cultuurparticipatie stellen we het programma op, selecteren 31 initiatieven en stellen hun geld, kennis en contacten ter beschikking. Naast bijdragen van het Oranje Fonds en het Fonds voor Cultuurparticipatie wordt Kinderen Maken Muziek financieel mede mogelijk gemaakt door het Prins Bernhard Cultuurfonds, het Skanfonds en diverse particuliere giftgevers.

Campagnes

Onze publiekscampagnes NL DOET en Burendag winnen aan populariteit. Op 18 en 19 maart steken 250.000 mensen de handen uit de mouwen bij buurthuizen, welzijnsinstellingen of andere maatschappelijke organisaties. Zo worden bijna 6.000 klussen geklaard en vele nieuwe vaste vrijwilligers geworven, een stijging van 40 procent ten opzichte van vorig jaar. We zien dat er in 97 procent

Bij De Weg Andersom in Amersfoort trainen ggz-cliënten en leden van de reguliere volleybalvereniging AVV Keistad gezamenlijk. De stap naar de reguliere sportvereniging wordt zo verkleind.

van alle Nederlandse gemeenten een klus wordt georganiseerd. Uit een enquête onder bijna 4.000 deelnemende vrijwilligers blijkt dat de dag gewaardeerd wordt met een 8,3. Ook Burendag is dit jaar een groot succes. In totaal vierten naar schatting van onderzoeksbureau Motivaction 1,25 miljoen mensen Burendag. Een stijging van 300.000 mensen ten opzichte van het jaar ervoor.

Financieel

Het aantal Vrienden groeit met 2.594. We voldoen zo aan de ambitie om meer dan 8.000 donateurs te hebben. We zijn onze Vrienden erkentelijk voor hun jaarlijkse financiële steun aan het Fonds. Van de Nationale Postcode Loterij ontvangen we € 15 miljoen en De Lotto steunt ons met een bedrag van bijna € 7 miljoen. We zijn

alle spelers van de loterijen dankbaar voor hun steun. We verwelkomen twee nieuwe fondsen op naam het Fonds Kinderen Maken Muziek en het Fonds Stichting Van der Toorn. De totale inbreng van deze twee nieuwe fondsen bedraagt ruim € 950.000,=

Administratie en beheer

De bedrijfsvoering bij het Oranje Fonds kan steunen op een deugdelijk ingericht en functionerend systeem van administratieve organisatie en interne beheersing. We hanteren strikte functiescheidingen en er zijn preventieve maatregelen om het risico van fraude te minimaliseren. Wij nemen regelmatig onze procedures en processen onder de loep en actualiseren deze aan de hand van nieuwe ontwikkelingen.

Integriteit is een belangrijk punt bij het Oranje Fonds en we hanteren daarbij een gedragscode, die we met een bepaalde regelmaat bespreken met elkaar en waar nodig actualiseren.

De toetsing van onze processen is een vast onderdeel van de jaarlijkse interim-controle in het najaar door de accountants van KPMG. Zij vermelden in de managementletter 2011 dat de interne beheersing goed ten dienste staat van het intern toezicht.

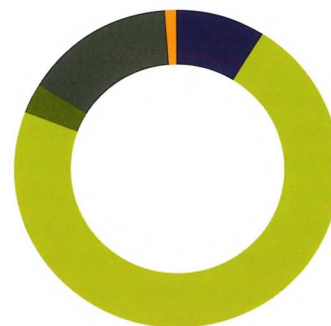
Om grip te houden op de complexiteit van vermogensbeheer hebben wij ook in 2011 de samenwerking met onze extern fiduciair beheerder IBS Asset Management voortgezet. Naast voordelen op het gebied van efficiency houden zij ons en onze vermogensbeheerders scherp op afspraken, ontwikkelingen, risico's en kansen. Zij brengen hierover elke maand verslag uit aan directie en bestuur van het Oranje Fonds.

Bestedingen 2011 in aantallen en bedragen

	Doelstelling	Realisatie in aantal	Realisatie in euro's
Aanvragen regulier	3.000	3.232	-
Bestedingen regulier	1.000	988	21.827.864,=
Aanvragen Burendag	3.500	3.272	-
Bestedingen Burendag	-	2.589	1.785.136,=
Aanvragen NL DOET	-	3.253	-
Bestedingen NL DOET incl. BON DOET	-	2.863	2.508.989,=
Bestedingen Caribisch deel van het Koninkrijk	-	40	827.413,=
Totaal besteed aan doelstelling	26.508.600,=	6.480	26.949.402,=
Totaal aantal Vrienden eind 2011	8.000	8.054	-

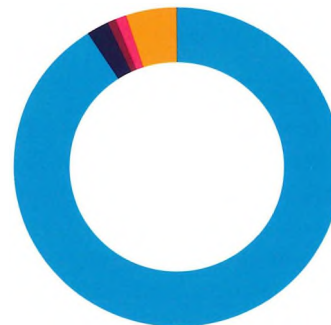
Herkomst van de baten in 2011

- Fondsenwerving, 9%
- Acties derden (loterijen), 72%
- Subsidies, 3%
- Beleggingen, 15%
- Overige baten, 1%

Bestedingen in 2011

- Besteding aan de doelstelling, 91%
- Kosten fondsenwerving, 2%
- Kosten werving baten acties derden, 1%
- Beleggingskosten, 1%
- Beheer en administratie, 5%

Kijk op oranjefonds.nl/jaarverslag voor een overzicht van bestedingen in 2011 en voorgaande jaren.

Waar willen we naartoe?

2011 is het laatste jaar van het lopende Meerjarenbeleidsplan 2009-2011. We formuleren een nieuw plan voor de periode 2012-2015 met een belangrijke rol voor actief burgerschap. Of het nu gaat om zorg voor de buurt, voor anderen of voor mensen die nog niet mee kunnen doen, actief burgerschap en andere vormen van particulier initiatief zijn de bron waaruit sociale cohesie ontstaat. Deze bron willen we koesteren, in de schijnwerpers zetten en, met beleid, verder ontwikkelen.

Al onze activiteiten zullen zich de komende jaren concentreren op het creëren, vinden en ondersteunen van het maatschappelijk middenveld, in de brede zin van het woord.

We trekken onze handen niet af van maatschappelijke organisaties, de focus verschuift echter wel. We willen de organisaties bijvoorbeeld, naast geld, voorzien van goede voorbeelden, van nieuwe vrijwilligers en van kennis over nieuwe organisatiestructuren. Hierdoor worden vooral kleine organisaties beter ingericht op samenwerking met andere kleinschalige maatschappelijke verbanden, op de grotere diversiteit aan vrijwilligers en op de nieuwe relatie tot de overheid.

Daarnaast zal het Oranje Fonds zich ook direct richten tot actieve burgers, tot hen die iets willen betekenen voor hun buur, buurt of medemens. We helpen met geld, maar vooral ook met nieuwe mogelijkheden, goede voorbeelden van elders in het land en met kennis. Tot slot wil het Oranje Fonds zich richten op bedrijven en individuen die aan deze beweging van eigen initiatief en verantwoordelijkheid willen bijdragen. We helpen door een platform te bieden waar (hun) geld, goederen en menskracht elkaar vinden.

Maatjeswerk is een centraal thema bij Oranje Fonds Groeiprogrammadeelnemer Humanitas Tandem. Maatjes maken onder meer een vuist tegen dreigend sociaal isolement bij ouderen.

Doelstellingen 2012-2015

Per jaar worden 9.000 projecten ondersteund met € 35 miljoen

In deze projecten worden jaarlijks 2 miljoen mensen bereikt

Aan deze projecten doen jaarlijks 500.000 vrijwilligers mee

25.000 Vrienden

10 nieuwe Fondsen Op Naam

Fondsenwerving naar ten minste € 1,5 miljoen per jaar

100% van de beleggingsportefeuille is duurzaam

Het Oranje Fonds is het meest bekende en gewaardeerde sociale fonds van Nederland

Virtueelplatformfunctie is uitgewerkt, getest, geëvalueerd

Toename samenwerking met bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties

Structurele inbedding van evaluatie in alle campagnes, projecten en programma's

“2011 was het tiende levensjaar van het Fonds. In ons jubileumjaar 2012 staan we hier feestelijk bij stil. Om te weten waar je als organisatie naartoe wilt, is het goed om af en toe stil te staan bij de wortels. De intentie destijds was om een nieuw sociaal fonds te maken. Een fonds dat buiten de bestaande conventies om de sociale cohesie in Nederland bevordert. En dat hebben we gedaan. In het afgelopen decennium hebben we meer dan 20.000 sociale initiatieven gesteund voor een totaalbedrag van bijna € 200 miljoen. Daarnaast hebben we sociale initiatieven ook gesteund met onze campagnes en kennisprogramma's. Juist in deze combinatie van geld, kennis en contacten is het Oranje Fonds onconventioneel. En daar gaan we mee door.

Ook de fondsenwerving zullen we verder oppakken. Het sociale veld heeft het zwaar onder de huidige

overheidsbezuinigingen. We kunnen daarom de komende jaren tientallen miljoenen meer gebruiken voor al die goede sociale initiatieven. Daartoe moeten we onze sociale boodschap nog meer voor het voetlicht brengen. Daarnaast krijgt actief burgerschap een steeds prominentere rol in ons beleid. Elke keer als ik een van onze projecten bezoek, word ik er vrolijk van. Er zijn veel mensen die zich onbaatzuchtig inzetten voor een ander. Die inzet steunen we, want als het financieel een tandje minder gaat, zal de behoefte aan sociale verbanden alleen maar groeien.”

Ronald van der Giessen,
directeur Oranje Fonds

Koninklijke werkbezoeken

Al tien jaar zijn de Prins van Oranje en Prinses Máxima zeer betrokken bij het werk van het Oranje Fonds. Dit jaar bezoeken zij veel deelnemers van het Oranje Fonds Groeiprogramma. Ook overhandigt Prinses Máxima de Appeltjes van Oranje op Paleis Noordeinde. Tijdens NL DOET zijn, naast het beschermbaar, ook vele andere leden van de Koninklijke Familie actief als 'vrijwilliger voor één dag'.

11 januari Prinses Máxima bezoekt Be Interactive in Amsterdam, winnaar van een Appeltje van Oranje in 2010.

2 februari Prinses Máxima bezoekt Stichting Mytikas in Den Haag. Zij ontwikkelden een methode voor gedragsverandering via trainingen met theater, film en televisie. De Mytikasmethode biedt risicjongeren een kans om het beste uit zichzelf te halen en weer mee te doen in de maatschappij. De jongeren geven een optreden voor de Prinses en hebben een gesprek met haar.

18 maart De Prins van Oranje en Prinses Máxima verzorgen voor NL DOET een echte Engelse 'high tea' bij Verzorgingstehuis De Opmaat in Monster. Hare Majesteit de Koningin is dit jaar bij Stichting Grote Broer in Nijmegen. Zij wordt deze dag bijgestaan

door Prins Bernhard, Prinses Annette en Prins Pieter Christiaan. Samen verven zij de grote zaal in vrolijke kleuren.

27 januari De Prins van Oranje opent een nieuwe winkel van opleidingsbedrijf Prins Heerlijk in Tilburg voor jongeren met leerbeperkingen.

1 februari De Prins van Oranje bezoekt het project Nederland Cares in Den Haag en geeft het startsein voor de campagne van NL DOET.

5 april Prinses Máxima bezoekt Hoedje van Papier in Rotterdam.

7 april De Prins van Oranje brengt een bezoek aan Stichting Family Factory in Culemborg.

17 mei Prinses Máxima reikt in bijzijn van Koningin Beatrix en de Prins van Oranje de Appeltjes van Oranje 2011 uit en lanceert Kinderen Maken Muziek.

20 mei Prinses Máxima bekijkt het concept COOLzaad van Stichting BuurtLab in Rotterdam.

31 mei Prinses Máxima opent de vijftigste locatie van Stichting Present in Opsterland.

7 juni Prinses Máxima bezoekt de Amsterdamse Plus, een (school)uitvalvoorziening voor jongeren die door gedragsproblemen of thuissituatie niet meekomen in het reguliere onderwijs. De Prinses gaat in gesprek met jongeren, coaches en overige betrokkenen bij het initiatief.

25 augustus Prinses Máxima bezoekt Stichting Al Amal in Utrecht.

26 augustus De Prins van Oranje bezoekt buurtkunstprojecten van Stichting Catharin in Wessem.

1 september De Prins van Oranje bezoekt het initiatief De Weg Andersom van GGZ Centraal en de Amersfoortse Volleybalvereniging Keistad (AVV Keistad). Voor veel ambulante ggz-cliënten is het zelf aanmelden bij een sportvereniging een stap te ver. Door aansluiting bij De Weg Andersom kunnen de cliënten met elkaar volleybaltrainingen volgen in de sportaccommodatie van AVV Keistad. Het uiteindelijke doel is aanmelding van de cliënten bij de sportvereniging zelf.

24 september De Prins van Oranje viert Burendag bij Buurtraad de Dreven in Apeldoorn.

De Prins van Oranje te midden van de jongeren van het Buurtkunstproject te Wessem.

4 oktober Prinses Máxima bezoekt Foodscape Schilderswijk van Stichting Urbania-hoeve in Den Haag.

6 oktober De Prins van Oranje bezoekt Appeltje van Oranje-winnaar Jong geleerd, Jong gebleven. Hij woont een circusvoorstelling bij en ziet hoe de jonge circusartiesten de ouders van het zorgcentrum enthousiast maken en activeren. In de middag bezoekt de Prins Kans 050, deelnemer aan ons Stimuleringsprogramma Mentorprojecten. Hij spreekt met mentoren en 'mentees' over het nut van coaching voor jongeren.

29-31 oktober Het beschermmpaar brengt samen met Koningin Beatrix een bezoek aan het Caribische deel van het Koninkrijk. De Prinses en de Koningin bezoeken samen

Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad op Aruba, Appeltjeswinnaar in 2005. De stichting fungeert al meer dan twintig jaar als enige voorziening op Aruba voor vrouwen en hun kinderen die in huiselijkgeweldsituaties terecht komen. Op 31 oktober is het Koninklijke gezelschap op Bonaire. Daar bezoeken zij een school en geven het startsein voor BON DOET, de Bonairiaanse variant van NL DOET.

22 november Prinses Máxima is bij het Oranje Fonds in Utrecht aanwezig bij de uitwisselingsbijeenkomst van Kinderen Maken Muziek, het programma dat zij eerder in het jaar tijdens haar verjaardag lanceerde.

24 november De Prins van Oranje en Prinses Máxima nemen beiden deel aan de conferentie Kunst Beweegt in Zaandam.

Bestuursverslag

Het bestuur van het Oranje Fonds stelt het beleid vast en houdt toezicht op de uitvoering ervan. In 2011 komen zij vijfmaal bijeen. Naast de vaste onderwerpen zoals jaarrekening en begroting, bespreken zij onder andere de systematiek van monitoring en evaluatie en buigen zich over voorstellen voor grotere programma's.

Oranje Fonds voorzitter Joop Wijn steekt vrijwillig de handen uit de mouwen en leest voor tijdens NL DOET op vrijdag 18 maart in Den Haag.

Bestuur Oranje Fonds**

<i>Naam en functie</i>	<i>Nevenfuncties</i>	<i>Termijn</i>
de heer mr. drs. J.G. Wijn (voorzitter) lid Raad van Bestuur ABN AMRO Bank	• lid Raad van Commissarissen Koninklijke Jaarbeurs Utrecht B.V. • lid Dagelijks en Algemeen Bestuur VNO-NCW namens ABN AMRO • lid Bestuur ICC Nederland • lid Raad van Commissarissen Stadsherstel Amsterdam • voorzitter Kunststichting ABN AMRO	tot 01-01-2015
de heer R.R. Latenstein van Voorst (penningmeester) voorzitter Raad van Bestuur SNS Reaal	• lid Raad van Commissarissen Sligro Food NV • lid bestuur VNO-NCW • voorzitter Verbond van Verzekeraars • lid bankraad De Nederlandsche Bank • lid bestuur Stichting Weet Wat Je Besteedt • lid bestuur SNS REAAL Fonds	tot 30-06-2013*
mevrouw N.Y. Albayrak-Temur directeur Centraal Orgaan opvang asielzoekers	• lid raad van toezicht Nederlands Openluchtmuseum • lid raad van toezicht Medisch Centrum Haaglanden • lid Raad van Toezicht VeerStichting • bestuurslid Atlantic & Exchange Program • lid Geletterdheidsforum A tot Z • lid Audit Committee Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie	tot 01-01-2012*
de heer prof. dr. R.J.M. Dassen RA Global Managing Director Deloitte	• hoogleraar Accountantscontrole, faculteit der Economische Wetenschappen en Bedrijfskunde VU Amsterdam • lid hoofdredactie Maandblad voor Accountancy en Bedrijfseconomie (MAB) • lid Limburgforum van de provincie Limburg	tot 01-03-2015*
de heer prof. dr. G.B.M. Engbersen onderzoeksdirecteur sociologie Erasmus Universiteit Rotterdam	• lid Sociaal-Wetenschappelijke Raad (SWR) van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) • gekozen lid van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) • correspondent Nederland voor het Continuous Reporting System on Migration (SOPEMI) voor de OECD • gekozen lid Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen • lid Algemeen Bestuur van het Forum voor Stedelijke Vernieuwing • lid Comité van Aanbeveling van Resto VanHarte • voorzitter Studium Generale Erasmus Universiteit Rotterdam	tot 30-06-2014*
De heer P.A.C.M. van der Velden burgemeester Breda	• plaatsvervangend lid van de lokale en regionale overheden van de Raad van Europa • Voorzitter Diabetes Vereniging Nederland • Lid Klankbordgroep nieuwe ordeningen in de Zorg • Lid van de Nederlandse delegatie naar het Congres van Lokale en Regionale Overheden van de Raad van Europa	tot 30-06-2015*
de heer dr. R.R.R. van der Vorst partner/oprichter THEY, advies- bureau branding en communicatie	• lid Raad van Toezicht omroep BNN • lid bestuur Stichting Internationale Spinozaprijs	tot 01-03-2012*

* herbenoembaar voor tweede termijn

** situatie op 1 januari 2012

Verantwoordingsverklaring 2011

Het bestuur stelt vast dat de jaarverslaggeving over 2011 is ingericht volgens Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen. Het bestuur is van mening dat de organisatie in 2011 de middelen efficiënt en effectief besteedt, dat er voldoende scheiding is in de functies van toezicht houden en uitvoeren en dat het Fonds de relaties met belanghebbers goed onderhoudt. In voorliggend jaarverslag beschrijven we op welke manier wij deze principes toepassen in ons beleid.

Het bestuur in 2011

Het bestuur telt eind 2011 zeven leden. Zij ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden behalve reis- en verblijfskosten. De zittingstermijn is maximaal twee keer vier jaar. Het Oranje Fonds streeft naar een evenwichtige samenstelling van het bestuur wat betreft deskundigheid en maatschappelijke achtergrond.

In maart treedt dhr prof dr R J M Dassen toe tot het bestuur. Hij brengt brede financiële kennis mee en neemt plaats in de auditcommissie. Op 9 juni nemen we afscheid van dhr prof drs J Wallage, dhr dr J J van Duijn en mevr L E Callender. Voor allen geldt dat hun termijn verstrijkt. Dhr mr drs J G Wijn beëindigt een eerste zittingstermijn en wordt herbenoemd voor de periode van vier jaar.

Belangrijkste besluiten

Naast de vier reguliere vergaderingen, komt het bestuur in september een keer extra bij elkaar. Het neemt besluiten over zaken als de jaarrekening, het jaarverslag, de begroting voor 2012, benoemingen en herbenoemingen binnen het bestuur en toekenningen en

bestedingen die buiten het mandaat van de directie vallen. Ook stelt het bestuur de winnaars van de Appeltjes van Oranje en die van de Helffer Kootkar Prijs vast.

Een belangrijk onderwerp is het nieuwe Meerjarenbeleidsplan 2012-2015. Dit komt meerdere malen terug op de agenda. Hierin kiest het Oranje Fonds om in de komende jaren het knooppunt te worden waar kennis, mensen, bedrijven en geld samenkomen voor het versterken van sociale cohesie.

De huidige praktijk is dat alle programma's zijn voorzien van een evaluatieonderzoek. Nu zijn we toe aan de volgende stap: het analyseren en benutten van de resultaten van deze evaluaties, zowel intern als extern. Om dit te begeleiden, besluit het bestuur om een aparte bestuurscommissie in te stellen die zich buigt over evaluaties.

Gedurende het jaar liggen diverse voorstellen voor van programma's en campagnes. De campagne Beste Maatjes, de Oranje Fonds Zomerscholen en het Oranje Fonds Groeiprogramma krijgen alle een vervolg. Ook bespreekt het bestuur de opzet voor het nieuwe programma Kinderen Maken Muziek en geeft zijn goedkeuring daaraan. Daarnaast geeft het bestuur zijn goedkeuring aan het nieuwe programma Kansen Voor Jongeren dat in 2012 gaat lopen.

Het bestuur verzoekt de directie om uit te zoeken of gerichte scholing aan vrijwilligers in de maatschappelijke organisaties beter ondersteund kan of moet worden vanuit het Oranje Fonds. De directie maakt daarvoor een inventarisatie van de huidige ondersteu-

ningsvormen. Tot slot bespreekt het bestuur een nieuwe systematiek voor het uitvoeren van de risicoanalyse. Besloten wordt om in 2012 de risicoanalyse in een gewijzigde opzet te maken.

Auditcommissie

De Auditcommissie bestaat uit twee bestuursleden en houdt namens het bestuur toezicht op financiële zaken. Zij komt vier keer bijeen in 2011 en bespreken onder andere de tegenvallende beleggingsresultaten als gevolg van de situatie op de financiële markten. Gezien het gevoerde defensieve beleid geeft dit echter geen aanleiding om het vermogensbeleid aan te passen.

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie, bestaande uit de voorzitter en de penningmeester, houdt toezicht op het functioneren van de directeur. De commissie houdt een functioneringsgesprek met de directeur en adviseert het bestuur over zijn beloning.

Communicatie en fondsenwerving

Het Oranje Fonds heeft de afgelopen jaren hard gewerkt aan de verbetering van de naamsbekendheid. Een brede naamsbekendheid en een goed imago helpen bij het bereiken van onze doelstelling. Zo zorgen we dat meer aanvragers de weg naar ons weten te vinden en dat particulieren en bedrijven bereid zijn om iets bij te dragen. Zo worden we meer en meer het knooppunt waar kennis, mensen, bedrijven en geld samenkomen om goed te doen voor buurt en medemens.

Naamsbekendheid

Synovate heeft in de periode van 4 tot 10 oktober 2011 onderzocht hoe Nederlanders denken over het Oranje Fonds. Onderzocht zijn bekendheid, imago en waardering. We laten dit onderzoek jaarlijks uitvoeren, dit jaar was het de vijfde keer. Onze naamsbekendheid blijft op het niveau van 2010, ongeveer drie kwart van de mensen kent het Oranje Fonds. Ook is men nog altijd positief over het Oranje Fonds en is de inhoudelijke bekendheid gelijk gebleven. 46 procent van de mensen die ons kent, weet dat wij betrokkenheid in de samenleving bevorderen.

Ondanks gelijkblijvende cijfers op het gebied van naamsbekendheid zien we toch een toename van particulieren en bedrijven die ons spontaan weten te vinden. Bedrijven doen bijvoorbeeld vaak erg leuke giften of zoeken samenwerking om zo invulling te geven aan hun maatschappelijke component. Zo gaat bijvoorbeeld de helft van de netto-opbrengst van de Telegraaf Telepuzzel, circa € 75 000,-, dit jaar naar het Oranje Fonds.

In het Meerjarenbeleidsplan 2012-2015 stel-

len we ons ten doel om over vier jaar een naamsbekendheid van 90 procent in de leeftijdsgroep 16-80 jaar te bereiken en te zorgen dat 50 procent ons ook inhoudelijk goed kent. Om deze ambitieuze doelstelling te halen, starten we dit jaar de samenwerking met Publicis, een gerenommeerd reclamebureau. Zij winnen de 'pitch' die we houden onder drie bureaus door ons te verrassen met twee prachtige video's die het werk van het Fonds in de essentie raken. Zij vatten onze merkidentiteit samen als 'enthousiast, professioneel en betrokken' en gaan aan de slag om al onze uitingen en campagnes in lijn te brengen met deze identiteit.

Relatie met belanghebbenden

We zetten flinke stappen in onze relatie met belanghebbenden. We schaffen een relatiebeheersysteem aan waarin we beter kunnen bijhouden wie wat wanneer toegestuurd krijgt en waarom. Onze circa 60 000 relaties zullen we de komende tijd vragen op welke manier ze geïnformeerd willen worden. We starten met het schonen van het relatiebestand voor de verzending van het Oranje Fonds Bericht. Vaak kregen directies het blad

zowel op persoonlijke titel als op adres van 'bestuur en directie'. Deze opschoning zorgt voor minder kosten en milieubelasting en een beter contact met onze relaties. Met deze omvangrijke operatie gaan we in 2012 verder.

Onze doelgroep is zo breed dat we er niet zomaar van uit kunnen gaan dat we met een standaardmediastrategie iedereen bereiken. Daarom doen we onderzoek naar het mediagebruik onder onze doelgroepen. Zo weten we beter hoe en via welke kanalen we ze kunnen bereiken. Deze kennis zetten we in om per campagne de strategie te bepalen. Een oproep voor projectleiders voor deelname aan de Zomerscholen of het Groeiprogramma vergt een andere inzet van communicatiemiddelen en kanalen dan een brede publiekscampagne zoals NL DOET.

Sociale mediastrategie

We verkennen de mogelijkheden die sociale media het Oranje Fonds bieden. Centraal staat wat sociale media voor het Fonds kunnen betekenen met betrekking tot het merk en het overreden van mensen om actief burger te worden. Aanbevelingen uit de verken-

Op 17 september ontvangen Carolijn Leisink van Theatergroep Cactus en Thekla Teunis van Stichting Move de oorkonde 'Fonds Soldaat van Oranje' uit handen van mevrouw Hazelhoff Roelfzema, weduwe van de Soldaat van Oranje. Aan deze erkenning is een bedrag van € 5.000,- gekoppeld dat de stichtingen naar eigen inzicht mogen besteden.

ning zijn: het inzetten van sociale media als aanvulling op de bestaande online- en offline-middelen, vooral op zijn sterke punten: het aangaan van een dialoog, een sterkere positionering, een betere merkinvulling en meer betrokkenheid. Een andere aanbeveling is het maximaal benutten van de mogelijkheden van mond-tot-mondreclame. Hiervoor is eenvoudig deelbare 'content' met beeld essentieel. We concluderen dat het

bereik van sociale media binnen de verschillende doelgroepen nog onvoldoende is om andere media te vervangen. We concluderen ook dat sociale media de komende jaren een steeds belangrijker rol gaan spelen in de mix van communicatiemiddelen.

In de media

Dankzij actief persbeleid en aansprekende evenementen en campagnes, weten we met

regelmaat de lokale, regionale en landelijke pers te halen. Diverse landelijke (dag)bladen zoals de Volkskrant, De Telegraaf, Trouw, AD, Plus Magazine en ZIN besteden aandacht aan het Fonds, onze campagnes en de projecten die wij steunen. Ook de betrokkenheid van ons beschermbaar genereert veel publiciteit. Landelijke, regionale en lokale media besteden aandacht aan hun werkbezoeken aan door ons gesteunde initiatieven.

We noteren in 2011 in totaal 8 880 vermeldingen in gedrukte media. Dit representeert een advertentiewaarde van € 9,6 miljoen aan vrije publiciteit.

Ook op radio en tv is er aandacht voor het werk van het Oranje Fonds. Voorafgaand aan NL DOET besteden Blauw Bloed, het NOS Journaal en Piets Weerbericht op SBS6 bijvoorbeeld aandacht aan de campagne. De inzet van de Koninklijke Familie tijdens NL DOET wordt door alle landelijke zenders opgepakt. Op Radio 2 is de hele dag aandacht voor NL DOET. In De Heer Ontwaakt, Tijd voor Twee en Knooppunt Kranenburg. Ook met de Appeltjes van Oranje en Burendag scoren we goed. Onder andere Hart van Nederland, het Jeugdjournaal en de Ochtendspits besteden er aandacht aan. Radio 4 volgt alle ontwikkelingen rond het in 2011 gelanceerde programma Kinderen Maken Muziek op de voet. Dankzij onze relatie met de Nationale Postcode Loterij komt het Oranje Fonds aan bod in Koffietijd bij Omroep MAX, Eén tegen 100 bij de NCRV en de Postcode Nieuwjaarsshow.

Fondsenwerving

Met ons fondsenwervingsbeleid willen we meer geld verwerven voor sociale initiatieven en diversiteit in inkomsten krijgen. Zo worden we minder afhankelijk van de inkomsten van enkele grote gevers. We zetten daarbij in op structurele donateurs, grote giften en nalatenschappen, een toename van giften vanuit het bedrijfsleven en andere organisaties en het werven van Fondsen op Naam. We volgen bij onze werking de gedragscodes van de FIN en de VFI.

Vrienden van het Oranje Fonds

We werven dit jaar 2 594 nieuwe donateurs, Vrienden van het Oranje Fonds, en sluiten het jaar af met 8 054 Vrienden. Hiermee behalen we de doelstelling van 8 000 Vrienden voor dit jaar. We zitten hiermee goed op schema om de doelstelling van 25 000 Vrienden voor eind 2014 te halen. Ruim 90 procent van de Vrienden is geworven via telemarketing. We ontvangen in totaal ruim € 130 000,- van onze Vrienden.

We houden onze Vrienden tweemaal per jaar op de hoogte met de publicatie 'Voor Vrienden'. Daarnaast informeren we onze Vrienden en een groeiende groep geïnteresseerden elk kwartaal via de digitale nieuwsbrief Voor Vrienden. Deze heeft een verzendlijst van ruim 28 000 mailadressen. Vrienden die met een acceptgiro betalen vragen we of ze ons willen machtigen. Dit scheelt handelingskosten en is beter voor het milieu. Voor klachten of opzeggingen is onze fondsenwerfer altijd bereikbaar. Ook kunnen mensen gebruikmaken van de algemene klachtenregeling als zij zich onheus begedend voelen.

Giften

Het merendeel van de giften die we ontvangen is afkomstig van telemarketingacties. We ontvangen daarnaast ruim € 23 000,- aan losse particuliere giften. Een deel hiervan bestaat uit onlinedonaties via 'Geef sms'. Uit vier legaten ontvangen we ruim € 105 000,- en verder ontvangen we een voorschot uit een erfenis van in totaal € 220 000,-. Dit bedrag is toegevoegd aan het Labouchere-Van Weede Fonds en het FINAS Fonds. Vanaf maart sluiten we ons aan bij de Goede Doel Bedels. Bij circa zeshonderd

juweliers worden 'onze' bedels verkocht. Wij ontvangen € 10,- per verkochte bedel, dit gebeurt 267 maal. Op onze website publiceren we een overzicht van alle bedrijfsgiften.

Fondsen op Naam

We ontvangen een eerste storting van € 25 000,- in het nieuwe Fonds op Naam. Fonds Stichting Van der Toorn. Gedurende tien jaar zal hier jaarlijks € 25 000,- aan toegevoegd worden, die we conform de afgesproken richtlijnen besteden. Vanuit het in 2010 opgerichte Fonds Soldaat van Oranje reiken we een tweetal oorkondes uit aan jonge sociale pioniers die net als de Soldaat van Oranje een maatschappelijk probleem aanpakken. Om de doelstelling van tien nieuwe Fondsen op Naam in de komende vier jaar te realiseren blijft werking van essentieel belang. We nemen deel aan de Goede Doelen Gids en schrijven een 'advertorial' voor het magazine Voor Nu En Later, een 'special' van Notariaat Magazine. De uitgave wordt via de notaris bij een breed publiek onder de aandacht gebracht. Daarnaast plaatsen we regelmatig 'advertorials' in kranten- en tijdschriftenspecials over vermogensplanning en schenkingen.

Communicatiemiddelen

Drukwerk*

- Voor Vrienden (2x)
- Jaarverslag 2010
- Oranje Fonds Bericht (2x)
- Appeltjes van Oranje
- Folders en flyers voor publiekscampagnes en programma's

* Alle uitingen worden gedrukt op FSC papier en waar nodig verpakt in milieuvriendelijk papier

Elkaar bekronen Appeltjes van Oranje 2011 Kunst Beweegt

Laat Nederland van zijn beste kant zien Oranje Fonds

Elkaar inspireren Oranje Fonds Bericht | 36

Elkaar inspireren Oranje Fonds Bericht | 37

Elkaar informeren Voor Vrienden | 08

Online

- oranjefonds.nl (199 995 unieke bezoekers)
- nl doet.nl (151 262 unieke bezoekers)
- burendag.nl (183 020 unieke bezoekers)
- ikwordmaatje.nl (54 212 unieke bezoekers)
- kinderenmakenmuziek.nl (9 380 unieke bezoekers)
- facebook.com/oranjefonds en fanpages per campagne
- youtube.com/oranjefonds
- twitter.com/oranjefonds
- LinkedIngroepen (o.a. Zomerscholen, Kinderen Maken Muziek)

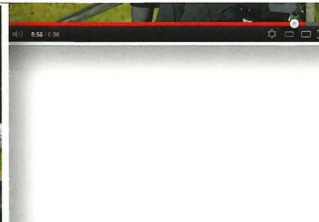
Onlinenieuwsbrieven en -mailings

- Oranje Fonds digitaal (11x)
- Voor Vrienden Digitaal (4x)
- Programmanieuwsbrieven (Taalontmoetingen, Stimuleringsprogramma Mentorprojecten, Kinderen Maken Muziek, Beste Maatjes)
- NL DOET
- Burendag

Audiovisueel

- Campagnespot NL DOET
- Campagnespot Burendag
- Campagnespot Maatjes Gezocht
- Wervingsfilm Oranje Fonds Zomerscholen
- Films genomineerden Appeltjes van Oranje

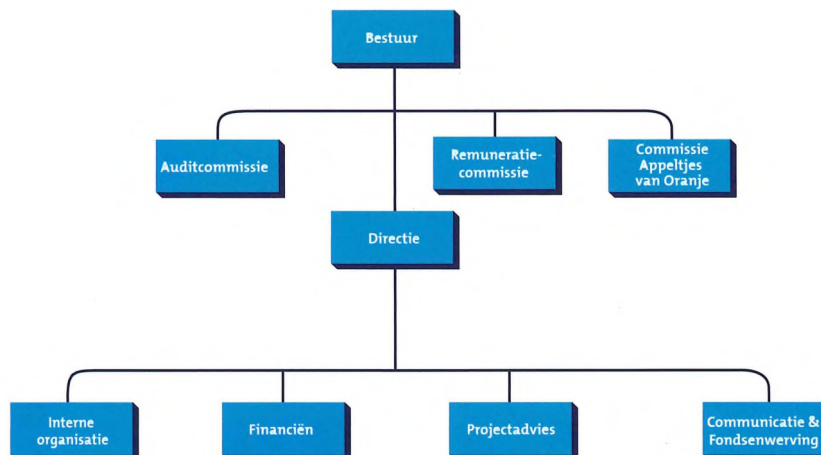
Personeel en organisatie

Op het kantoor aan de Maliebaan in Utrecht voeren ruim veertig medewerkers van het Oranje Fonds de dagelijkse werkzaamheden uit. Zij beoordelen aanvragen, doen toekenningen, stroomlijnen de administratieve en financiële processen en geven richting aan de inhoud en communicatie rondom programma's en campagnes.

Het bureau staat onder leiding van de directeur en telt vier afdelingen: Projectadvies, Communicatie & Fondsenwerving, Financien en Interne Organisatie. De afdelingshoofden en de directeur vormen samen het Management Team. Zij bereiden het beleid voor. De directeur is eindverantwoordelijk voor het functioneren van de organisatie en legt hierover verantwoording af aan het bestuur. Op 31 december 2011 zijn in totaal 42 mensen in dienst bij het Oranje Fonds, 31 vrouwen en 11 mannen. Het gemiddelde aantal fte's bedraagt op deze datum 33,6. Achtendertig medewerkers werken parttime, vier werken fulltime (37,5 uur per week). Om piekbelastingen zoals tijdens NL DOET en Burendag goed op te kunnen vangen, kunnen we rekenen op zeven flexibel inzetbare oproepkrachten.

Beloningsstructuur

Het Oranje Fonds hanteert zijn eigen arbeidsvoorwaardenregeling. Bij indiensttreding schaaft het Oranje Fonds medewerkers in naar opleiding en ervaring. Op basis van een jaarlijkse beoordeling kunnen zij een loonsverhoging krijgen tot aan het maximum van hun schaal. Het Fonds hanteert geen bijzon-

dere beloningsregelingen. In 2011 passen we een inflatiecorrectie toe van 1,26 procent.

Personeelsbeleid

In 2010 en 2011 zijn de competenties voor alle functiegroepen vastgesteld. De komende periode wil het Oranje Fonds zich daarom binnen het personeelsbeleid vooral richten op de invulling van een lerende organisatie, met structurele aandacht voor collectieve en individuele ontwikkeling. We besteden dit jaar € 32.550,- aan opleidin-

gen. Onze externe P&O-adviseur voert voor de tweede maal een medewerkerstevredenheidsonderzoek uit. Naar aanleiding van de bevindingen gaat de gehele organisatie in een workshop aan de slag met het thema 'feedback geven en ontvangen'.

Vrijwilligersbeleid

We moedigen de eigen vrijwillige inzet van de medewerkers aan. Elke medewerker wordt in staat gesteld om een week per jaar vrijwilligerswerk te verrichten onder werk-

tijd Daarnaast doen we vanzelfsprekend allemaal mee met NL DOET

Ziekteverzuim

Het Oranje Fonds gebruikt een ziekteverzuimprotocol waarin afspraken staan over ziek melden het onderhouden van contacten met medewerkers die ziek zijn en het inschakelen van de arbodienst Het reguliere ziekteverzuim ligt op 1,7 procent Vanwege een aantal langdurig zieken met een oorzaak buiten de werksfeer ligt het percentage op 6,73 Inclusief zwangerschapsverlof komt het

totale ziekteverzuim uit op 7,69 procent Dit is een stijging van 2,79 procent ten opzichte van 2010

Bedrijfshulpverlening

Vanwege doorstroming in het personeelsbestand volgen enkele medewerkers een cursus bedrijfshulpverlening De bestaande bhv'ers volgen een jaarlijkse herhalingscursus De ontruimingsoefening aan de Mahebaan verloopt voorspoedig en zonder problemen Enkele nog openstaande punten in het bedrijfsnoodplan werken we verder uit

Medewerkers van het Oranje Fonds gaan tijdens de jaarlijkse Praktijkdag aan de slag met theater bij de culturele broedplaats Locatie Spatie in de Arnhemse krachtwijk Presikhaaf

Medewerkers

In dienst: Anne Maljers, Kurdistan Smit-Kamalizadeh **Uit dienst:** Caroline Berendsen, Jesse Pouw, Eylem Tanir, Johanna Bronsema

Situatie op 1 januari 2012

Directie:

Ir Ronald C. van der Giessen (directeur)
Drs Theo van Oosten (plaatsvervangend directeur)

Projectadvies:

Drs Anne Maljers (hoofd Projectadvies), mr ds Pim Achterkamp (senior projectadviseur), mr Bas Arends (senior projectadviseur), ds Maayke Botman (projectadviseur), ds Geerte Boven (projectadviseur), Carolien Brugman (projectadviseur), ds Eline Crins (projectadviseur), Timo Hendriks BSW (projectadviseur), ds Mirjam Lammers (projectadviseur), ds Freek Mekking (senior projectadviseur), ds Miro Popovic (projectadviseur), Kurdistan Smit BA (projectadviseur), ds Melanie Vaessen (projectadviseur), ds Annemarie Weeda (projectadviseur), ds Niels van Zeven (projectadviseur)

Communicatie & Fondsenwerving:

Drs Jonne Boesjes (hoofd Communicatie & Fondsenwerving), Esther den Breejen (senior communicatieadviseur), Angelique van Dijk (secretaresse), ir Ellen van Gerven (fondsenwerver), Yolanda Hakkenberg van Gaasbeek (secretaresse), ds Marinka Peerdemann (communicatieadviseur), ds Nancy Scheeve (coördinator NL DOET), Marcel van Spronsen (coördinator NL DOET / communicatieadviseur), Rosanne Wink MSc (pers en publiciteit), Floris Zijlstra MA (redacteur)

Financiën:

Gelske Visser (hoofd Financiële administratie), Jeannette Veldhuizen (medewerker Financiële administratie)

Interne organisatie/projectbegeleiding:

Sahha El Abouti (officemanager en projectbegeleiding), Monique Arends (projectbegeleiding), Monique van Galen (projectbegeleiding), Linda Jonkman (projectbegeleiding), Olga Waas (projectbegeleiding)

Interne organisatie/ondersteuning:

Ariane van Doorn (directiesecretariaat), Yolande Elderenbosch (receptie en post), John Kosterman (post en archief), Maudy van Lingen (catering), Jos van de Mheen (receptie en post), Bert Neuman (facilitair manager), Hanneke Phielix (applicatie- en bestandsbeheerder), Anita Rampersad (post en bestandsbeheer)

Directeur

De directeur van het Fonds, Ronald van der Giessen, ontvangt op 26 mei de hoogste Bulgaarse onderscheiding die aan buitenlanders wordt uitgereikt de Golden Laurel Branch. De Bulgaarse Minister van Buitenlandse Zaken, de heer Mladenov, reikt de onderscheiding uit voor de bijzondere bijdrage van het Oranje Fonds aan de opbouw van de Bulgaarse samenleving in de jaren negentig. Dit gebeurt in aanwezigheid van de Bulgaarse minister-president en twee andere leden van het Bulgaarse kabinet. Per 1 januari 2012 accepteert de directeur met instemming van het bestuur de functie van bestuurslid bij Stichting Organisatie Oude Muziek te Utrecht.

Nevenfuncties directeur

- voorzitter Bomenstichting
- lid Raad van Toezicht Stichting De Reehorst/ Antropia BV te Driebergen
- lid Comité van Aanbeveling Beauforthuis Zeist
- lid Raad van Commissarissen BOEI BV, Nationale Maatschappij tot Behoud, Ontwikkeling en Exploitatie van Industrieel Erfgoed
- penningmeester Stichting The Hague Club
- secretaris Stichting ALN (Aanwending Loterijgelden Nederland)
- penningmeester Stichting Leerstoel Management van Diversiteit en Integratie
- lid Beneficiantenraad van De Lotto
- lid Raad van Toezicht van de Stichtingen Adviescollege Curaçao en Sint Maarten van de Samenwerkende Fondsen voor het Caribische deel van het Koninkrijk
- lid European Foundation Financial Investment Officers, Brussel

Ons werk

Ondersteuning van sociale initiatieven

Mensen en organisaties die zich willen inzetten voor een ander hoeven dat niet alleen te doen. Voor hen is er het Oranje Fonds. We stellen geld en kennis beschikbaar voor organisaties en initiatiefnemers van sociale projecten. In de komende jaren zal het Oranje Fonds meer en meer dé plek worden waar kennis, mensen, bedrijven en geld samenkomen om goed te doen voor buurt en medemens.

Uit heel Nederland en het Caribische deel van het Koninkrijk kunnen stichtingen, verenigingen, welzijns- en vrijwilligersorganisaties bij ons een aanvraag indienen. In 2011 ontvingen we ruim 9.500 aanvragen, waarvan we aan 6.480 een bijdrage toekennen. In totaal besteden we bijna € 27 miljoen, dit is € 2 miljoen minder dan in 2010. Naast deze aanvragen geven we via onze thematische programma's ook sturing aan ontwikkelingen. Door sociale initiatiefnemers binnen thematische programma's met elkaar te verbinden, kunnen zij ervaringen uitwisselen en gezamenlijk methodieken ontwikkelen.

Aanvraagproces

Initiatiefnemers van sociale initiatieven kunnen rekenen op een zorgvuldige beoordeling van hun aanvraag door onze projectadviseurs en zij kunnen ook bij onze projectadviseurs terecht voor advies en begeleiding. Ze helpen bijvoorbeeld een potentieel goede aanvraag verder te verbeteren, zodat deze in aanmerking komt voor een toekenning.

We streven ernaar de aanvraagprocedure laagdrempelig en efficiënt te houden. Een aanvrager krijgt in ieder geval binnen zes

weken een eerste reactie. Het moment van besluit hangt onder andere af van de vraag of er nog aanvullende informatie of begeleiding nodig is. Krijgt de aanvrager een afwijzing, dan heeft deze de mogelijkheid om een verzoek tot heroverweging in te dienen. Hiervan wordt 96 keer gebruikgemaakt, in 16 gevallen leidt dat alsnog tot een toekenning.

Aanvragers dienen aan het eind van hun initiatief een verantwoording van de kosten te geven. Initiatieven die een bijdrage van meer dan € 10.000,- krijgen, moeten daar een eindrapportage bij leveren. Krijgt een initiatief meer dan € 50.000,-, dan vragen we een accountantsverklaring over de bestedingen.

Onze bijdrage heeft altijd de vorm van een 'garantie'. Dat betekent dat onze bijdrage lager wordt als er minder nodig blijkt te zijn. In dat geval trekken we de bijdrage geheel of gedeeltelijk in. In 2011 trekken we 62 bijdragen geheel en 305 gedeeltelijk in. Het gaat bijvoorbeeld om initiatieven die uiteindelijk niet doorgaan of in andere vorm worden gerealiseerd. Het bedrag van bijna € 1,2 miljoen dat daarmee vrijkomt, investeren we opnieuw.

Thematische programma's en campagnes

We bundelen onze thematische programma's in drie inhoudelijke thema's: Diversiteit, Actief Burgerschap en Samenhang in de Buurt. Zij vormen de pijlers onder ons bestedingsbeleid en zijn de leidraad voor onze inhoudelijke programma's. In 2011 lopen de volgende programma's: Oranje Fonds Groeiprogramma, Stimuleringsprogramma Mentorprojecten, Taalontmoetingen, Man 2.0, Oranje Fonds Zomerscholen, Kracht van Sport en Kinderen Maken Muziek. Daarnaast voeren we de campagnes Beste Maatjes, Burendag en NL DOET. Tot slot vinden er ook via de Samenwerkende Fondsen bestedingen plaats in het Caribische deel van het Koninkrijk. U leest meer over de opzet en de resultaten binnen deze programma's en campagnes in de volgende hoofdstukken.

In 2011 bereiden we ook een nieuw programma voor met de titel Kansen Voor Jongeren. Dit wordt een driejarig programma gericht op hulp en begeleiding aan jongeren die voortijdig dreigen uit te vallen op school of de school al verlaten hebben. Het programma richt zich op initiatieven

Tijdens NL DOET maken vele handen licht werk zoals hier bij schoonmaakwerk in de speelgoeduitleen.

die met behulp van vrijwillige inzet de kansen van jongvolwassenen van 18-23 jaar versterken en hen ondersteunen bij het alsnog behalen van een startkwalificatie. Het programma kwam tot stand op basis van de uitkomsten van de in 2010 georganiseerde werkconferentie BACK-UP, onze ervaringen met reeds ondersteunde projecten op dit terrein, beschikbare literatuur en een onderzoek dat wij door het Verwey-Jonker Instituut hebben laten uitvoeren. Het voor-

stel is tevens besproken met een klankbordgroep waarin onze beschermvrouw Prinses Máxima zitting heeft. Begin 2012 starten we met de werving van twintig nieuwe en bestaande initiatieven.

Evaluatie en monitoring

Om een goed beeld te krijgen van de effectiviteit en efficiëntie van onze uitgaven, besteden we veel tijd en aandacht aan evaluatie en monitoring. We vragen alle door ons

gesteunde initiatieven om een zelfevaluatie uit te voeren. Ook evalueren we onze eigen campagnes en bijeenkomsten. U leest meer over de uitkomsten van deze evaluaties van de programma's in de volgende hoofdstukken.

Deze eigen evaluaties geven vooral antwoord op de vraag of we de dingen die we doen, goed doen. Minstens zo belangrijk is de vraag of we ook de goede dingen doen. Versterken we met de programma's en de

Koningin Beatrix tijdens NL DOET bij stichting Grote Broer te Nijmegen. Samen met Prins Bernhard, Prinses Annette en Prins Pieter Christiaan verfde zij diverse ruimtes van de stichting in vrolijke kleuren, daarbij geholpen door werknemers van lokale bedrijven. Grote Broer maakt theater, circus en musicals voor en met kinderen van 4 tot 21 jaar in Nijmegen

gesteunde initiatieven de sociale cohesie? Om die vraag te beantwoorden laten we voor elk programma een onafhankelijk evaluatieonderzoek door een externe partij uitvoeren. Een zuiver wetenschappelijk antwoord op de vraag of, en in welke mate onze inspanningen bijdragen aan sociale cohesie is echter niet te geven, zo constateerden de onderzoekers van het Instituut voor Integratie en Sociale Weerbaarheid eerder al.

Toch verkregen we de afgelopen jaren waardevolle informatie uit de evaluaties. Nu zijn we toe aan de volgende stap: het analyseren en benutten van de resultaten van deze

evaluaties, zowel intern als extern. Om dit in goede banen te leiden, starten we een interne commissie en een bestuurscommissie voor dit onderwerp. Hierin hebben onder anderen zitting prof. dr. P. Schnabel en prof. dr. G. Engbersen.

Samenwerking met bedrijven

Mede dankzij het Oranje Fonds Groeiprogramma en publieke campagnes als NL DOET en Burendag weten steeds meer bedrijven ons te vinden als partner. Zo geven zij invulling aan maatschappelijk ondernemerschap. Het Oranje Fonds juicht deze ontwikkeling toe. Met een zich terugtrekkende overheid

en een gelijkblijvend speelveld, zal er meer kracht moeten komen vanuit de 'civil society' – de driehoek tussen overheid, bedrijfsleven en burgers. Voor het nieuwe programma Kansen Voor Jongeren en de derde editie van het Oranje Fonds Groeiprogramma gaan we zelfs zeer gericht op zoek naar partners in het bedrijfsleven.

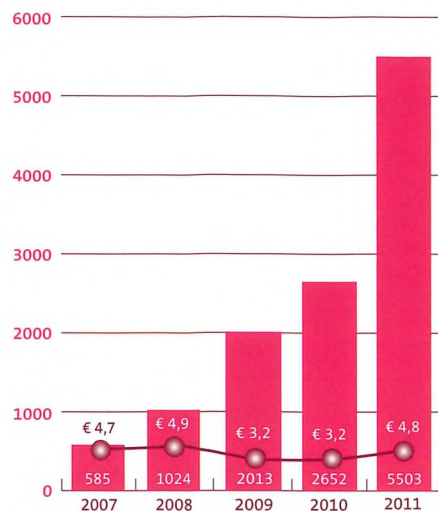
Tegelijkertijd blijven we kritisch en wegen we voordelen en nadelen zorgvuldig af. Samenwerking brengt namelijk ook risico's met zich mee. We benutten hiervoor de richtlijnen die we in 2010 opstelden. In het Meerjarenbeleidsplan 2012-2015 scherpen we deze richtlijnen verder aan en werken ze uit.

Bestedingsbeleid vanaf 2012

In 2011 schrijven we een nieuw Meerjarenbeleidsplan voor de periode 2012-2015. We brengen geen grote wijzigingen aan in het bestedingsbeleid, maar verschuiven wel een aantal accenten. Zo wordt Actief Burgerschap – meedoen in en voor de samenleving – het fundament van ons werk. Verder verbreden we de invulling van het begrip 'de buurt' door ook de virtuele buurt daarin te betrekken. Tot slot zullen we nog meer nadruk leggen op 'verbinden'. Niet alleen verbinden van groepen mensen via de sociale initiatieven, maar ook steeds meer het verbinden van de sociale initiatieven onderling zodat ervaring, kennis en expertise wordt uitgewisseld. We kiezen er daarmee voor om onze platformfunctie te versterken en te bouwen aan een kennis-knooppunt. Het Oranje Fonds wordt daarmee de plek waar kennis, mensen, bedrijven en geld samenkomen om goed te doen voor de buurt en de medemens.

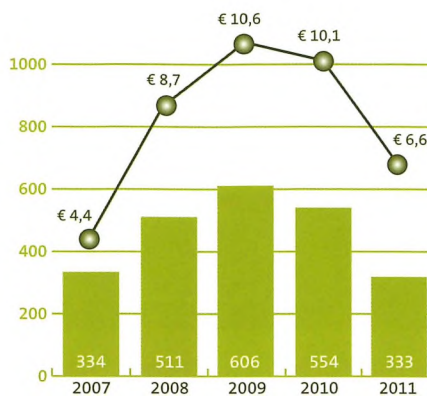
Activiteiten

Aan het uitvoeren van concrete projecten zijn activiteitenkosten verbonden, bijvoorbeeld kosten voor materiaal, specifieke personele inzet gekoppeld aan een project of de kosten voor publiciteit. Wanneer de activiteiten bijdragen aan ontmoetingen en sociale cohesie, komen zij in aanmerking voor een bijdrage van het Oranje Fonds.

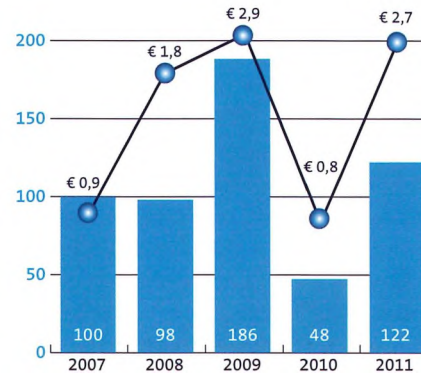
Investerings

Om ontmoetingen te kunnen organiseren zijn goede accommodaties nodig. Daarom financieren we investeringskosten voor nieuwe accommodaties of verbeteringen aan bestaande accommodaties. Deze zijn altijd gekoppeld aan een activiteitenprogramma. Wanneer de verbetering leidt tot nieuwe, andere of meer ontmoetingen, dan stelt het Oranje Fonds middelen beschikbaar.

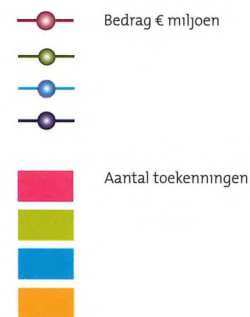
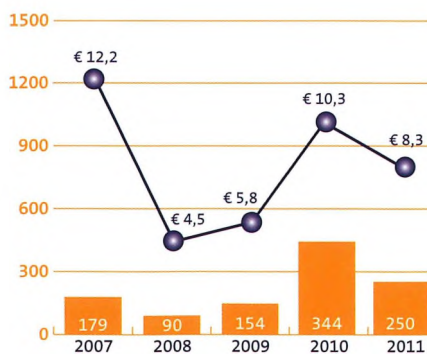
Algemene organisatie

Sociale initiatieven hebben vaak (overbruggings)financiering nodig om de organisatie op te zetten of uit te breiden. Het Oranje Fonds biedt bijdragen zodat organisaties kunnen starten of blijven bestaan. Ook dragen we bij aan de ontwikkeling van een organisatie, bijvoorbeeld door training en scholing van vrijwilligers te financieren. De stijging in het totaalbedrag van deze categorie wordt veroorzaakt door de sterke groei van enkele deelnemers aan het Groeiprogramma.

Ontwikkeling

Voor innovatieve projecten bestaan vaak nog geen reguliere subsidiestromen. Om deze initiatieven toch een kans te geven, stelt het Oranje Fonds geld beschikbaar. Voorbeelden hiervan zijn het Stimuleringsprogramma Mentorprojecten en het Groeiprogramma.

Het Caribische deel van het Koninkrijk

Op de Caribische eilanden werkt het Oranje Fonds al ruim zeven jaar samen met andere fondsen binnen de Samenwerkende Fondsen. Dankzij deze samenwerking is er voor maatschappelijke organisaties op de eilanden één loket. Bovendien bundelen wij onze financiële en organisatorische krachten om de leefbaarheid op de eilanden te verbeteren. In 2011 vindt een aantal wijzigingen in de Adviescolleges plaats en zien we de eerste resultaten van het in 2010 herziene lokale bestedingsbeleid.

Op 10-10-2010 gingen naast Aruba ook Curaçao en Sint Maarten als landen binnen het Koninkrijk verder Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BES) werden bijzondere gemeenten van Nederland. Hiermee hielden de Nederlandse Antillen op te bestaan. We passen daarom onze naam aan tot 'Samenwerkende Fondsen Caribisch deel van het Koninkrijk'. Het samenwerkingsverband bestaat naast het Oranje Fonds nog altijd uit Skanfonds, Stichting Kinderpostzegels Nederland, Fonds Sluyterman van Loo en het Innovatiefonds Zorgverzekeraars. Nadat het Oranje Fonds drie jaar algemeen coordinator van het samenwerkingsverband is geweest, dragen we deze rol in 2011 over aan het Skanfonds voor een periode van drie jaar.

We trekken samen met de andere fondsen op om het relatienetwerk op de eilanden te onderhouden en te versterken. Tijdens de gezamenlijke werkbezoeken in april en november bezoeken we projecten en voeren we gesprekken, onder anderen met minister-president Eman van Aruba. Onze algemeen

adviseur, dhr. mr. E.N. (Etienne) Ys, neemt aan beide bezoeken deel.

Adviescolleges

De Samenwerkende Fondsen laten zich op ieder eiland bijstaan door de lokale Adviescolleges. Hun inspanningen blijken van grote invloed op het aantal en de kwaliteit van de aanvragen die er van een eiland onze kant op komen. Het is dus van belang daar voldoende goede mensen te hebben. Op Curaçao stellen we mevrouw M. (Marisela) Flemming aan als nieuwe projectcoördinator en voor Sint Maarten vinden er gesprekken plaats met een beoogde projectcoor-

“Vanuit de Samenwerkende Fondsen werken we aan een menswaardig bestaan voor alle bewoners van de eilanden. Dat doen we door mensen met elkaar in contact te brengen en ze vooruit te helpen. Door mensen te vormen maken we ze weerbaarder tegen moeilijkheden die zij tegen kunnen komen. Zo kunnen ook zij hun bijdrage aan de gemeenschap leveren.”

Mr. Etienne N. Ys – Algemeen Adviseur Samenwerkende Fondsen

De Samenwerkende Fondsen Caribisch deel van het Koninkrijk steunen ook diverse sociale initiatieven gericht op kinderen.

dinator. Op zowel Sint Maarten als Bonaire worden nieuwe voorzitters benoemd van onze Adviescolleges. Op 7 april nemen we afscheid van Jan Veneman, directeur van Cede Aruba, de organisatie die op Aruba de rol van Adviescollege vervult. Zijn opvolger is Daniël Tecklenborg.

Bestedingen

In 2010 formuleerden de Samenwerkende Fondsen het nieuwe meerjarenbeleidsplan. We richten ons vooral op drie thema's: Wijkopbouw, Kinderen en Jongeren en Ouderen. Daarnaast hebben we bijzondere aandacht voor de ontwikkelthema's: Vrijwilligerswerk en Mensen met een beper-

king. We verwachten dat dit nieuwe beleid zich komend jaar in concrete aanvragen zal vertalen.

Het Oranje Fonds besteedt dit jaar € 827.413,= aan veertig initiatieven uit dit deel van het Koninkrijk. Zo'n 85 procent van de middelen gaat naar Curaçao en Aruba. Het overige deel gaat naar de andere eilanden, een lichte stijging ten opzichte van vorig jaar.

De Samenwerkende Fondsen ontvangen 94 aanvragen, waarvan er 50 worden toegekend voor een totaalbedrag van € 1.663.917,=.

Dit jaar stopt de Stichting Antilliaanse Medefinancieringsorganisatie (AMFO) met

ondersteuning op de BES-eilanden. Als gevolg daarvan verwachten we dat in de komende periode meer aanvragen naar de Samenwerkende Fondsen zullen komen.

Appeltjes van Oranje

Ook initiatieven van de Caribische eilanden dingen jaarlijks mee naar een Appeltje van Oranje. In februari bezoeken wij de genomineerden voor de Appeltjes op Curaçao en Sint Maarten. Zij vallen uiteindelijk niet in de prijzen, maar kunnen wel rekenen op veel lokale aandacht van pers, publiek en politiek. In oktober reizen we opnieuw af naar de eilanden, dit keer voor de regionale voorrondes voor de Appeltjes van Oranje 2012.

We selecteren twee genomineerde organisaties, beide van Bonaire

BON DOET

Bonaire haakt dit jaar voor het eerst aan op de succesvolle Nederlandse campagne

NL DOET en organiseert BON DOET Het lokale ngo-platform mobiliseert 46 klussen en brengt 650 vrijwilligers op de been Wij ondersteunen hen met materialen als T-shirts en buttons en met een financiële bijdrage, net als in Nederland Ook voor 2012

zijn er weer volop plannen op Bonaire Ons beschermbaar, dat in oktober een bezoek brengt aan de eilanden, geeft op 31 oktober met een luide toeter het startsein voor BON DOET 2012

Adviseurs van de Samenwerkende Fondsen

Algemeen Adviseur

dhr mr E N (Etienne) Ys

Aruba

Cede Aruba – Bestuur

mw I J C (Amy) Lasten, *voorzitter*

mw G J (Gina) Arends, *penningmeester*

mw M O (Merl) Serrant-Gibbs, *secretaris*

dhr G F (Giovanni) Kock

Bureau

dhr D (Daniel) Tecklenborg, *directeur*

mw G L (Lisandra) Croes, *projectcoördinator*

mw A J (Alice) Roeloffs Valk-van Putten, *secretaresse*

Bonaire

Adviescollege Fundashon Ayudo I Prevenshon (FAP)

mw N (Nina) Gougou-den Heyer, *voorzitter*

dhr L (Leonard) Domacasse, *penningmeester*

mw J (Jessica) Emers, *secretaris*

mw R (Renata) Domacassé

dhr C (Carlos) Pourier

dhr J (John) Soliano

mw R (Renance) Rodriguez

Curaçao

Stichting Adviescollege Curaçao Samenwerkende Fondsen

Raad van Toezicht

dhr prof dr J M (Jaime) Saleh, *voorzitter*

Bestuur

dhr ir N J (Norbert) Chacín, *voorzitter*

dhr drs A (Adriaan) van der Hoeven, *penningmeester*

mw drs N M R (Neftali) Isings-Calister, *secretaris*

mw drs B R (Barbara) Perquin

dhr drs R Ph (Raymond (Pacheco)) Romer

Bureau

mw M (Marisela) Flemming, *projectcoördinator*

mw S R (Sonja) Pasman-Van Campen, *bureaucoördinator*

dhr R R R (Rene) Sprock, *administrateur*

Saba

Adviescollege

mw N (Nadine) Granger, *voorzitter*

mw D (Diane) Wilson

mw H (Jet) van Heijnsbergen

Sint Eustatius

Adviescollege

mw J (Jeanette) Hooker-Soliana

mw M (Militza) Maduro

Sint Maarten

Stichting Adviescollege Sint Maarten Samenwerkende Fondsen

Raad van Toezicht

dhr prof dr J M (Jaime) Saleh, *voorzitter*

Bestuur

mw A (Angela) Dekker, *voorzitter*

dhr P (Perry) Wilson, *penningmeester*

mw G (Gianne) Wilson-de Weever, *secretaris*

dhr mr R (Richard) Gibson jr

dhr C C (Claudwick) Peterson

Appeltjes van Oranje

Ieder jaar zetten we succesvolle initiatieven in de schijnwerpers met de uitreiking van de Appeltjes van Oranje. Deze prijs bestaat uit een bronzen beeldje, gemaakt door Koningin Beatrix, en een geldbedrag van € 15.000,=. De prijs gaat naar succesvolle initiatieven die groepen mensen met elkaar verbinden. Door jaarlijks een ander thema te kiezen, belichten we telkens een ander deelgebied binnen ons brede thema sociale cohesie.

Op Paleis Noordeinde feliciteren Koningin Beatrix, de Prins van Oranje en Prinses Maxima de drie winnende initiatieven van het Appeltje van Oranje

Winnaars 2011

Dit jaar staan de Appeltjes van Oranje in het teken van Kunst Beweegt. De werving voor dit thema startte in 2010 en brak met 159 voordrachten alle records. Na de regionale voorrondes blijven hiervan tien genomineerde organisaties over. Zij komen in maart bijeen voor een uitwisselingsdag. Daar maken zij kennis met elkaar en, via de filmpjes die we van de initiatieven maken, met elkaars initiatieven.

Op haar veertigste verjaardag, 17 mei 2011, reikt Prinses Máxima de Appeltjes uit aan de drie gelukkige winnaars op Paleis Noordeinde. Tijdens haar speech benadrukt

Winnaars 2011

- Shake It! Academy, Nijmegen
- Zoet & Zout, Amsterdam
- Jong geleerd, Jong gebleven, Groningen

de Prinses: "Voor alle drie de winnende projecten geldt dat het geen eendagsvliegen zijn. Ze hebben plannen voor de toekomst en een gezonde financiële basis." De grote Appel gaat naar de Shake It! Academy omdat zij met hun initiatief de meeste mensen bereiken en grote, maar realistische toekomstplannen hebben.

Janneke van Lier neemt namens Shake It! Academy de grote Appel in ontvangst uit handen van Prinses Máxima.

Beste middel om mensen bij elkaar te brengen

"Jonge asielzoekers hebben eigenlijk niets meer: geen huis, geen geld, geen familie, geen land. Het enige wat ze hebben is hun cultuur, dat kan niemand ze afnemen. Als je deze cultuur prikkelt en versterkt, komt de trots vanzelf terug en van hieruit het zelfvertrouwen. Ik durf te beweren dat kunst misschien wel het beste middel is om mensen bij elkaar te brengen.

Het was een grote eer om de Appeltjes van Oranje in ontvangst te mogen nemen uit handen van een bijzonder goed geïnformeerde Prinses Máxima. Voor de jongeren was de prijsuitreiking echt een grote stimulans. Stel je voor, ontvangen worden op het Paleis bij de Koningin; dromen kunnen soms echt uitkomen! Het heeft de jongeren ontzettend gemotiveerd."

*Janneke van Lier,
Shake It! Academy,
Nijmegen*

Kunst Beweegt

Om de toekomstplannen van deze en andere kunstinitiatieven verder te ondersteunen en aanvragen op dit gebied te stimuleren, organiseren we in november de conferentie Kunst Beweegt. Het aantal aanmeldingen daarvoor is overweldigend. Peter Faber enthousiasmeert de tweehonderd deelnemers met een lezing. Hij vertelt over zijn werk met jongeren in Amsterdam-Noord. De Peter Faber Stichting geeft jongeren de kans om zich door middel van theaterprojecten, trainingen en workshops op een creatieve manier te ontwikkelen. Ook zijn er workshops van succesvolle initiatieven die kunst als middel weten in te zetten om ontmoeting te stimuleren. Tot grote verrassing van iedereen bezoeken ook de Prins van Oranje en Prinses Máxima de conferentie en nemen ieder aan drie workshops deel.

De deelnemers waarderen de bijeenkomst als geheel met een 8,2. Ruim twee derde van hen geeft aan nieuwe ideeën opgedaan te hebben en de helft denkt het komende jaar een aanvraag voor financiële ondersteuning bij het Oranje Fonds in te dienen, die past binnen het beleid van kunst als middel tot ontmoeting.

In januari 2012 volgen we deze conferentie op met een tweedaagse clinic voor vijftien kansrijke initiatieven. Daarin helpen we ze hun idee om te zetten tot een solide projectplan waarvoor zij ook een aanvraag bij ons in kunnen dienen.

Werving 2012

Binnen het gekozen thema voor de Appeltjes van Oranje 2012, Groen Groeit, gaan we op zoek naar initiatieven die groen inzetten als middel tot ontmoeting en sociale cohesie. Aan de oproep tot aanmelding geven 106 initiatieven gehoor. Met deze initiatieven gaan we in iedere provincie en op de Caribische eilanden de voorrondes in. Daar selecteren we samen met de aanwezigen uit hun midden de tien genomineerde organisaties.

Ideeën opgedaan en contacten gelegd

Foodscape Schilderswijk zet groen in om ontmoeting tot stand te brengen. Daarom deed het initiatief mee aan de voorrondes van de Appeltjes van Oranje 2012.

“Dat was een leuke ervaring”, vertelt coördinator Mariken Straat. “Van ieder initiatief kregen we een presentatie te zien. Vervolgens werden de initiatieven in stemming gebracht. Ik vind dat er twee heel goede initiatieven zijn genomineerd. Zelf heb ik wel een aantal ideeën opgedaan en naderhand met een aantal mensen contact opgenomen om daar verder over te praten. Erg waardevol dus.”

De Prins van Oranje in gesprek met een oudere deelnemer van Jong geleerd, Jong gebleven, een initiatief van Jeugdcircus Santelli en Woonzorgcentrum Oosterparkheem te Groningen.

Taalontmoetingen

Sinds 2005 ondersteunt het Oranje Fonds taalontmoetingen. Dit zijn initiatieven waarbij vrijwilligers allochtone vrouwen helpen met het versterken van hun maatschappelijke positie. Na een succesvol eerste programma Taalontmoetingen startten we in 2010 een tweede programma met 24 nieuwe taalinitiatieven, ditmaal ook met projecten gericht op mannen.

Kennis en netwerk

De deelnemers aan het programma krijgen veel mogelijkheden tot coaching en training. Naast individuele coaching krijgen de deelnemers ook twee dagdelen per jaar training in hun eigen organisatie aangeboden. We hebben daarvoor samen met onze partners MOVISIE, Stichting OBV en Transparant Communicatie een programma ontwikkeld. Bovendien bieden we groepstrainingen voor projectleiders aan. Zo vindt op 28 november een training vrijwilligersmanagement plaats.

In de zomer verwelkomen we veel organisaties uit het programma Taalontmoetingen op onze Zomerbarbecue waar zij ook kennis maken met deelnemers van onze andere programma's.

Op 10 november organiseren we de jaarlijkse Inspiratiedag. Bijna honderd projectleiders en vrijwilligers volgen workshops en laten zich inspireren door schrijver-columnist Youssef Azghari. Daarnaast komt een aantal van de deelnemende organisaties in hun eigen regio samen om kennis uit te wisselen.

Tot slot bevorderen we uitwisseling en contact via onze digitale nieuwsbrief die we in

maart, juni en oktober versturen.

Voortgang projecten

Onze projectadviseurs bezoeken alle projecten om de voortgang te bespreken. Met de meeste initiatieven gaat het uitstekend. Zij weten veel deelnemers te bereiken en hen te motiveren ook vervolgstappen te zetten in de participatie en taalontwikkeling. Vijf initiatieven hebben extra aandacht nodig. Zij hebben te maken met wisselingen in de projectleiding, met moeizame samenwerkingsverbanden of hebben moeite focus aan te brengen. Bij een van de initiatieven zijn de problemen dermate groot dat we niet verder kunnen met de initiatiefnemer. Gelukkig vinden we een andere stichting die het initiatief kan overnemen.

Evaluatie

Het Instituut voor Integratie en Sociale Weerbaarheid (ISW), verbonden aan de Universiteit van Groningen, voert het evaluatieonderzoek uit. De klankbordgroep voor dit onderzoek komt in 2011 tweemaal bijeen. ISW rondt het onderzoek in 2012 af, maar de eerste resultaten op het gebied van participatie en taalontwikkeling lijken zeer positief.

“Wat ons verbaasd heeft is hoeveel behoefte er is aan ondersteuning én aan kennisontwikkeling voor taalprojecten die zich op sociaal geïsoleerde mannen richten. We zien ook dat organisaties die zich voornamelijk op vrouwen richtten, nu ook meer aandacht krijgen voor de mannenproblematiek. Ik hoor vaak dat de organisaties het initiatief in eerste instantie startten met de gedachte dat het indirect de emancipatie van vrouwen verder zou helpen. Zij zien gaandeweg dat de mannen zelf echt de ondersteuning nodig hebben om vol in het leven te kunnen staan.”

*Mirjam Lammers,
programmaleider
Taalontmoetingen*

De meeste deelnemende initiatieven weten veel deelnemers te bereiken en hen te motiveren ook vervolgstappen te zetten in de participatie en taalontwikkeling

Meer bereikt dan verwacht!

“Op verzoek van het Oranje Fonds startten we in Westland het project MENS (Met Elkaar Nederlands Spreken). Er was hier eigenlijk nog weinig of niets, maar volgens onderzoek was er wel draagvlak. Ik heb eerst contact gelegd met allerlei instellingen en ontdekte dat er veel informele en kleinschalige activiteiten waren die zich richtten op taalverwerving.

Inmiddels zijn er twintig koppels en volgen 45 mensen groepsles. Het betreft vooral Marokkaanse vrouwen, veelal uit de eerste generatie gastarbeiders.

In totaal zijn er onder de deelnemers negen verschillende nationaliteiten. Het aantal vrijwilligers en deelnemers is in evenwicht. Het is snel gegaan met dit project, onze aanpak blijkt te werken. We zien kansen in het huidige politieke klimaat. Als er op inburgering wordt gekort, dan kunnen wij een grotere rol spelen. Zo zou ik over 3 jaar ongeveer 140 deelnemers willen hebben. Eerst leek me dat wel erg veel, maar inmiddels hebben we meer bereikt dan ik had verwacht!”

*Yvonne Polman,
VluchtelingenWerk Zuidvleugel*

Man 2.0

Het Oranje Fonds startte in 2010 met het programma Man 2.0 om maatschappelijke participatie en emancipatie van sociaal geïsoleerde mannen te stimuleren. Aan de aanmeldingen en de reacties uit het veld merken we dat er duidelijk behoefte is aan ondersteuning voor dergelijke initiatieven. In 2011 starten we met 23 organisaties die we ieder voor 2 jaar ondersteunen met een bijdrage van € 50.000 per jaar. Samen gaan we op zoek naar methoden die de eerste fase van mannenemancipatie (vinden en binden) tot een succes maken.

In januari verwelkomen we de 23 initiatieven in Den Dolder voor een tweedaagse startbijeenkomst. Daar bespreken we de jaarplanning, volgen de deelnemers de workshops en geven de onderzoekers van de Radboud Universiteit Nijmegen een toelichting op het evaluatieonderzoek. Het doel van het onderzoek is de succes- en faalfactoren voor initia-

tieven op het gebied van mannenemancipatie in kaart te brengen en om werkvormen en activiteiten vast te leggen.

Kennis en netwerk

Net als in andere programma's bieden we de deelnemers volop gelegenheid tot het versterken van hun kennis en netwerk via

“Omdat we allemaal in een pilotfase zitten, is het altijd zeer nuttig en leerzaam om bij elkaar te komen voor overleg, uitwisseling en inspiratie. Het is altijd gunstig om van elkaars deskundigheid en gehanteerde methodieken gebruik te maken om een betere vorm en inhoud te geven aan projecten.”
Deelnemer na afloop van de Inspiratiedag Man 2.0

Man 2.0 draait om het stimuleren van maatschappelijke participatie en emancipatie van sociaal geïsoleerde mannen.

Het Haagse Vadercentrum Adam maakt werk van persoonlijke ontwikkeling, het verbeteren van de maatschappelijke participatie, het verbeteren van de Nederlandse taalvaardigheid, en het verwerven van een plek op de arbeidsmarkt.

workshops en een tweedaagse training 'projectmanagement'. Na een inventarisatie van behoeften, bieden we vanaf oktober 2011 ook persoonlijke coaches aan.

Voor het versterken van het netwerk nodigen we de deelnemers uit voor onze Oranje Fonds Zomerbarbecue. Daar ontmoeten ze deelnemers van onze andere programma's. Op 6 oktober organiseren we de Inspiratiedag Man 2.0 in Utrecht met workshops. Daarnaast geeft Vincent Duindam, onderzoeker aan de Universiteit Utrecht, een lezing over mannelijkheid en zorg.

Voortgang

Aan het begin van het jaar leveren alle programmadeelnemers hun werkplannen in. Zo gaan de 23 initiatieven van start. In juni en juli brengen we aan alle deelnemers een bezoek om de initiatieven te bekijken en eventuele problemen te bespreken. Voor november sturen alle deelnemers hun jaar-rapport op dat we met hen bespreken. In drie gevallen moeten we op basis van de resultaten en voortgang helaas besluiten de ondersteuning stop te zetten. Met de andere twintig initiatieven gaan we het tweede jaar in.

"Het is schrijnend te zien hoe groot de problematiek en de achterstandsituatie zijn van de mannen op wie de projecten zich richten. De meesten hebben totaal geen binding met hun omgeving, doen niet mee aan activiteiten in hun buurt, zijn wrokkig op de maatschappij en voelen zich volstrekt overbodig, zelfs binnen hun eigen gezin.

Des te meer voldoening geeft het de projectleiders als het dan toch lukt deze mannen weer in beweging te krijgen, weer het gevoel te kunnen geven dat ook zij er toe doen en eindelijk eens een lichte schittering van levensvreugde in hun ogen te kunnen zien."

Pim Achterkamp, programmaleider Man 2.0

Kracht van Sport

De Kracht van Sport was in 2010 het thema van de Appeltjes van Oranje. Ook binnen dit thema zijn we verdergegaan met de ondersteuning van initiatieven die sport als middel benutten om ontmoeting te stimuleren. In februari organiseren we een tweedaagse clinic in het Congrescentrum Papendal in Arnhem. Bijna honderd organisaties dienen hun plannen in. Daarvan selecteren we er uiteindelijk vijftien met een veelbelovend plan. Zij mogen de clinic bijwonen.

In de selectie zitten organisaties uit het hele land en zien we zowel sport- als welzijnsorganisaties, ggz-organisaties en onderwijsinstellingen. Tijdens de clinic bekijken we de plannen, onderzoeken we het subsidielandschap en zoeken we naar manieren om het draagvlak voor het initiatief te vergroten. In een evaluatie beoordelen de deelnemers de clinic gemiddeld met een 8 en noemen de deelname positief en inspirerend. De informatie wordt praktisch bruikbaar en geschikt gevonden.

Op 8 april organiseren we voor deze organisaties een terugkomdag bij ons op de Mahebaan. We geven ze de mogelijkheid om het plan vooraf voor te leggen aan een van onze projectadviseurs. Deze beoordeelt het plan en bespreekt het met ze tijdens de terugkomdag. Van de vijftien deelnemers besluiten er veertien om het plan als aanvraag in te dienen. Dertien daarvan kunnen we goedkeuren en financieel ondersteunen.

De Prins van Oranje bezoekt op 1 september De Weg Andersom van Geestelijke Gezondheidszorg Centraal en de Amersfoortse Volleybalvereniging Keistad (AVV Keistad). Dit initiatief biedt mensen met een psychiatrische aandoening de mogelijkheid om in groepsverband te sporten en in contact te komen met leden van AVV Keistad.

Voor veel ambulante ggz-cliënten is het zelf aanmelden bij een sportvereniging een stap te ver. Door aansluiting bij De Weg Andersom kunnen de cliënten met elkaar volleybaltrainingen volgen in de sportaccommodatie van AVV Keistad. Het uiteindelijke doel is aanmelding van de

Rolstoeltennister Esther Vergeer, vijf keer goud op de Paralympische Spelen en regerend wereldkampioen sinds 1998, vertelt de aanwezigen van de clinic haar verhaal over de kracht van sport.

We maken plannen voor een nieuw programma gericht op sociale initiatieven die sport inzetten als middel tot meer sociale cohesie. In 2012 wordt hier verdere invulling aan gegeven.

cliënten bij de sportvereniging zelf.

Tijdens het bezoek spreekt de Prins met de initiatiefnemers over het ontstaan, de ontwikkelingen en de toekomstplannen van De Weg Andersom. De Prins bezoekt een training en spreekt met een aantal deelnemers over hun ervaringen.

De basis voor het initiatief is gelegd in 2010 tijdens de conferentie De Kracht van Sport van het Oranje Fonds. In aanwezigheid van de Prins van Oranje is gesproken over de rol die sport kan spelen in het bevorderen van sociale samenhang.

Reacties van deelnemers na afloop van de clinic

“Door ervaringen te delen kwamen we op andere invalshoeken en manieren om problemen te benaderen.”

“Het ‘doorleven’ van het initiatief tot projectplan gedurende de twee dagen heeft mij persoonlijk veel inzicht gegeven in projectontwikkeling. Dit inzicht is breder toepasbaar dan alleen voor dit initiatief.”

“Ik heb geleerd om ‘groter’ te denken. Soms dacht ik dat mijn ideeën overdreven of niet haalbaar waren en hier vond ik bevestiging dat dat wel meevalt.”

Kinderen Maken Muziek

Op haar veertigste verjaardag, 17 mei 2011, lanceert Prinses Maxima het nieuwe programma Kinderen Maken Muziek. Het doel is om op minimaal 25 plaatsen in Nederland meer dan 3 000 kinderen een instrument te leren bespelen. Niet alleen, maar in groepjes. Want muziek verbindt! Samen met het Fonds voor Cultuurparticipatie stellen we het programma op. We selecteren 31 initiatieven en stellen deze geld, kennis en contacten ter beschikking.

Het programma Kinderen Maken Muziek is een verjaardagscadeau aan Prinses Maxima. We stellen een Fonds op Naam in voor dit programma en roepen mensen op om hieraan bij te dragen. Naast hartelijke reacties ontvangen we ruim € 25 000 = aan giften. Behoudens het Oranje Fonds en het Fonds voor Cultuurparticipatie dragen ook het Prins Bernhard Cultuurfonds en het Skanfonds financieel bij aan het programma.

Samen met het Fonds voor Cultuurparticipatie lanceren we de speciale website kinderenmakenmuziek.nl en roepen muziekinitiatieven op om zich aan te melden voor deelname aan het programma. Een indrukwekkend aantal van 184 initiatieven meldt zich. Uit hun midden selecteren we 67 initiatieven die goed scoren op lesmethode, samenwerking met organisaties, de wijze waarop ze verbinding leggen tussen

diverse groepen en de rol die vrijwillige inzet speelt in het initiatief. Na selectiegesprekken komen we uiteindelijk tot 31 initiatieven waar we een totaal van € 1 165 800 = aan toekennen. Met elkaar leren zij samen het komende jaar meer dan 3 200 kinderen een muziekinstrument bespelen.

In de selectie zien we een grote diversiteit zowel in regionale spreiding als in initia-

Deelnemers van het programma Kinderen Maken Muziek te gast bij het Oranje Fonds op de Mahebaan te Utrecht

Jonge muzikanten van het Leerorkest treden op in Paleis Noordeinde tijdens de uitreiking van de Appeltjes van Oranje.

tiefnemers en doelgroep. Onder de geselecteerde initiatiefnemers zijn centra voor kunst en cultuur, (muziek)scholen, welzijnsinstellingen, muziekverenigingen en alloch-

tone zelforganisaties. Zij richten zich op uiteenlopende doelgroepen zoals leerlingen van verschillende scholen, kinderen uit de wijk en kinderen met een beperking.

Op 23 en 24 september organiseren we een tweedaagse startbijeenkomst. Daarbij zijn projectleiders van alle initiatieven vertegenwoordigd. Zij maken kennis met elkaar en met het Oranje Fonds en het Fonds voor Cultuurparticipatie. Ook volgen zij workshops en lezingen, waaronder een lezing van prof. dr. Henkjan Honing, hoogleraar muziekcognitie.

Op 22 november vindt de uitwisselingsdag plaats. Tijdens deze dag delen de 31 geselecteerde initiatieven hun eerste ervaringen en kennis. Prinses Máxima verrast ze met een bezoek aan deze dag. Zij laat zich informeren over de voortgang van het programma en spreekt met projectleiders van de initiatie-

ven over de eerste successen en knelpunten bij het opstarten van hun muziekprojecten.

In november en december bezoeken medewerkers van het Oranje Fonds en het Fonds voor Cultuurparticipatie de 31 deelnemende projecten. Zij volgen een aantal muzieklessen, bespreken mogelijke knelpunten met de projectleiders en bieden advies over verduurzaming van hun initiatief.

In het voorjaar van 2012 zullen we nog een masterclass en een uitwisselingsdag organiseren. Begin juni staat het grote eindconcert gepland. Alle kinderen zullen dan gezamenlijk een muziekstuk spelen voor Prinses Máxima. Ondertussen onderzoeken wij samen met het Fonds voor Cultuurparticipatie en de andere partners of en zo ja hoe we een vervolg kunnen geven aan dit nu al succesvolle programma.

“Klarinet spelen is echt KEIvet! Alleen het in elkaar zetten is al leuk!” zei een elfjarige jongen tijdens zijn eerste klarinetles van MiK Music BOXtel van Kinderen maken Muziek. Daar word je toch vrolijk van!”
Kirsten Smeenk, consultant muziek en projectmedewerker bij MIK kunsteducatie

bron
facebook.com/kinderenmakenmuziek

“Muziek in de Wijk heeft meer dan 120 aanmeldingen! We zijn blij, trots en erg druk bezig om alles kloppend te krijgen! Op 18 januari geven we een welkomstconcert voor de kinderen die mee gaan doen, leuk!”

Yamila Bavio, artistiek leider “Muziek in de Wijk”, Kunstkasteel Zuilen

bron
Linkedingroep Kinderen Maken Muziek

Beste Maatjes

Van 2007 tot en met 2010 ondersteunde het Oranje Fonds via de campagne Beste Maatjes bestaande en nieuwe maatjesprojecten. Uit de evaluatie, uitgevoerd door het Verwey-Jonker Instituut, bleek dat het programma door de deelnemende maatjesprojecten positief is beoordeeld en dat het mede heeft gezorgd voor duizenden nieuwe, vrijwillige maatjes. Een vervolg is daarom niet meer dan logisch.

In het vervolgprogramma houden we vast aan wat goed werkt. We organiseren wederom een landelijke mediacampagne om vrijwilligers te werven voor de ruim zeshonderd betrokken initiatieven. De campagne start half november en belicht echte verhalen van echte maatjes. We benutten ook de sociale media volop. We verspreiden bijvoorbeeld onze korte documentairefilms actief via YouTube.

Op de geheel vernieuwde website ikwordmaatje.nl komen vraag en aanbod bij elkaar. We zijn blij te merken dat de site in de campagneperiode veel bezoekers trekt, meer dan voorgaande jaren. De site blijkt ook te fungeren als netwerk van maatjesinitiatieven. Daar vinden ze elkaar en zoeken ze samenwerking. Komende jaren willen we enkele stappen zetten op het verstevigen van dit online netwerk.

De behoefte aan uitwisseling en deskundigheidsbevordering blijkt groot onder maatjesinitiatieven. Naast de bestaande uitwisselingsbijeenkomst introduceren we daarom dit jaar een masterclass. We nodigen op 7 en 8 oktober 21 projectleiders uit van veelbelovende maatjesprojecten die

een groeiambitie hebben. In een intensief programma gaan we onder andere in op het formuleren van doelen, het zoeken en vinden van samenwerkingsverbanden en op het best passende groeimodel. De evaluatie onder de deelnemers levert enthousiaste reacties en een gemiddeld rapportcijfer van 8,3 op. We werken voor de masterclass samen met IMK Opleidingen en kunnen de deelnemers daarom aan het eind een erkend certificaat geven.

Op 16 december houden we een terugkomdag waar de deelnemers de plannen die zij volgend op de masterclass maakten, aan elkaar presenteren. We hopen een deel van deze projectplannen ook financieel te kunnen ondersteunen.

We vragen het Verwey-Jonker Instituut om het vervolgprogramma te evalueren. We hopen daarmee niet alleen inzicht te krijgen in wat het programma voor de initiatieven betekent, maar ook wat het maatjeswerk betekent voor de deelnemers, de maatjes en de samenleving als geheel. Gedurende de komende drie jaar zullen de onderzoekers metingen doen om zo aan het eind een beeld te kunnen schetsen.

“Al meer dan vier jaar is de maatjescampagne een succes. Het Oranje Fonds heeft hier flink in geïnvesteerd, maar zonder de mooie verhalen en vrolijke beelden van bestaande maatjeskoppels was dit niet gelukt! Het bij elkaar brengen van mensen die elkaar anders niet snel zouden ontmoeten en de enorme impact die dit op iemands leven heeft. Dat ik daar met mijn werk aan bij mag dragen, daar ben ik enorm trots op.”

Esther den Breejen, campagnecoördinator Beste Maatjes

Gezocht: iemand die met
mij alle musea
wil bezoeken m/v

We hebben veel vrijwilligers nodig.
Kijk op ikwordmaatje.nl

Brengt ons bij elkaar.

Synovate onderzoekt daarnaast wat de bekendheid en het imago van de campagne Maatjes Gezocht is onder het publiek. Bijna de helft van de Nederlanders kent

de campagne van Maatjes Gezocht via televisie, radio of krant. Een kwart van de Nederlanders die de campagne gehoord of gezien heeft, weet dat het Oranje Fonds ach-

ter de campagne zit. Dit percentage moet omhoog. In de nieuwe campagne is een sterkere koppeling met het Oranje Fonds aanwezig. Ongeveer de helft van de Nederlanders ziet het nut in van een maatje en vier op de tien heeft interesse om maatje te worden. Bij de helft van hen is de interesse gewekt door de campagne Maatjes Gezocht.

**Reacties van deelnemers
naar aanleiding van de
masterclass**

“Op het gebied van financiering is er misschien nog veel meer mogelijk bij bedrijven. Dat kwartje viel tijdens het weekend pas echt.”

“De masterclass was goed samengesteld, inspirerend en leerzaam. Zo’n bijeenkomst geeft nieuwe energie! Het nodigt je uit om jezelf te blijven uitdagen en kritisch naar jezelf te kijken. Om ‘out of the box’ te denken en ‘ja en’ te denken of zeggen in plaats van ‘ja maar’.”

“Ik heb heel erg genoten van deze intensieve heisessie! Samen weet je meer! Het heeft m’n eigen effectiviteit aangescherpt en zet me aan om weer actief met plannen aan de slag te gaan.”

NL DOET

In de zevende editie van NL DOET, de grootste vrijwilligersactie van ons land, breken we alle records. Op 18 en 19 maart steken 250.000 mensen de handen uit de mouwen bij buurthuizen, welzijnsinstellingen of andere maatschappelijke organisaties. Samen klaren ze bijna 6.000 klussen en er worden vele nieuwe, vaste vrijwilligers geworven. We bereiken hiermee onze doelstellingen.

We roepen maatschappelijke organisaties op om klussen te organiseren en deze aan te melden op de website nldoet.nl. Daar hebben zij tot begin maart de tijd voor. Er worden bijna 6.000 klussen aangemeld, een stijging van 40 procent ten opzichte van vorig jaar. We zien dat er in 97 procent van alle Nederlandse gemeenten een klus wordt georganiseerd. Om de klusorganisaties te helpen, geven we ze tips, bieden we ze een promotiepakket

en schakelen we vrijwilligerscentrales in. Klusorganisaties kunnen bovendien een bijdrage tot € 500,= aanvragen.

Op 1 februari geeft de Prins van Oranje het startsein voor de werving van vrijwilligers. Hij biedt vrijwilligersorganisatie Nederland Cares het eerste promotiepakket aan. We starten vanaf dat moment de landelijke mediacampagne om voor al die klussen vrij-

willigers te werven. Zij kunnen op de site naar een geschikte klus zoeken en zich daarvoor aanmelden.

Op 18 en 19 maart is het dan zover. Zelf klussen we met onze medewerkers vlijtig mee, verdeeld over een aantal locaties in het land. Volgens een meting van Synovate doen landelijk maar liefst 250.000 mensen mee met NL DOET, ruim 60 procent meer dan in 2010.

De Prins van Oranje en Prinses Máxima verzorgen tot grote verrassing van de bewoners een echte Engelse 'high tea' bij Verzorgingstehuis De Opmaat in Monster.

Zij bevinden zich in goed gezelschap, want ook dit jaar doen weer veel BN'ers en elf leden van de Koninklijke Familie mee. Vrijwel alle landelijke, regionale en lokale bladen besteden aandacht aan NL DOET en vrijwilligerswerk. Ook online leeft NL DOET volop. In de ochtend zijn we 'trending topic' op Twitter en we kunnen een 'mash-uppagina' vullen met foto's en video's.

Bijzonder is ook dat Bonaire voor het eerst meedoet onder de naam BON DOET. Op dit kleine eiland worden maar liefst 46 klussen georganiseerd, waarvoor 650 vrijwilligers op de been zijn.

Uit de enquête die we houden onder deelnemende organisaties, intermediairs en vrijwillige klussers blijkt grote tevredenheid over NL DOET. De klusorganisaties en intermediairs geven een 7,9 aan de dag en de vrijwilligers zelfs een 8,3.

Het bedrijfsleven blijkt steeds meer geïnteresseerd om in het kader van maatschappelijk betrokken ondernemen samen te werken

en een bijdrage te leveren. In 2011 zetten medewerkers van grote organisaties zoals Rabobank, Ahold en ABN AMRO zich in tijdens NL DOET. Daarnaast zijn er speciale kortingsacties voor deelnemers van NL DOET, zoals bij het Dolfinarium in Harderwijk.

Onderzoek

Op basis van reeds uitgevoerde jaarlijkse evaluaties kan onderzoek gedaan worden naar de groei van NL DOET in omvang, verspreiding en aard van klussen. Maar we willen ook graag weten wat het effect is van NL DOET op de deelnemende organisaties, de vrijwilligers en op sociale cohesie in Nederland. Onder leiding van professor Lucas Meijs onderzoekt de Erasmus Universiteit Rotterdam de komende vijf jaar de effecten van NL DOET. Voor dit onderzoek melden zich 2.000 NL DOET-klussers.

NL DOET: Toekenningen en deelnemers per jaar

Jaartal	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Toekenningen	500	1.270	1.926	950	1.534	3.415	5.887
Deelnemers	20.000	25.000	32.000	18.000	50.000	150.000	250.000

"Afgelopen weekend hebben wij een NL DOET-weekend gehad. We zijn zelf fanatiek aan het flyeren gegaan om mensen te werven. We kregen een bijdrage van het Oranje Fonds en een tuincentrum gaf flinke korting! We hebben aan deze actie vaste vrijwilligers overgehouden dus ons doel is bereikt! Volgend jaar doen we zeker weer mee!"

*Kirsten Steenbruggen,
Zorgcentrum de Evenaar in
Heerhugowaard*

Plannen voor 2012

We vervolgen de weg om zo veel mogelijk klussen te werven via onze eigen achterban, intermediairs, vakbladen, koepels en grote vrijwilligersorganisaties. Ook onderzoeken we hoe we eventuele drempels voor het organiseren van een klus weg kunnen nemen. Zo hopen we door te groeien naar 10.000 klussen. Contacten met grote bedrijven en serviceclubs scherpen we aan en vooral richting toeleveranciers willen we sprongen maken. We zoeken naar mogelijkheden voor kortingen op klusmaterialen en op uitstapjes. We zijn heel blij met de samenwerking met GAMMA en Makro voor NL DOET 2012.

Oranje Fonds Groeiprogramma

Sociale initiatieven met de ambitie om hun successen regionaal of landelijk op te schalen, kunnen bij het Oranje Fonds terecht in het Groeiprogramma. We ondersteunen hen met een intensief traject van financiële en inhoudelijk steun. In 2011 gaan we met de deelnemers van de tweede lichting het tweede jaar in en zien we ook de deelnemers van de eerste lichting regelmatig terug. Het Oranje Fonds Groeiteam maakt de balans op van drie jaar Groeiprogramma en maakt plannen voor de derde editie.

Deelnemers

De deelnemers van Groeiprogramma II gaan het tweede jaar in. Daarin geven zij zelf inhoud aan de workshops voor dit jaar. In maart gaat de workshop over het thema Sociaal Ondernemerschap en in september over Financiering. Daarnaast verzorgt De Baak twee trainingen over leiderschap en management.

Naast de financiële ondersteuning die aan het Groeiprogramma is gekoppeld, ontvangen de deelnemers dit jaar ook een ontwikkelbudget van € 5.000,-. Dat mogen zij besteden naar keuze.

Aan het eind van het jaar houden we voortgangsgesprekken met alle deelnemers. Dat pakt positief uit. Met alle deelnemende initiatieven gaan we het derde jaar in.

Hoewel de deelnemers van de eerste editie in 2010 'afzwaaiden', zien we hen nog geregeld terug. Zij zijn van harte welkom bij de workshops, trainingen en uitwisselingsbijeenkomsten. Ze blijken elkaar ook proactief

op te zoeken. Ze richten een alumniclubje op en starten samen met de deelnemers van Groeiprogramma II het 'Social Power House'. In dat samenwerkingsverband willen ze faciliteiten delen en gezamenlijk opereren als zich de gelegenheid voordoet.

Balans opmaken

Het Oranje Fonds Groeiteam, dat de deelnemers begeleidt, maakt in de zomer de balans op van vier jaar Groeiprogramma. We stellen onszelf de vraag of we erin geslaagd zijn 'Sociaal ondernemers' op te leiden. Op basis

Het succes van de VoorleesExpress

De zussen Anne en Marieke Heinsbroek startten in Utrecht de VoorleesExpress. In 2006 werd het initiatief geselecteerd voor het Oranje Fonds Groeiprogramma I. "Dat heeft heel veel voor ons betekend", aldus Anne. "En de timing was heel goed. In Utrecht sloeg het initiatief aan en we kregen aanvragen uit andere gemeenten. Dan moet je je afvragen wat je daarmee wilt. Het Groeiprogramma hielp ons die vraag te beantwoorden. Mijn zus en ik hebben daardoor stevige discussies gehad over wat ons ambitieniveau daarin was." Die ambitie bleek uiteindelijk behoorlijk, want wat begon als een initiatief vanuit hun kamer in Utrecht is nu uitgegroeid tot een stichting met twaalf medewerkers, vier stagiaires en met initiatieven in elf steden door het hele land. "Dankzij het Groeiprogramma konden we in relatief korte tijd een behoorlijke organisatie opzetten", aldus Anne. "Het gaf ons persoonlijk ook veel vertrouwen dat we het aankonden, mede dankzij de expertise die we aangereikt kregen en het coachingstraject."

van alle evaluaties die we tot nu toe uitvoerden, concluderen we dat de tevredenheid onder de deelnemers heel hoog is en dat er kwalitatieve groei van de initiatieven is behaald. Ook zien we dat de initiatieven zijn opgeschaald: vanuit Groeiprogramma I zijn ruim 200 nieuwe lokale projecten ontstaan waarvan wij er zo'n 120 hebben gesteund voor een totaalbedrag van ruim € 5 miljoen. Vanuit Groeiprogramma II zijn er nu al circa vijftig nieuwe initiatieven ontstaan.

Daarnaast constateren we dat het Groeiprogramma het imago van het Oranje Fonds versterkt, zowel richting fondsen en maatschappelijke instellingen, als richting bedrijfsleven en overheid. Ook zien we verbeterpunten die we verwerken in de plannen voor Groeiprogramma III. Zo zullen we bij de selectie van nieuwe deelnemers nog scherper letten op zowel de analyse van de maatschappelijke behoefte als op de aanwezigheid van voldoende draagvlak en achter-

ban. Verder zullen we meer tijd uittrekken voor de voorbereiding op deelname aan het Groeiprogramma. Ten slotte zullen we een externe partij betrekken bij de evaluatie van het Groeiprogramma.

We voeren de eerste gesprekken met partners voor de derde editie van het Groeiprogramma en zullen begin 2012 starten met de werving van twintig nieuwe deelnemers.

Stimuleringsprogramma Mentorprojecten

In 2007 startten we met het Stimuleringsprogramma Mentorprojecten. Vier jaar lang krijgen 26 projecten de gelegenheid om een methodiek te ontwikkelen en deze te verankeren. In die vier jaar bieden we ze een financiële basis voor hun project. Voor veel mentorprojecten gaat de ondersteuning van het Oranje Fonds het laatste jaar in. We begeleiden hen in het traject naar lokale inbedding en vervolgfianciering.

In dit vierde jaar stellen we een programmacommissie in bestaande uit een aantal deelnemende projectleiders. Zij hebben de taak om de inhoud van de uitwisselingsbijeenkomsten mede vorm te geven zodat deze naadloos aansluiten bij de behoefte van deelnemers. Op basis van deze inbreng behandelen we in de voorjaarsbijeenkomst op 12 april het thema Werken aan je Kracht. De najaarsbijeenkomst op 10 november draait om het laten zien van resultaten. Het doel is om ideeën aan te dragen en ervaringen uit te wisselen voor het vinden van nieuwe inkomstenbronnen.

Voortgang projecten

We brengen aan alle projecten een tussen-tijds bezoek. Daarbij zien we dat het voor alle initiatieven een grote uitdaging is om lokale inbedding te realiseren. 'Mentoring' is duidelijk gebaat bij samenwerking tussen sectoren waar dat nog geen vanzelfsprekendheid is. Op basis van de voortgangsrapportages kunnen we voor vrijwel alle deelnemende

projecten positief besluiten over de financiering voor het laatste jaar.

Uitwisseling

De deelnemers van de mentorprojecten weten elkaar steeds beter te vinden, mede dankzij diverse uitwisselingsbijeenkomsten. Ook houden we ze op de hoogte via onze digitale nieuwsbrief en beginnen we een speciale LinkedIn-groep waar kennis en contacten samenkomen.

Helpper Kootkarprijs 2011

Vanuit het Fonds op Naam Helpper Kootkar Prijs mag het Oranje Fonds iedere twee jaar de gelijknamige prijs uitreiken. Deze gaat dit keer naar het Mentorprogramma Friesland met het initiatief Wat Jij Wilt. De uitreiking vindt plaats tijdens de najaarsbijeenkomst. Het bijbehorende geldbedrag van € 75.000,- moet door de winnaar besteed worden aan onderzoek. Ze hebben gekozen voor een onderzoek naar nauwere aansluiting tussen 'mentees' en ontvangende arbeidsorganisaties.

"Tijdens de eerste twee jaar stond het experiment voorop, het ontwikkelen van de methodiek. De tweede helft van de projectperiode heeft een ander karakter en staat in het teken van koers bepalen, prioriteiten stellen, de focus van het project zoeken en resultaten boeken. We zien dat het voor veel projecten niet eenvoudig is, maar dat ze met behulp van de kennis en expertise die we ze aanreiken er toch gaan komen."

Niels van Zeben, programmamanager Mentorprojecten

Onderzoek

Het Instituut voor Integratie en Sociale Weerbaarheid in Groningen begon parallel aan de start van de mentorprojecten vier jaar geleden met een uitgebreid onderzoeksprogramma. Door middel van interviews, digitale vragenlijsten en schriftelijke rapportages volgden zij de projecten de afgelopen jaren op de voet. De voorlopige resultaten zijn positief. We verwachten de definitieve uitkomsten van het onderzoek eind 2012.

“De inspiratie- en uitwisselingsbijeenkomsten leveren ons veel op. We doen daar nieuwe ideeën op. De programmaleiders van het Oranje Fonds bewaken de voortgang van ons initiatief. Zij bespreken met ons waar we staan en wat er nodig is om de volgende stap te zetten. Nu, aan het eind

van het derde jaar, moeten we zorgen voor vervolfinanciering. Daarbij worden we enorm geholpen door het wetenschappelijk onderzoek van de Universiteit van Groningen. Zij leveren het bewijs dat ‘mentoring’ werkt.” Jenny Draaijer, projectcoördinator Face2Face en deelnemer Stimuleringsprogramma Mentorprojecten

Namens het Oranje Fonds reikt prof dr Godfried Engbersen de Helffer Kootkarprijs ter waarde van € 75 000,- uit aan het Mentorprogramma Friesland met het initiatief Wat jij Wilt.

Burendag

Op zaterdag 24 september vieren we Burendag. We organiseren de zesde editie van deze feestelijke dag uiteraard weer samen met Douwe Egberts. Met als thema 'Koppen bij elkaar' bedenken buurtbewoners activiteiten om de buurt leuker en socialer te maken. We ondersteunen dit proces met een 'inspiratietour' en bieden buurten een bijdrage van maximaal € 500,= om activiteiten uit te voeren. In totaal vieren naar schatting 1,25 miljoen mensen Burendag. We ontvangen meer dan 3.000 aanvragen en 2.589 hiervan komen in aanmerking voor een toekenning. Totaal besteden we ruim € 1,7 miljoen aan kleinschalige buurtinitiatieven.

Op 25 mei starten we de campagne officieel in Rotterdam. We houden met de bewoners van de hoogste woontoren van Nederland de eerste 'Koppen bij elkaar'-brainstorm. Zij ontvangen voor hun plan de eerste Burendagcheque van € 500,= en voeren op Burendag dat plan ook vol enthousiasme uit.

Uit eerdere jaren weten we dat veel mensen het moeilijk vinden om ideeën voor hun buurt te bedenken en vooral om de Burendag te organiseren, vandaar het thema 'Koppen bij Elkaar'. Vanaf 31 mei reist het promotieteam van de 'Koppen bij Elkaar Inspiratietour' van het Oranje Fonds en Douwe Egberts door heel Nederland. Op 168 locaties (buurthuizen, AH-supermarkten en DE-café's) delen we handige inspiratiematerialen uit en is er gratis koffie.

De supermarktketen PLUS organiseert in haar winkels een Burendagwedstrijd. Goede ideeën om de buurt ook ná Burendag gezellig te houden dingen mee naar een extra bij-

drage van € 500,= van het Oranje Fonds. We belonen 151 initiatieven met een bijdrage.

Voor de campagne zetten we in op een geïntegreerde communicatiestrategie waar bij we radio, tv, print en internet inzetten. Dankzij slim gebruik van pr-momenten levert dit ons € 4 miljoen aan 'free publicity' op. Volgens een meting van Motivaction is 63 procent zich bewust van Burendag, helaas is de koppeling tussen Burendag en de merken Oranje Fonds en Douwe Egberts iets afgenomen. Burendag is dus bekend, maar wie de initiatiefnemers zijn iets minder.

Op 24 september is het overal in het land feest. Maar nergens zoals in Apeldoorn. Daar verrast de Prins van Oranje de wijk De Dreven met een bezoek aan hun Burendagevenement. Hij vlagt de finish af van het behendigheidsparcours voor scootmobiels, is getuige van een hondendemonstratie, luistert naar het optreden van een

"Vanuit de Buurtraad De Dreven organiseerden we jarenlang goed bezochte sport- en speldagen, maar moesten daarmee stoppen omdat de organisatie ervan te veel werd. Toen we in 2009 hoorden van Burendag, pakten we onze kans om toch weer zo'n speciale dag te organiseren. En die wordt ieder jaar beter. Maar of we de editie van 2011 kunnen verbeteren, is de vraag. Het bezoek van de Prins was namelijk wel heel bijzonder."

Johannes
Altena,
voorzitter
Buurtraad
De Dreven

De Prins van Oranje viert Burendag bij Buurtraad De Dreven in Apeldoorn en verzorgt onder luid applaus het afvlaggen van de deelnemers aan de scootmobielrace.

shantykoor en spreekt met de leden van de scoutinggroep en met buurtkinderen.

Dankzij sociale media zijn we getuige van de vele feestelijkheden die in het land plaatsvinden. Op Flickr en YouTube verschijnen honderden foto's en filmpjes en op Twitter zien we duizenden tweets over Burendag. We maken daarvan een 'mash-up' op de website burendag.nl.

We laten een evaluatie uitvoeren onder de aanvragers van een bijdrage. Van de deelnemers blijkt 80 procent Burendag op zaterdag te vieren. De respondenten waarderen de dag met een 8,7. Het is dan ook niet verwonderlijk dat 87 procent zegt volgend jaar weer mee te doen. 76 procent van de mensen meent dankzij Burendag dichter bij elkaar te zijn gekomen.

Zomerscholen

Speciaal voor welzijnsprofessionals ontwikkelde het Oranje Fonds samen met MOVISIE, Verdiwel en enkele hogescholen in 2008 de Oranje Fonds Zomerscholen. In 2011 ontvangen we alweer voor het vierde jaar enthousiaste deelnemers uit de welzijnswereld. In de afgelopen jaren is een netwerk ontstaan van (oud-)deelnemers die met trots de kwaliteit en resultaten van hun werk kunnen uitdragen.

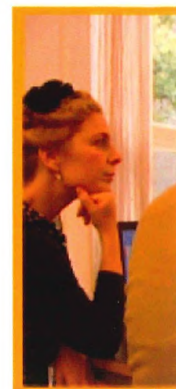
De Zomerscholen bestaan uit een intensief programma van één week. Daarin worden de actuele theorie en moderne beroeps-

praktijk behandeld en speelt onderlinge uitwisseling tussen deelnemers een grote rol. Dit jaar besteden we extra aandacht

“Het werk profileren is erg belangrijk. Wanneer je de kwaliteit en de mogelijkheden van het jongerenwerk benadrukt, word je ook meer gewaardeerd. Er ligt nog een groot gat tussen wat jongerenwerkers doen en kunnen en wat ‘derden’ hierover denken. Het is aan ons om daar werk van te maken. Daarnaast is het erg prettig dat je tijdens de Zomerschool blijvende contacten met collega-jongerenwerkers hebt opgedaan. Op deze manier kun je gemakkelijk informatie uitwisselen en de professionaliteit van het werk vergroten.”

Deelnemer Zomerschool Jongerenwerk

Beelden uit de nieuwe wervingsvideo voor de Oranje Fonds Zomerscholen.

Oranje Fonds Zomerscholen

aan het schrijven van een projectplan, dat de deelnemers ook voor financiering bij het Oranje Fonds kunnen indienen wanneer deze past binnen ons bestedingsbeleid.

De werving voor de Oranje Fonds Zomerscholen blijkt ook dit jaar weer een uitdaging. De inschrijvingen komen laat op gang. De week voor Kinderwerk moeten we laten vervallen wegens te weinig belangstelling. De overige weken, Jongerenwerk, Ouderenwerk en Wijkaanpak, zitten vol met elk twintig deelnemers. Voor de uitvoering van de pro-

gramma's werken we samen met MOVISIE, Hogeschool Zuyd en Bureau ActivAge.

Op 28 november organiseren we een terugkomdag. Alle groepen komen samen om ervaringen van de afgelopen maanden uit te wisselen. Er zijn diverse workshops en de deelnemers krijgen hun certificaat uitgereikt. Daarna is er volop gelegenheid om te netwerken. Om het netwerk van professionals verder te versterken, gaan we vanaf 2012 een jaarlijkse zomerschooldag voor alle oud-deelnemers organiseren.

“De reacties zijn bij iedere evaluatie uitermate positief. Krachtige elementen zijn: de setting, de organisatorische aspecten, de ambiance, de bijzondere aandacht voor de actuele beroepspraktijk en de aandacht voor de individuele beroepskracht. Deelnemers geven aan dat denkprocessen in gang gezet worden. Ook in de evaluaties na een halfjaar zijn nog duidelijke resultaten zichtbaar op het gebied van projectmatig werken, netwerken en ondernemerschap. Helaas is er voor welzijnswerkers maar heel weinig opleidingsaanbod. Het doet ons dan ook goed dat we zien dat oud-deelnemers workshops gaan geven op bijeenkomsten en zo hun kennis doorgeven aan anderen binnen de sector.”

Carolien Brugman,
programmaleider
Zomerscholen

Oranje Fonds Buurtcadeau

Projectadviseur Freek Mekking (l) reikt een Oranje Fonds Buurtcadeau t.w.v. € 3.000,- uit aan Kinderboerderij de Uylenburg te Amsterdam. Met het geld worden onder meer speeltoestellen en picknicktafels aangeschaft.

Redacteur Floris Zijlstra (l) overhandigt een Oranje Fonds Buurtcadeau aan de voorzitter van Speeltuinvereniging Tuindorp te Wageningen. Met de bijdrage worden de speeltoestellen opgeknapt.

Overal waar de Straatprijs van de Nationale Postcode Loterij valt, steunt het Oranje Fonds een buurtorganisatie of bewonerscollectief met het Oranje Fonds Buurtcadeau ter waarde van € 3.000,-. In 2011 kennen we 64 Buurtcadeaus toe voor een totaalbedrag van € 192.000,-. Medewerkers van het Oranje Fonds gaan bij 59 sociale initiatieven op bezoek om de Buurtcadeaus persoonlijk uit te reiken. Dit levert in de lokale pers telkens veel positieve aandacht op voor het Oranje Fonds en de Nationale Postcode Loterij.

Van de Buurtcadeaus worden overal in het land bankjes en picknicktafels geplaatst, speeltoestellen opgeknapt, geluidsinstallaties aangeschaft, nieuwe activiteiten georganiseerd en nog veel meer. Zo profiteert de hele buurt!

Hoofd projectadvies Anne Maljers reikt een Oranje Fonds Buurtcadeau uit aan een vrijwilliger en een aantal gebruikers van jongerencentrum 't Akkertje in Eindhoven.

Bij Stuw Welzijn in Elst (GLD) zijn ze erg blij met het Oranje Fonds Buurtcadeau. De hele buurt heeft plezier van de nieuwe buitentennistafel.

Oranje Fonds
voor sociale initiatieven

Het Oranje Fonds en de Postcode Loterij.

Bijvoorbeeld:

150.000 vrijwilligers maken er wat moois van.

Zonder vrijwilligers zouden veel Nederlandse sportvelden er verlaten bijliggen. Fanfarekorpsen zouden zwijgen. En menige kinderboerderij zou de hekken moeten sluiten. Willen we dat? Nee toch? Helaas wordt het steeds lastiger mensen te vinden die zich belangeloos voor iets of iemand in willen zetten. Want ja druk druk druk.

Grootste vrijwilligersactie

Daarom organiseert het Oranje Fonds de grootste vrijwilligersactie van Nederland: NL Doet. Op www.nl doet.nl melden organisaties allerlei klussen aan. Zoals een speelplaats opruimen of een dagje uit voor ouderen. Via radio, tv en internet wordt vervolgens iedereen opgeroepen de handen uit de mouwen te steken. Met succes. In 2010

zijn ruim 150.000 mensen een dagje vrijwillig aan de slag gegaan.

Vrijwillig werkt!

Dankzij NL Doet krijgen veel mensen de smaak te pakken. Want je vrijwillig ergens voor inzetten is leuk en geeft veel voldoening. Na de actiedagen van vorig jaar hebben meer dan 2.800 organisaties nieuwe vaste vrijwilligers kunnen verwelkomen. Dit jaar valt NL Doet op 18 en 19 maart. Geef u snel op voor een mooie klus bij u in de buurt!

Dankzij u

Het Oranje Fonds ontvangt sinds 2006 een bijdrage van de Postcode Loterij. Dankzij alle deelnemers van de loterij

heeft het Oranje Fonds in totaal 72,6 miljoen euro aan verschillende projecten kunnen besteden. Door mee te doen met de Postcode Loterij steunt u met 50% van uw inleg het Oranje Fonds en nog 80 andere goede doelen. Kijk op www.postcode loterij.nl

Samen maken we het verschil.

Elke week leest u in deze krant over het belang van de 81 goede doelen die de Postcode Loterij steunt. Met achtergrond informatie kunt u vinden op www.postcode loterij.nl

De Nationale Postcode Loterij zorgt voor mooie publiciteit voor de goede doelen die zij steunt. In februari, voorafgaand aan NL DOET, plaatsen we samen deze advertentie in De Telegraaf

Financiën

Financieel beleid

Het Oranje Fonds is een hybride fonds: zowel een fondsenwervende instelling als een vermogensfonds. Onze inkomsten komen daarmee zowel uit fondsenwerving en loterijen als uit de beleggingsresultaten van ons eigen vermogen. Met de inkomsten uit ons eigen vermogen van circa € 170 miljoen bekostigen we in ieder geval de kosten van onze eigen organisatie. Dit geeft ons de unieke positie om alle externe inkomsten volledig te kunnen besteden aan onze doelstelling. Dit vormt het uitgangspunt van ons bestedingsbeleid.

Vermogens- en beleggingsbeleid

Het bestuur is verantwoordelijk voor het vermogens- en beleggingsbeleid. Instandhouding van het vermogen, meegroeiend met de inflatie, en een verantwoorde maatschappelijke belegging staan centraal. We continueren ook in 2011 het in 2009 herziene beleid dat gebaseerd is op de uitgangspunten relevantie, rust, reputatie, rendement en risico. Hierbij kunnen we bewust kiezen voor een defensief beleggingsprofiel omdat een gematigd streefrendement van 3,5-4% per jaar voldoende is om in ieder geval te voldoen aan de doelstelling om met het rendement op het vermogen de kosten van de eigen organisatie te kunnen financieren. Op deze manier ondersteunen we de solide reputatie van het Fonds.

Vermogensbeleid

Ons streefrendement ligt op 3,5-4%. Bij het huidige vermogen van € 170 miljoen is dat voldoende om de kosten van onze eigen organisatie te betalen. Een eventueel surplus wordt aangewend voor het inflatiebestendig houden van het vermogen en in

Duurzaamheid

“Bij het vermogensbeheer letten we niet alleen op de kosten en het rendement, maar stellen we ons ook ten doel het vermogen maatschappelijk verantwoord en waar mogelijk ‘missiegerelateerd’ te beleggen, waardoor een maatschappelijk rendement wordt behaald. Dit niet-financiële rendement dient bij te dragen aan onze doelstelling om het maatschappelijk welzijn en meer in het bijzonder de sociale cohesie in Nederland te bevorderen. Voor 2015 is het doel dat 100% van de totale beleggingsportefeuille duurzaam is belegd. We vragen onze beheerders de vastrentende beleggingen te screenen op duurzaamheid. De obligatieportefeuilles zijn bij twee Nederlandse banken ondergebracht. De aandelenportefeuille

hebben wij ondergebracht in een beleggingsfonds in Nederlandse aandelen waarbij eveneens een duurzaamheidsfilter wordt toegepast. Daarnaast hebben wij ervoor gekozen om bijna 10% van het vermogen missiegerelateerd te beleggen. We participeren bijvoorbeeld via aandelenkapitaal en leningen in een vijftal Stadsherstelorganisaties. Deze organisaties zijn actief in een aantal grote Nederlandse steden en zorgen voor duurzaam behoud van in verval geraakt monumentaal of beeldbepalend gebouwd erfgoed.”

*Ronald van der Giessen,
directeur Oranje Fonds*

voorkomende gevallen voor financiering van bijzondere programma's of initiatieven. Door de situatie op de financiële markten en de tegenvallende beleggingsresultaten besluiten we dit jaar af te zien van de mogelijkheid om het eigen vermogen aan te spreken ter versterking van het toekenningenbudget.

Beleggingsbeleid

Omdat niet alleen de complexiteit van beleggen en beleggingsproducten, maar ook de maatschappelijke druk op een verantwoord en transparant beleid toeneemt, fungeert sinds medio 2010 IBS Asset Management als onze fiduciër beheerder. Zij rapporteren maandelijks over de ontwikkelingen van de portefeuille en zien toe op het nakomen van de mandaten door de vermogensbeheerders. Zij geven gevraagd en ongevraagd advies, onder meer tweemaal per jaar in de auditcommissie, en zijn sparringpartner voor bestuur en directie. Deze constructieve samenwerking zetten we voort en zal eind 2012 geëvalueerd worden.

Het bestuur hanteert de volgende strategische middelenverdeling: vastrentende waarden 80%, zakelijke waarden 10%, alternatieven 10% en liquiditeiten 0%. Per categorie stelt het bestuur in 2011 iets ruimere bandbreedtes vast om voldoende ruimte te creëren voor een zo optimaal mogelijk vermogens- en beleggingsbeleid. Hiermee wordt voorkomen dat in de huidige volatiele kapitaalmarkt regelmatig moet worden ingegrepen in de samenstelling van onze portefeuille. Zo creëren we bewust rust in ons beleggingsbeleid en gaan we niet mee met de waan van de dag. Natuurlijk houden we wel een optimale rendementsontwikkeling op middellange termijn in het oog.

Interne beheersing en rapportages

Onze accountant KPMG voert in oktober een interim-controle uit waarbij onder meer de effectiviteit van onze interne beheersingsystemen onder de loep wordt genomen. In de 'managementletter' van 28 november stellen zij dat de bestaande administratieve

organisatie en interne beheersing op een zodanig niveau liggen dat deze een prima uitgangspunt vormen voor de jaarrekeningcontrole. De accountants geven daarnaast aan dat de interne beheersing ook goed ten dienste staat van het interne toezicht.

Naast publieke verantwoording via dit jaarverslag, rapporteert het Oranje Fonds ook jaarlijks aan het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF), de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (VFI), de Nationale Postcode Loterij en De Lotto.

Financiële resultaten

Inkomsten

Rendement op eigen vermogen

In 2011 behalen we een brutorendement van 2,60%. Dit blijft iets onder de samengestelde benchmark (2,92%) steken en is ook lager dan het streefrendement (3,5 à 4%). Het beperkte verschil met de benchmark wordt verklaard door de wat mindere prestaties van de beleggingen die onder de categorie 'alternatieven' geschaard worden. Het rendement in aandelen (-5,88%) bleef weliswaar achter bij de benchmark 'DJ Sustainability World' (-4,80%) maar werd volledig gecompenseerd door de goede prestaties in de obligaties (4,94% t.o.v. 3,54% voor de benchmark 'Citigroup EuroBIG').

Gezien het grillige en moeilijke beleggingsklimaat in 2011 zijn wij niet ontevreden met dit resultaat. We bekijken onze resultaten over een langere beleggingshorizon dan één jaar en volgen daarbij natuurlijk, samen met onze fiduciër en vermogensbeheerders, de rendementsontwikkelingen. Daarbij willen we ons

niet laten verleiden hogere rendementen te behalen door meer risico te nemen. Dit zou haaks staan op onze uitgangspunten. Bij aanhoudende lage rendementsverwachtingen kan het bestuur besluiten op onderdelen de portefeuille aan te passen. Zo zullen wij in 2012 een iets groter aandeel tijdelijk op deposito's inzetten, die een gegarandeerd rendement bieden van rond de 3,5%.

Loterijopbrengsten

De grootste en oudste bron van inkomsten voor het Oranje Fonds zijn de opbrengsten uit de kansspelen. Het Fonds is beneficiant van de Nationale Postcode Loterij, De Lotto en de paardentotalisator 'Champions'. In 2011 ontvingen we in totaal € 22,2 miljoen die wij volledig aan de doelstelling besteden.

Opbrengsten uit eigen fondsenwerving

De opbrengsten uit giften, schenkingen en legaten blijven toenemen. Het actief werken van Vrienden gaat in 2011 onverminderd voort en werpt zijn vruchten af het

Ontwikkeling loterijopbrengst

2006	€ 18,8 miljoen
2007	€ 18,7 miljoen
2008	€ 19,3 miljoen
2009	€ 21,7 miljoen
2010	€ 22,3 miljoen
2011	€ 22,2 miljoen

Vriendenbestand is met bijna 2.600 Vrienden toegenomen tot een omvang van meer dan 8.000. Wij ontvangen van hen in totaal ruim € 130.000,= en dat is weer beduidend meer dan vorig jaar (€ 92.000,=). Ook ontvangen we een bedrag van ruim € 128.000,= aan nalatenschappen, legaten en spontane, eenmalige giften. Dit is bijna 2,5 keer zoveel als in 2010 (€ 52.000,=).

De gedragscode van de Vereniging van Fondsenwervende Instellingen (VFI) is bij onze fondsenwerving leidraad. Deze stoelt op waarden als openheid, betrouwbaar-

heid, respect en kwaliteit. Wij informeren de gevers volledig over de besteding van hun giften. Het werken met giften maakt ons kritisch bij het besteden daarvan.

Bij het Oranje Fonds zijn inmiddels 26 Fondsen op Naam onder gebracht. Dit zijn fondsen met een eigen vermogen uit schenkingen en nalatenschappen en met een eigen doelstelling. In 2011 zijn twee nieuwe fondsen bij ons ondergebracht: het Fonds Kinderen Maken Muziek en het Fonds Stichting Van der Toorn. De totale inbreng van deze twee nieuwe fondsen bedraagt in 2011 ruim € 960.000,=. De stortingen in de bestaande fondsen bedroeg in 2011 ruim € 1,6 miljoen.

End 2011 is het gezamenlijke vermogen van de Fondsen op Naam bijna € 24,8 miljoen. Volgens de overeenkomsten die we met de schenkers sluiten, blijven de meeste van deze vermogens intact en besteden we het in de overeenkomst vastgestelde rendement aan toekenningen. Uit de Fondsen op Naam is in 2011 ruim € 3,7 miljoen besteed aan de spe-

Schenkingen giften en donaties

	2006	2007	2008	2009	2010	2011		TOTAAL
Schenkingen/giften	110.363	6.970	14.593	42.375	36.023	23.042		233.366
Vrienden	0	4.020	13.931	47.100	92.097	130.606		287.754
Nalatenschappen/legaten	0	0	1.000	194.151	16.345	105.259	*	316.755
Fondsen op Naam	1.730.000	7.885.407	7.448.694	1.943.558	1.821.781	2.630.762	**	23.460.202
TOTAAL	1.840.363	7.896.397	7.478.218	2.227.184	1.966.246	2.889.669		24.298.077

* bovenop dit bedrag is in 2011 nog € 220.000,= uit een nalatenschap ontvangen.

Aan dit legaat was de voorwaarde verbonden dat het in gelijke delen ten goede zou komen aan twee specifieke Fondsen op Naam. Dit bedrag is na ontvangst overgeheveld naar deze twee fondsen en verantwoord als storting in Fondsen op Naam.

** dit bedrag is inclusief de bijdrage van het Oranje Fonds aan het Fonds op Naam Kinderen Maken Muziek ad € 500.000,=.

cifieke doelstellingen waarvoor deze fondsen zijn ingesteld (in 2010 € 3,0 miljoen)

Subsidies van overheden

In 2010 ontvingen wij van het Ministerie van OC&W vanuit de subsidieregeling Emancipatie een subsidietoekenning van in totaal € 2,5 miljoen. Wij besteden deze bijdrage in de periode 2010-2012 aan onze programma's Taalontmoetingen II en MAN 2.0. In 2010 hebben we hiervan bijna € 1,6 miljoen gebruikt, het restant van ruim € 900 000,= hebben wij in 2011 ingezet en besteed.

Uitgaven

Kosten en bestedingen

Onze uitgaven bestaan uit bestedingen aan de doelstelling en de kosten van onze eigen organisatie. Onze directe uitgaven aan de doelstelling bedragen ruim € 26,9 miljoen, de kosten van onze eigen organisatie zijn, inclusief beleggingskosten, € 7,1 miljoen. Daarmee komen onze totale lasten in 2011 uit op € 34 miljoen. Dit is € 1,5 miljoen hoger dan begroot. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een wijziging van waardering van ons pand Maliebaan 18 (zie hieronder). Onder 'resultaat' lichten wij de verschillen tussen begroting en realisatie toe.

Maliebaan 18

In 2011 zijn wij overgestapt op een andere methodiek van waardering van ons pand aan de Maliebaan 18. Deze systematiek sluit beter aan bij het gebruik van dit pand, namelijk als ons kantoorpand. Dit heeft tot gevolg dat wij nu jaarlijks een bedrag gaan afschrijven. Daarnaast hebben wij de inhaalafschrij-

ving over de jaren 2008-2010 berekend en heeft op basis van een nieuwe taxatie een eenmalige afwaardering plaatsgevonden vanwege de sterk gedaalde waarde van vastgoed sinds 2008.

De eenmalige last als gevolg van deze stelselwijziging bedraagt ruim € 1,4 miljoen. De reguliere jaarlijkse afschrijvingslast bedraagt € 169 000,=.

Resultaat

Onze staat van baten en lasten sluit negatief met een bedrag van bijna € 3,3 miljoen. We hadden een kleine plus begroot van € 375 000,=.

De lagere beleggingsrendementen (-€ 2,7 mln) en de eenmalige lasten als gevolg van de gewijzigde waarderingssystematiek van ons pand (-€ 1,4 mln) zijn hier voornamelijk debet aan. Daarentegen zijn meer inkomsten uit eigen fondsenwerving ontvangen (+€ 1,3 mln) en hebben we minder uit hoeven te geven aan beleggingskosten (-€ 0,3 mln).

Als de eenmalige lasten vanwege Maliebaan 18 buiten beschouwing worden gelaten, zijn de kosten van onze eigen organisatie zelfs iets lager dan we hadden begroot (€ 5,2 mln versus € 5,3 mln). Voor een verschillenanalyse verwijzen wij naar het losse financieel katern in deze uitgave of op www.oranjefonds.nl/jaarverslag.

Het negatieve resultaat wordt voor € 3,4 miljoen ten laste gebracht van ons eigen vermogen ('reserve als bron van inkomsten'). Een bedrag van € 120 518,= is toegevoegd aan de Fondsen op Naam. Dit betreft het saldo tussen schenkingen en rendement enerzijds en bestedingen anderzijds.

Het Oranje Fonds begroot een jaar vooruit en maakt een raming voor het daaropvolgende jaar. Deze is gebaseerd op reeds goedgekeurde beleidsvoornemens. In de begroting van 2012 en de raming van 2013 is rekening gehouden met het nieuwe meerjarenbeleidsplan 2012-2015, dat in 2011 is opgesteld.

Ratio's

We hanteren een aantal normpercentages, zoals het CBF-keurmerk dat vereist. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar het losse financieel katern in deze uitgave of op www.oranjefonds.nl/jaarverslag.

Hieronder geven wij de normpercentages en de realisatie daarvan in 2011 weer.

	norm	realisatie
Besteding aan de doelstelling	>100%	113,8%
Fondsenwerving	<25%	19,9%
Kosten eigen organisatie	<17,5%	16,9%
Beheer en administratie	<5%	3,9%

Bij de ratio's in bovenstaande tabel is de eenmalige extra last (ruim € 1,4 mln) als gevolg van herwaardering van ons pand Maliebaan 18 buiten beschouwing gelaten, omdat dit geen relatie heeft met onze reguliere bedrijfsvoering in 2011. Vanzelfsprekend zijn wel de reguliere jaarlijkse afschrijvingslasten over 2011 in deze ratio's verwerkt. In de staat van baten en lasten zijn overigens beide situaties weergegeven. Dat geeft inzicht in het effect van deze eenmalige stelselwijziging.

Staat van baten en lasten 2011 en meerjarenraming

	2011 € realisatie	2011 € begroting	2010 € realisatie	2012 € begroting	2013 € raming
Baten					
Baten uit eigen fondsenwerving					
- Schenkingen aan Fondsen op Naam	2.630.762	1.450.000	1.821.781	2.000.000	2.100.000
- Schenkingen en giften	153.648	145.000	128.119	285.000	350.000
- Nalatenschappen	105.259	p.m.	16.345	20.000	p.m.
	<u>2.889.669</u>	<u>1.595.000</u>	<u>1.966.245</u>	<u>2.305.000</u>	<u>2.450.000</u>
Baten uit acties derden					
- Nationale Postcode Loterij: reguliere bijdrage	15.000.000	15.375.000	15.170.265	16.000.000	16.000.000
- Nationale Postcode Loterij: belopbrengsten	-	-	-	-	-
- Nationale Postcode Loterij: projectuitkering	-	-	-	pm	-
- De Nationale Sporttotalisator (Lotto/Toto/Krasloterij)	7.147.227	6.867.500	7.087.898	7.800.000	8.000.000
- Scientific Games (Paardentotalisator)	17.435	25.000	22.693	25.000	25.000
	<u>22.164.662</u>	<u>22.267.500</u>	<u>22.280.856</u>	<u>23.825.000</u>	<u>24.025.000</u>
Baten uit subsidies van overheden					
- Subsidie Ministerie van OC&W	927.500	1.500.000	1.572.955	250.000	250.000
Baten uit beleggingen					
- Resultaat beleggingen	4.494.341	7.200.000	9.743.129	6.375.000	6.500.000
Overige baten					
- Overige baten	288.623	291.800	342.814	271.350	350.000
Som der baten	30.764.795	32.854.300	35.905.998	33.026.350	33.575.000
Lasten					
Besteed aan doelstelling					
- Besteding aan doelstelling	26.949.402	26.508.600	29.167.081	27.290.200	27.625.000
- Toegerekende uitvoeringskosten	4.329.965	3.313.429	3.020.992	3.258.380	3.300.000
	<u>31.279.367</u>	<u>29.822.029</u>	<u>32.188.073</u>	<u>30.548.580</u>	<u>30.925.000</u>

	2011 € realisatie	2011 € begroting	2010 € realisatie	2012 € begroting	2013 € raming
Werving baten					
- Eigen fondsenwerving	518.566	469.039	452.061	613.525	650.000
- Werving baten acties derden	241.326	225.000	226.890	250.000	275.000
- Beleggingskosten	312.314	675.000	441.110	350.000	425.000
	1.072.206	1.369.039	1.120.061	1.213.525	1.350.000
Beheer en administratie					
- Beheer en administratie	1.710.996	1.287.248	1.194.243	1.242.245	1.300.000
Som der lasten	34.062.570	32.478.316	34.502.377	33.004.350	33.575.000
Resultaat	-3.297.775	375.984	1.403.621	22.000	0
Resultaatsverdeling					
- Rendementsreserve waarborg doelstelling	-3.418.293		1.777.925		
- Continuïteitsreserve					
- Fondsen op Naam	120.518		-374.304		
	-3.297.775		1.403.621		
Ratio's					
- Besteding van baten aan doelstelling	101,7%	90,8%	89,6%	92,5%	92,1%
- <i>Idem</i> , excl. bijzondere/eenmalige lasten pand	98,5%				
- <i>Idem</i> , excl. baten uit beleggingen	118,1%	113,6%	120,6%	113,4%	114,2%
- <i>Idem</i> , excl. bijzondere/eenmalige lasten pand	113,8%				
- Besteding aan doelstelling als aandeel van totale lasten	91,8%	91,8%	93,3%	92,6%	92,1%
- <i>Idem</i> , excl. bijzondere/eenmalige lasten pand	92,9%				
- Kosten/baten eigen fondsenwerving	21,7%	29,4%	23,0%	26,6%	26,5%
- <i>Idem</i> , excl. bijzondere/eenmalige lasten pand	19,9%				
- Kosten van beheer en administratie	5,0%	4,0%	3,5%	3,8%	3,9%
- <i>Idem</i> , excl. bijzondere/eenmalige lasten pand	3,9%				
- Kosten eigen organisatie	20,9%	17,2%	14,7%	17,0%	16,5%
- <i>Idem</i> , excl. bijzondere/eenmalige lasten pand	16,9%				
- Nettorendement beleggingen	2,4%	3,4%	5,3%	3,7%	4,0%

Balans op 31 december 2011

	2011 €	2010 €
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	7.580.453	9.219.940
Financiële vaste activa	<u>11.689.950</u>	<u>11.599.600</u>
	19.270.403	20.819.540
Vlottende activa		
Vorderingen en overlopende activa	7.605.705	6.505.949
Effecten	158.513.007	165.806.205
Liquide middelen	<u>3.835.642</u>	<u>3.341.605</u>
	169.954.354	175.653.759
Totaal activa	189.224.757	196.473.299
Passiva		
Reserves en fondsen		
<i>Reserves</i>		
- Reserve als bron van inkomsten	140.688.141	144.377.643
- Continuïteitsreserve	<u>7.000.000</u>	<u>7.000.000</u>
	147.688.141	151.377.643
<i>Fondsen</i>		
- Fondsen op Naam	<u>24.762.974</u>	<u>24.371.248</u>
	172.451.114	175.748.891
Voorzieningen	339.928	249.927
Langlopende schulden	186.667	256.667
Kortlopende schulden	<u>16.247.048</u>	<u>20.217.814</u>
Totaal passiva	189.224.757	196.473.299

Toelichting lastenverdeling

(bijlage 3 cf. RJ 650)

	Doelstelling	Werving baten			Beheer en administratie	
Lasten	Toerekening aan doelstelling	Eigen fondsenwerving	Acties derden	Beleggingen	Beheer en administratie	Totaal
Bestedingen aan doelstelling						
Totale bestedingen	26.949.402					26.949.402
Kosten eigen organisatie						
Personeelskosten	1.901.605	85.146	-	-	851.465	2.838.216
Communicatie en Fondsenwerving	782.620	359.730	241.326	-	-	1.383.676
Huisvestingskosten	1.262.425	56.527	-	-	565.265	1.884.217
Kantoorkosten	209.271	9.370	-	-	93.704	312.345
Bestuur en adviescommissie	-	-	-	-	12.141	12.141
Controle- en advieskosten	-	-	-	-	110.490	110.490
Afschrijvingskosten	174.044	7.793	-	-	77.932	259.769
Kosten beleggingen	-	-	-	312.314	-	312.314
	4.329.965	518.566	241.326	312.314	1.710.996	7.113.168
Totaal	31.279.367	518.566	241.326	312.314	1.710.996	34.062.570

Het volledige financiële verslag kunt u downloaden op www.oranjefonds.nl/jaarverslag of opvragen bij het Oranje Fonds
De controleverklaring van de accountant is opgenomen in het financieel katern Deze wordt uitsluitend afgegeven bij een volledige jaarrekening, zoals deze in het financieel katern is weergegeven

Fondsen op Naam

Bedrijven, vermogende particulieren en bestaande fondsen die willen investeren in sociaal welzijn, kunnen een Fonds op Naam onderbrengen bij het Oranje Fonds. De initiatiefnemer kiest zelf de naam en het bestedingsdoel van zijn Fonds op Naam, mits dat bij ons werkterrein past. We verwelkomen in 2011 Fonds Stichting Van der Toorn als nieuw Fonds op Naam en beheren nu in totaal 26 Fondsen op Naam.

Een Fonds op Naam is een bijzondere vorm van een grote schenking of legaat dat kan worden gesticht bij leven of bij testament. Bij Fondsen op Naam staat continuïteit voorop. Die continuïteit wordt gegarandeerd door jaarlijks aan een Fonds op Naam een vaste rente toe te rekenen, ongeacht het feitelijke beleggingsresultaat. Het Oranje Fonds zorgt

voor de selectie van projecten en de administratieve en financiële afwikkeling. In 2011 besteden we een bedrag van ruim € 3,7 miljoen waarvan € 3,5 miljoen rechtstreeks ten goede komt aan 157 initiatieven. Op onze website kunt u per Fonds op Naam precies zien welke initiatieven vanuit het betreffende fonds zijn gesteund.

Nieuwe fondsen

Fonds Stichting Van der Toorn

We ontvangen een eerste storting van € 5.000,- in het nieuwe Fonds op Naam: Fonds Stichting Van der Toorn. Hieraan zal gedurende tien jaar jaarlijks € 25.000,- toegevoegd worden die we conform de afgesproken richtlijnen besteden.

1 toekenning – totaal € 6.500,-

Fonds Kinderen Maken Muziek

Op haar veertigste verjaardag lanceert Prinses Máxima het programma Kinderen Maken Muziek. Het doel is om op minimaal 25 plaatsen in Nederland meer dan 3.000 kinderen gezamenlijk een instrument te leren bespelen. We selecteren 31 initiatieven en stellen ze geld, kennis en contacten ter beschikking.

31 toekenningen – totaal € 1.165.800,-

Bestaande fondsen

Adoptiefonds

Het fonds is ontstaan uit de nalatenschap van de heer Cloeck en heeft als bestemming 'het doen bestuderen van adoptievraagstukken

Kinderen Maken Muziek: samen muziek maken stimuleert de ontwikkeling van sociale en emotionele vaardigheden.

in de meest uitgebreide zin van het woord'

2 toekenningen – totaal € 9.500,=

Andries Haanstra Fonds

Verleent financiële steun aan maatschappelijk welzijn, in het bijzonder ten behoeve van zwerfkinderen, ouderen en gehandicapten

4 toekenningen – totaal € 45.200,=

Barnard Hillenius Fonds

Vernoemd naar Jan Barnard, voormalig directeur van de Landelijke Stuurgroep SKW en Hans Hillenius, voormalig directeur van het Juliana Welzijn Fonds. Het fonds ondersteunt initiatieven op het terrein van sociaal-cultureel werk

1 toekenning – totaal € 8.500,=

FINAS Fonds

De R.K. Stichting tot Financiering van Sociale en/of Charitatieve Instellingen (FINAS) is in 2001 overgedragen aan het Oranje Fonds. Dit fonds ondersteunt kleinschalige, sociale initiatieven gericht op het zelfstandig functioneren van kwetsbare mensen in de samenleving

2 toekenningen – totaal € 43.200,=

Fonds Kreatum/OpSlag

Dit fonds is opgericht door Stichting Jeugd- en Volwassenenwerk Kreatum en Stichting Jongerencentrum OpSlag. Het investeert in het uitvoerende jeugd- en jongerenwerk in de stad Utrecht en de randgemeenten

1 toekenning – totaal € 6.000,=

Fonds Soldaat van Oranje

Erik Hazelhoff Roelfzema, de Soldaat van Oranje, was een van de grote verzetsstrijders uit onze vaderlandse geschiedenis. Hij stond voor zijn idealen en wilde de wereld leef-

Wervingsbrochure voor Fonds Soldaat van Oranje

baarder maken. In 2010 is het Fonds Soldaat van Oranje opgericht in navolging van zijn daden en inzet en ondergebracht bij het Oranje Fonds. De weduwe van Erik Hazelhoff Roelfzema reikt dit jaar een tweetal oorkondes uit aan jonge sociale pioniers die net als de Soldaat van Oranje een maatschappelijk probleem aanpakken

2 toekenningen – totaal € 10.000,=

Fonds Helffer Kootkar Prijs

Dit fonds heeft als doel sociaal burgerschap te stimuleren. Daartoe reiken we eens in de twee jaar een prijs uit aan personen en instellingen die zich op bijzondere wijze onderscheiden in het bevorderen van maatschappelijke participatie

1 toekenning – totaal € 75.000,=

Fonds De Achterste Molen

Dit fonds ondersteunt organisaties en projecten in de provincie Utrecht die eenzaamheid van mensen, met name ouderen, bestrijden

1 toekenning – totaal € 3.400,=

Fonds voor de sociale integratie van hoogbegaafde jongeren

Dit fonds ondersteunt projecten om de sociale integratie van hoogbegaafde jongeren te bevorderen. De jongeren dienen zelf een rol te spelen in de totstandkoming en/of de uitvoering van het project. Dit jaar worden geen toekenningen gedaan

Fonds Ons Limburg

De Vereniging Ons Limburg is al sinds 1910 een samenwerkingsverband van Limburgse woningbouwcorporaties. In 2010 besluiten zij na een proefperiode van drie jaar hun vermogen definitief bij het Oranje Fonds onder te brengen. Bijdragen uit dit fonds worden toegekend aan organisaties en initiatieven in de provincie Limburg die werkzaam zijn op het gebied van leefbaarheid, wonen en welzijn

11 toekenningen – totaal € 191.500,=

Fonds Zorg en Welzijn

Dit fonds steunt initiatieven op het terrein van het Oranje Fonds, in het bijzonder initiatieven gericht op het verbeteren van de beroepskwalificatie van personen die werkzaam zijn of willen worden in de sector Zorg en Welzijn. Het is afgesproken dat de hoofdsom van dit Fonds op Naam in maximaal tien jaar besteed wordt aan de doelstelling en dat het fonds daarna ophoudt te bestaan

6 toekenningen – totaal € 232.500,=

Jeugdfonds

Dit fonds is eind jaren tachtig opgericht ten behoeve van de (vrijzinnig protestantse) jeugdsector. Het komt voort uit de nalatenschap van mevrouw C.J. Smitt

2 toekenningen – totaal € 31.500,=

Labouchere-van Weede Fonds

Het fonds ondersteunt initiatieven die 'het lijden der mensheid zo veel mogelijk verlichten door verpleging en verzorging van zieken en gebrekkigen', zoals de doelstelling in 1936 is geformuleerd. In de praktijk ondersteunt het Fonds op Naam initiatieven op het gebied van informele, niet-medische zorg.

1 toekenning – totaal € 1.000,=

Louis Speth Fonds

Het Louis Speth Fonds biedt financiële bijdragen aan organisaties voor activiteiten die gericht zijn op maatschappelijke en culturele ontwikkeling, met name van bevolkingsgroepen in achterstandssituaties. Het werkgebied is de provincie Limburg.

6 toekenningen – totaal € 124.700,=

Muller Cohen Fonds

Opgericht door de zussen Muller ter nagedachtenis aan hun overleden ouders. Het fonds steunt initiatieven voor kansarme jongeren die een positieve wending aan hun leven willen geven.

1 toekenning – totaal € 6.500,=

Neyenburgh Fonds

Stichting Neyenburgh werd in 1950 opgericht door de heer Sillevoldt, eigenaar van kruiden- en specerijenhandel Silvo. In 2003 werden de charitatieve taken overgedragen aan het Oranje Fonds en ontstond het Neyenburgh Fonds. Dit fonds steunt zorgbehoevende ouderen en andere kwetsbare personen in de samenleving. Bij het doen van toekenningen werken we samen met de Stichting Bevordering van Volkskracht te Rotterdam. Het Oranje Fonds doet toekenningen in heel Nederland, Volkskracht ver-

zorgt de bestedingen in de stad Rotterdam. Stichting Neyenburgh schenkt het Oranje Fonds jaarlijks een bedrag waarmee het budget van het fonds wordt gevuld.

63 toekenningen – totaal € 1.377.500,=

Ouderen- en Gehandicapten-fonds

Dit fonds is ontstaan uit de nalatenschap van mevrouw M. C. E. Mollison. Het fonds stimuleert het ouderenwerk en het werk voor verstandelijk en lichamelijk gehandicapten.

13 toekenningen – totaal € 136.610,=

Reinoud Gorissen Fonds

Dit fonds is opgericht door de heer Gorissen, ter nagedachtenis aan zijn zoon Reinoud. Doel van het fonds is financiële ondersteuning van activiteiten op het gebied van autisme.

1 toekenning – totaal € 3.500,=

Robert en Josephine ter Linden Fonds

Dit fonds van het echtpaar Ter Linden is ontstaan bij de aankoop van de nieuwe huisvesting van het Oranje Fonds. Het fonds steunt jeugdprojecten in achterstandswijken in Den Haag, zoals in de wijk Transvaal.

1 toekenning – totaal € 3.500,=

Steunfonds De Drie Linden

Dit fonds is gericht op het vernieuwen en verbeteren van initiatieven op het gebied van sociaal-cultureel werk.

4 toekenningen – totaal € 75.000,=

Tom Sebastiaan Gans Fonds

Kort na zijn geboorte in juni 1944 werd Tom Sebastiaan Gans samen met zijn onderge-

doken joodse ouders opgepakt en belandde in concentratiekamp Bergen Belsen. Daar kwam hij, nog geen drie maanden oud, om het leven. Het fonds doet geen toekenningen, maar reikt tweejaarlijks een prijs uit aan een persoon of organisatie die zich verdienstelijk heeft gemaakt bij de aanpak van een actueel maatschappelijk probleem. Er is geen prijsuitreiking dit jaar.

Trijna Feenstra Fonds

De Trijna Feenstra Stichting werd in mei 2003 opgericht door het echtpaar Feenstra, vlak voor het overlijden van mevrouw Trijna Feenstra. De stichting draagt haar vermogen in 2008 over aan het Oranje Fonds en gaat verder als Fonds op Naam. Het fonds steunt initiatieven op het gebied van terminale zorg en zorg voor ouderen in Nederland en in het bijzonder in Groningen en Friesland.

1 toekenning – totaal € 2.500,=

Vakantiefonds

Dit fonds ondersteunt organisaties bij het uitvoeren van vakantieactiviteiten voor mensen die financieel niet in staat zijn om met vakantie te gaan of uitstapjes te maken. Dit jaar worden geen toekenningen gedaan.

Van Harskamp Verspoor Fonds

Het fonds verleent steun aan Stichting Welzijn en aan instellingen op het gebied van club-, buurt- of jongerenwerk in de gemeente Alphen aan den Rijn.

1 toekenning – totaal € 12.500,=

Kijk op onze website www.oranjefonds.nl voor een overzicht van alle toekenningen vanuit de Fondsen op Naam.

Verklaring van het bestuur

Vaststelling

Het bestuur heeft de jaarrekening 2011 van de Stichting Oranje Fonds vastgesteld in de vergadering van 22 maart 2012.

Resultaatbestemming

Het bestuur heeft de resultaatverdeling zoals opgenomen in de staat van baten en lasten vastgesteld.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden die hier gemeld moeten worden.

Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen in het financieel katern behorende bij dit jaarverslag.

Verantwoordingsverklaring in het kader van het CBF-keurmerk

Onder verwijzing naar de hoofdstukken in dit jaarverslag verklaart het bestuur van het Oranje Fonds hierbij dat:

- het bestuur van het Oranje Fonds een toezichthoudende rol heeft en dat er voldoende scheiding is tussen toezicht en uitvoering;
- als in ieder jaar ook in 2011 gestreefd is naar het optimaliseren van de efficiëntie en effectiviteit van de bestedingen;
- in 2011 het beleid is gecontinueerd om de relatie tussen het Oranje Fonds en alle belanghebbenden op uiteenlopende wijze te optimaliseren.

Utrecht, 22 maart 2012

De heer mr. drs. J.G. Wijn, voorzitter

De heer R.R. Latenstein van Voorst, penningmeester

Mevrouw N.Y. Albayrak-Temur

De heer prof. dr. R.J.M. Dassen RA

De heer prof. dr. G.B.M. Engbersen

De heer P.A.C.M. van der Velden

De heer dr. R.R.R. van der Vorst

Colofon

Teksten De CommunicatieVonk/Oranje Fonds

Uitgave en eindredactie Oranje Fonds

Vormgeving Christien van Beek BNO

Productie Concern/Schoenmakers Communicatie-projecten

Druk Joh Enschede Amsterdam BV

Fotografie

Cover Jeannette Schols

Woonzorgcentrum Oosterparkheem en Jeugdcircus Santelli uit Groningen wonnen in 2011 een Appeltje van Oranje met het initiatief Jong geleerd, Jong gebleven. Kinderen tussen de 6 en 12 jaar volgen circuslessen samen met oudere bewoners. Ontmoeting en plezier staan voorop. De afsluiting is een optreden in een echte circustent. Alle wijkbewoners zijn hierbij uitgenodigd.

Binnenflap Rijksvoorlichtingsdienst (RVD)

Ruben Timman pagina's 7, 11, 38, 46, 48, 49

Erik van 't Woud pagina 12

Jeannette Schols pagina's 13 links onder, 13 rechtsonder, 14, 15, 19, 27, 35 links boven, 35 rechtsonder, 41, 42, 51, 54, 59, 61

Joost Enkelaar pagina's 9, 40

Bart Homburg pagina's 13 midden, 28, 33, 43, 47, 52, 53

Redmar Kruithof pagina 25

Rolf Hensel pagina 23

Jeugdcircus Santelli pagina 8

ANP foto/Marcel Antonisse pagina 30 rechtsonder

ANP foto/Robin Utrecht pagina 34

Vadercentrum Adam pagina 39 links boven

Oranje Fonds pagina's 30 midden, 31, 36, 37, 39 rechtsonder, 50, 51 boven, 55, 56 links-boven, 56 rechtsonder, 57 boven, 57 onder

Lilian van Rooij pagina 44

Brigitte de Leeuw/Triple B pagina 68

ISBN 978-90-809599-0-3

De uitgever heeft getracht alle bronnen van het gebruikte beeldmateriaal te achterhalen. In een enkel geval is dat niet gelukt. Rechthebbenden kunnen zich alsnog in verbinding stellen met de uitgever. Zie het adres hiernaast.

© 2012, Oranje Fonds, Utrecht

Dit jaarverslag is een uitgave van het Oranje Fonds. U mag er informatie uit gebruiken mits u daarbij de bron vermeldt. Foto's mag u niet zonder schriftelijke toestemming van het Oranje Fonds gebruiken.

Oranje Fonds
Maliebaan 18
3581 CP Utrecht

Postbus 90
3500 AB Utrecht

T 030 656 45 24
F 030 656 22 04
E info@oranjefonds.nl
www.oranjefonds.nl

Dit jaarverslag is gedrukt op FSC-papier

Onze financiën

Inhoud

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening	1
Balans op 31 december 2011	6
Staat van baten en lasten 2011	7
Kasstroomoverzicht 2011	9
Verschillenanalyse begroting versus realisatie	10
Toelichting op de balans	12
Toelichting op de Staat van baten en lasten	21
Verklaring van het bestuur	28
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	29

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens Richtlijn RJ650 Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving

In deze jaarrekening zijn tevens verwerkt de activa, passiva, baten, lasten en kasstromen van de Stichting Maliebaan 18. Deze stichting is eigenaar van het kantoorpand aan de Maliebaan te Utrecht. Er is sprake van overheersende zeggenschap en economische verbondenheid van het Oranje Fonds. De bestuursleden van de Stichting Maliebaan 18 zijn tevens bestuurslid respectievelijk directeur van de Stichting Oranje Fonds.

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor bepaling van het vermogen

Stelselwijziging waardering Maliebaan 18

Tot en met 2010 werd het pand aan de Maliebaan 18 te Utrecht gewaardeerd als beleggingsobject conform de RJ 213 Vastgoedbeleggingen. Afschrijvingen worden dientengevolge niet plaats. Omdat het pand feitelijk voor eigen bedrijfsvoering wordt gebruikt, vindt in 2011 de waardering met terugwerkende kracht vanaf datum van in gebruikname (2008) plaats

conform RJ 212. Hierbij wordt de systematiek van het kostprijsmodel gehanteerd en vinden afschrijvingen plaats volgens de componentenmethode.

Deze stelselwijziging resulteert in een inhaalafschrijving tot 1 januari 2011 van € 782.269,- ten laste van het resultaat en, via de resultaatbestemming, ten laste van de reserves.

Waardering van activa en passiva

Voor zover niet anders vermeld, waardeert het Oranje Fonds zijn activa en passiva tegen de nominale waarde of de aanschafprijs.

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties en andere vaste activa in gebruik voor de bedrijfsuitoefening worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

De afschrijvingen hierop worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op de waarde van de grond, fundering en ruwbouw van het pand Maliebaan 18 wordt niet afgeschreven. De geschatte restwaarde van het pand wordt geacht deze waarde te dekken. De volgende afschrijvingspercentages worden bij de overige vaste activa gehanteerd:

Bedrijfsgebouwen	2,5
Machines en installaties	5,0
Tuinen, -muren en voorzieningen	1,25-7,0
Overige bedrijfsmiddelen	10-33,3

Het buurtcentrum in Alphen aan den Rijn, onderdeel van een van de Fondsen op Naam, is een beleggingsobject en wordt conform RJ 213 gewaardeerd op basis van de historische waarde (aankoopwaarde). Gezien de bestemming en de geringe jaarlijkse huuropbrengst vormt de (lage) historische kostprijs voorshands de beste schatting.

Bijzondere waardevermindering

Maliebaan 18

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend kan worden. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en die realiseerbare waarde. Dit vermoeden kwam in 2011 aan de orde naar aanleiding van de voor het pand Maliebaan 18 uitgevoerde taxatie, gebaseerd op voortgezet eigen gebruik. Er is

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens Richtlijn RJ650 Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving

In deze jaarrekening zijn tevens verwerkt de activa, passiva, baten, lasten en kasstromen van de Stichting Maliebaan 18. Deze stichting is eigenaar van het kantoorpand aan de Maliebaan te Utrecht. Er is sprake van overheersende zeggenschap en economische verbondenheid van het Oranje Fonds. De bestuursleden van de Stichting Maliebaan 18 zijn tevens bestuurslid respectievelijk directeur van de Stichting Oranje Fonds.

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor bepaling van het vermogen

Stelselwijziging waardering Maliebaan 18

Tot en met 2010 werd het pand aan de Maliebaan 18 te Utrecht gewaardeerd als beleggingsobject conform de RJ 213 Vastgoedbeleggingen. Afschrijvingen worden dientengevolge niet plaats. Omdat het pand feitelijk voor eigen bedrijfsvoering wordt gebruikt, vindt in 2011 de waardering met terugwerkende kracht vanaf datum van ingebruikname (2008) plaats

conform RJ 212. Hierbij wordt de systematiek van het kostprijsmodel gehanteerd en vinden afschrijvingen plaats volgens de componentenmethode.

Deze stelselwijziging resulteert in een inhaalafschrijving tot 1 januari 2011 van € 782.269,- ten laste van het resultaat en, via de resultaatbestemming, ten laste van de reserves.

Waardering van activa en passiva

Voor zover niet anders vermeld, waardeert het Oranje Fonds zijn activa en passiva tegen de nominale waarde of de aanschafprijs.

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties en andere vaste activa in gebruik voor de bedrijfsuitoefening worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

De afschrijvingen hierop worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op de waarde van de grond, fundering en ruwbouw van het pand Maliebaan 18 wordt niet afgeschreven. De geschatte restwaarde van het pand wordt geacht deze waarde te dekken. De volgende afschrijvingspercentages worden bij de overige vaste activa gehanteerd:

Bedrijfsgebouwen	2,5
Machines en installaties	5,0
Tuinen, -muren en -voorzieningen	1,25-7,0
Overige bedrijfsmiddelen	10-33,3

Het buurtcentrum in Alphen aan den Rijn, onderdeel van een van de Fondsen op Naam, is een beleggingsobject en wordt conform RJ 213 gewaardeerd op basis van de historische waarde (aankoopwaarde). Gezien de bestemming en de geringe jaarlijkse huuropbrengst vormt de (lage) historische kostprijs voorshands de beste schatting.

Bijzondere waardevermindering Maliebaan 18

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend kan worden. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en die realiseerbare waarde. Dit vermoeden kwam in 2011 aan de orde naar aanleiding van de voor het pand Maliebaan 18 uitgevoerde taxatie, gebaseerd op voortgezet eigen gebruik. Er is

daarom op basis van de taxatie besloten tot het doorvoeren van een bijzondere waardevermindering van € 683 472,= Hierbij is rekening gehouden met de mogelijkheid van dekking van afschrijvingen in de toekomstige begrotingen, als maatstaf voor de geschatte contante waarde van de toekomstige nettokasstromen

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in effecten (aandelen en obligaties), handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, handelsschulden en overige te betalen posten

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd

Financiële vaste activa

De missiegerelateerde beleggingen betreffen verstrekte leningen en participaties en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, zonodig verminderd met waardeverminderingverliezen en vermeerderd met toegekend stockdividend

Effecten

De beleggingsportefeuille van het Oranje Fonds bestaat uit ter beurze genoteerde obligaties, aandelen, missiegerelateerde beleggingen en (tijdelijk) voor belegging beschikbare liquiditeiten De missiegerelateerde beleggingen zijn onder de financiële vaste activa vermeld De rest van de beleggingsportefeuille is onder 'Effecten' opgenomen In de toelichting blijkt de nadere

specificatie van de aard van de verschillende onderdelen

Obligaties betreffen aan een beurs genoteerde obligaties en zijn gewaardeerd tegen reële waarde, zijnde de beurskoers op 31 december Wijzigingen in die reële waarde worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening

De beleggingen in aandelen betreffen aandelen met een beursnotering en zijn gewaardeerd tegen reële waarde, zijnde de beurskoers op 31 december Veranderingen in de reële waarde worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening

De tot de beleggingsportefeuille behorende opgelopen rente, overige vorderingen, deposito's en overige liquiditeiten zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde

De resultaten van de beleggingsportefeuille worden in de staat van baten en lasten opgenomen en worden niet rechtstreeks ten gunste of ten laste van het vermogen gebracht Indien effecten op de beurs zijn genoteerd, worden zowel de ongerealiseerde als de gerealiseerde waardeverschillen in de staat van baten en lasten verantwoord

Vorderingen, overlopende activa, liquide middelen, overige activa, handelsschulden en kortlopende schulden

Het Oranje Fonds waardeert deze tegen nominale waarde Bij vermoeden van mogelijke oninbaarheid van vorderingen wordt een voorziening gevormd

Reserves en Fondsen

Het Oranje Fonds onderscheidt een tweetal reserves

Reserves

Reserve als bron van inkomsten

Jaarlijks wordt het saldo van de resultatenrekening via de resultaatsverdeling toegevoegd (batig saldo) dan wel onttrokken (nadelig saldo) aan deze reserve

Het doel van deze reserve is om met de opbrengst hiervan in ieder geval de kosten van de eigen organisatie te financieren Een surplus wordt aangewend voor compensatie als gevolg van inflatie Verder kan een deel van de reserve, of de opbrengst daarvan, jaarlijks voor maximaal € 5 miljoen worden aangesproken ter versterking van het toekenningenbudget Wanneer de reserve substantieel groter wordt dan voor deze bestemmingen noodzakelijk is, zal het meerdere als 'overige reserve' worden gelabeld Het bestuur zal dan hiervoor een bestemming bepalen

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd om de risico's op korte termijn af te dekken Volgens de CBF-regels kan hiervoor een reserve worden aangehouden van maximaal 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie Onder kosten van de werkorganisatie wordt verstaan kosten eigen personeel, huisvestingskosten, kantoor- en algemene kosten en de kosten voor fondsenwerving Ultimo 2011 bedraagt de continuïteitsreserve 124% (1,24) van deze kosten Hierbij

zijn de eenmalige extra lasten (inhaalafschrijving 2008-2010 en bijzondere waardevermindering) als gevolg van de toegepaste stelselwijziging bij de waardering van het pand Mahebaan 18 buiten beschouwing gelaten, aangezien deze niet tot de reguliere jaarlijkse kosten van de werkorganisatie gerekend kunnen worden. Het bestuur acht een volume van 1,24 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie als voldoende omvang om de continuïteitsrisico's op korte termijn af te dekken.

Fondsen

Onder Fondsen worden de door derden met een specifieke bestemming toegezegde gelden in de vorm van een Fonds op Naam verantwoord. Aan deze Fondsen voegt het Oranje Fonds, afhankelijk van de per Fonds op Naam gemaakte afspraken, jaarlijks bij de resultaatbestemming een rentevergoeding toe. Voor het merendeel van deze fondsen geldt een instandhoudingsverplichting.

Voorzieningen

Voorziening programma's

Het Oranje Fonds financiert meerjarige projecten. Deze meerjarige toekenningen worden sinds 2008 opgesplitst in jaarlijkse bijdragen die ten laste komen van het jaar waarop de bijdrage betrekking heeft. Voor projecten die tot dan toe onder het regime vielen waarbij de totale meerjarige last in het jaar van toekenning werd genomen, werd in 2008 een voorziening gevormd. In 2010 is deze voorziening, op een project na, afgewikkeld. Ultimo 2011 resteert nog

een klein saldo voor dit project, dat in 2012 wordt afgerekend.

Voorziening groot onderhoud

De Voorziening groot onderhoud is gevormd om de onderhoudskosten van het pand Mahebaan 18 te egaliseren. In 2009 is het onderhoudsplan vastgesteld aan de hand waarvan de grootte van deze voorziening is bepaald. Op basis hiervan vindt jaarlijks een dotatie aan de voorziening plaats.

Pensioenen

Het Oranje Fonds kent een 'toegezegd-pensioenregeling' Medewerkers die hiervoor in aanmerking komen, hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds PFZW. Het Oranje Fonds heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij PFZW, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Het Oranje Fonds verwerkt daarom de pensioenregeling als een 'toegezegde-bijdragerregeling' en verantwoordt alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening.

Verplichtingen inzake toegezegde bijdragen

Meerjarige verplichtingen worden in het boekjaar verwerkt waarin de aanvragers een beroep kunnen doen op de toekenning.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Deze toerekening volgt een bestendige gedragslijn. Dit houdt in dat bij de lasten rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen, dan wel betaald.

Bestemmingsgiften

De besteding van giften met een specifieke bestemming wordt afzonderlijk vermeld. Indien deze baten niet volledig zijn besteed, worden de nog niet besteede gelden in een desbetreffende bestemmingsfonds verantwoord. Specifieke bestedingen in het daaropvolgende jaar worden aan dit bestemmingsfonds onttrokken.

Nalatenschappen en legaten

Baten uit nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden geschat. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden als baten uit nalatenschappen verantwoord in het boekjaar waarin ze ontvangen worden. Giften belast met vruchtgebruik worden alleen in de toelichting vermeld. Verantwoording hiervan in de staat van baten en lasten vindt pas plaats bij het einde van het vruchtgebruik of bij eerdere verkoop van het blote eigendom.

Bestedingen

Toegekende bijdragen aan projecten worden als last verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin het besluit tot toekenning schriftelijk aan de aanvrager is meegedeeld. Dit geldt ook voor meerjarige toekenningen in het boekjaar, waarvoor alleen de bijdrage voor het boekjaar als last wordt opgenomen.

Resultaat beleggingen

Alle financiële baten en lasten inzake de beleggingen worden in de staat van baten en lasten verantwoord.

Kostentoerekening

De richtlijn voor de jaarverslaggeving RJ 650 bepaalt dat de kosten van de eigen organisatie gespecificeerd moeten worden naar verschillende kostencategorieën. Elke medewerker van het Oranje Fonds (met uitzondering van medewerkers met een nulurencontract) wordt toegerekend aan een van die categorieën. De VFI heeft richtlijnen welke kosten toegekend dienen te worden aan de kostencategorie 'beheer en administratie', namelijk kosten voor directie, financiën, planning en control, ICT, receptie, postverwerking, archief en algemeen secretariaat. Het Oranje Fonds volgt deze richtlijnen. Op basis van de loonkosten en formatie, bekeken over meerdere jaren, worden de totale kosten van de eigen organisatie aan de hieronder genoemde categorieën toegerekend.

Ratio's

Het CBF-keurmerk schrijft het hanteren van een aantal ratio's voor, die hieronder nader

worden toegelicht. Deze ratio's zijn een belangrijk financieel sturingsinstrument en worden maandelijks in de managementrapportage weergegeven.

In de jaarrekening 2011 zijn eenmalig twee berekeningssystematieken gehanteerd, een waarbij de extra eenmalige lasten als gevolg van de inhaalafschrijving en de bijzondere waardevermindering van het pand Maliebaan 18 zijn ingerekend, het tweede percentage geeft de uitkomst weer exclusief deze extra lasten. Dit laatste geeft een beter beeld van de feitelijke situatie, omdat deze eenmalige extra lasten geen relatie hebben met de normale bedrijfsvoering in 2011. Vanzelfsprekend is wel de reguliere jaarlijkse afschrijvingslast van het pand Maliebaan 18 over 2011 in de ratio's verwerkt.

Besteding van baten aan de doelstelling

Deze norm geeft weer welk percentage van de totale baten aan de doelstelling is besteed. Hiervoor hanteert het Oranje Fonds twee normen, een waarbij de baten uit de beleggingen wel (conform de RJ 650) en een waarbij deze niet zijn opgenomen. Deze laatstgenoemde norm geeft een evenwichtiger beeld voor vergelijkingsdoeleinden over meerdere jaren, omdat de sterk fluctuerende en moeilijk te sturen baten uit beleggingen het beeld hierbij niet beïnvloeden.

Ook een deel van de kosten van de eigen organisatie heeft direct betrekking op het (kunnen) realiseren van de doelstelling. Deze kosten worden betaald vanuit de opbrengst van het vermogen. Op die manier worden ook zelf gegenereerde baten aan de doelstelling besteed.

Kostencategorie	Toerekening
Beheer en administratie	30%
- directie	
- financiële administratie	
- directiesecretariaat	
- post, receptie en archief	
- ICT	
Totaal	8,7 fte
Besteding aan doelstelling	67%
- projectadvies	
- pers en communicatie	
- projectbegeleiding	
Totaal	24,1 fte
Fondsenwerving	3%
- fondsenwerving	
Totaal	0,8 fte

Het streefpercentage dat het Oranje Fonds hanteert is minimaal 100%

Kosten eigen organisatie

Deze norm betreft het totaal van de kosten van de eigen organisatie gerelateerd aan de besteding aan de doelstelling. De beleggingskosten worden niet meegewogen in deze ratio, omdat deze geen directe relatie hebben met de kosten die nodig zijn om de doelstelling te realiseren.

Het streefpercentage stelt het Oranje Fonds op maximaal 17,5%

Kosten van beheer en organisatie

Dit betreft het percentage van de kosten voor beheer en administratie ten opzichte van de totale lasten. Het is dat deel van de organisatiekosten, dat niet direct kan worden toegerekend aan besteding aan de doelstelling of aan de fondsenwerving.

Het Oranje Fonds stelt het streefpercentage op maximaal 5%

Kosten fondsenwerving

Deze norm betreft de verhouding tussen de kosten van eigen fondsenwerving en de gerealiseerde inkomsten daarvan.

Het CBF maximeert dit percentage op 25%

Balans op 31 december 2011

		2011 €	2010 €
Activa			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	ref. 1	7.580.453	9.219.940
Financiële vaste activa	ref. 2	11.689.950	11.599.600
		<u>19.270.403</u>	<u>20.819.540</u>
Vlottende activa			
Vorderingen en overlopende activa	ref. 3	7.605.705	6.505.949
Effecten	ref. 4	158.513.007	165.806.205
Liquide middelen	ref. 5	3.835.642	3.341.605
		<u>169.954.354</u>	<u>175.653.759</u>
Totaal activa		189.224.757	196.473.299
Passiva			
Reserves en fondsen			
<i>Reserves</i>			
- Reserve als bron van inkomsten	ref. 6.1	140.688.141	144.377.644
- Continuïteitsreserve	ref. 6.2	7.000.000	7.000.000
		<u>147.688.141</u>	<u>151.377.644</u>
<i>Fondsen</i>			
- Fondsen op Naam	ref. 7	24.762.974	24.371.248
		<u>172.451.114</u>	<u>175.748.892</u>
Vorzieningen	ref. 8	339.928	249.927
Langlopende schulden	ref. 9	186.667	256.667
Kortlopende schulden	ref. 10	16.247.048	20.217.813
Totaal passiva		189.224.757	196.473.299

Staat van baten en lasten 2011

		2011 € realisatie	2011 € begroting	2010 € realisatie
Baten				
Baten uit eigen fondsenwerving				
- Schenkingen aan Fondsen op Naam	ref. 11.1	2.630.762	1.450.000	1.821.781
- Schenkingen en giften	ref. 11.2	153.648	145.000	128.119
- Nalatenschappen	ref. 11.3	105.259	-	16.345
		<u>2.889.669</u>	<u>1.595.000</u>	<u>1.966.245</u>
Baten uit acties derden				
Opbrengst kansspelen	ref. 12	22.164.662	22.267.500	22.280.856
Baten uit subsidie van overheden				
Subsidie Ministerie van OC&W	ref. 13	927.500	1.500.000	1.572.955
Baten uit beleggingen				
Resultaat beleggingen	ref. 14	4.494.341	7.200.000	9.743.129
Overige baten	ref. 15	<u>288.623</u>	<u>291.800</u>	<u>342.813</u>
Som der baten		30.764.795	32.854.300	35.905.998
Lasten				
Besteed aan doelstelling				
- Besteding aan doelstelling	ref. 16	26.949.402	26.508.600	29.167.081
- Toegerekende uitvoeringskosten	ref. 17	4.329.965	3.313.429	3.015.967
		<u>31.279.367</u>	<u>29.822.029</u>	<u>32.183.048</u>

Vervolg Staat van baten en lasten 2011

		2011 € realisatie	2011 € begroting	2010 € realisatie
Werving baten	ref. 17			
- Eigen fondsenwerving		518.566	469.039	452.492
- Werving baten acties derden		241.326	225.000	226.890
- Beleggingskosten		312.314	675.000	441.110
		<u>1.072.206</u>	<u>1.369.039</u>	<u>1.120.492</u>
Beheer en administratie	ref. 17	1.710.996	1.287.248	1.198.837
Som der lasten		<u>34.062.569</u>	<u>32.478.316</u>	<u>34.502.377</u>
Resultaat		<u>-3.297.775</u>	<u>375.984</u>	<u>1.403.621</u>
Resultaatsverdeling				
- Reserve als bron van inkomsten	ref. 6.1	-3.418.293		1.777.926
- Continuïteitsreserve	ref. 6.2	-		-
- Fondsen op Naam	ref. 7	120.518		-374.304
		<u>-3.297.775</u>		<u>1.403.622</u>
Ratio's				
- Besteding van baten aan doelstelling		101,7%	90,8%	89,6%
- Idem, excl. bijzondere/eenmalige lasten pand		98,5%		
- Idem, excl. baten uit beleggingen		118,1%	113,6%	120,6%
- Idem, excl. bijzondere/eenmalige lasten pand		113,8%		
- Besteding aan doelstelling als aandeel van totale lasten		91,8%	91,8%	93,3%
- Idem, excl. bijzondere/eenmalige lasten pand		92,9%		
- Kosten/baten eigen fondsenwerving		21,7%	29,4%	23,0%
- Idem, excl. bijzondere/eenmalige lasten pand		19,9%		
- Kosten van beheer en administratie		5,0%	4,0%	3,5%
- Idem, excl. bijzondere/eenmalige lasten pand		3,9%		
- Kosten eigen organisatie		20,9%	17,2%	14,7%
- Idem, excl. bijzondere/eenmalige lasten pand		16,9%		
- Netto rendement beleggingen		2,4%	3,4%	5,3%

Kasstroomoverzicht 2011

Het kasstroomoverzicht is een overzicht waaruit de in- en uitgaande kasstromen in het boekjaar blijken. Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de geldmiddelen die gedurende het boekjaar beschikbaar zijn gekomen en hoe die geldmiddelen zijn benut in hetzelfde boekjaar. De exploitatierekening wordt op deze manier ontdaan van de invloeden die de waarderingsgrondslagen met zich meebrengen.

	2011 €	2010 €
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat boekjaar	-3.297.775	1.403.622
Aanpassing voor:		
- afschrijvingen/afwaarderingen	1.898.699	132.579
- mutaties in langlopende schulden	-70.000	256.667
- mutaties in werkkapitaal		
- vorderingen	-1.099.756	-1.249.280
- schulden op korte termijn	-3.970.766	-288.200
- mutatie voorzieningen	90.000	-131.993
	-6.449.598	123.395
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in kantoorpand	-12.843	-
Investerings in overige bedrijfsmiddelen	-246.371	-194.621
	-259.213	-194.621
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Toename beleggingen	7.202.848	-855.073
	7.202.848	-855.073
Nettokasstroom	494.037	-926.299
Stand liquide middelen 1 januari	3.341.605	4.267.904
Stand liquide middelen 31 december	3.835.642	3.341.605
Mutatie liquide middelen	494.037	-926.299

Verschillenanalyse begroting versus realisatie

	2011 realisatie	2011 begroting	-/-	+
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Baten				
<i>Eigen fondsenwerving</i>				
Schenken en Fondsen op Naam	2.631	1.450		1.181
Schenken en giften	154	145		9
Nalatenschappen	105	-		105
<i>Overige baten</i>				
Acties derden	22.165	22.267	102	
Subsidies	927	1.500	573	
Beleggingen	4.494	7.200	2.706	
Overige baten	289	292	3	
Totaal baten	30.765	32.854	3.384	1.295
Minder baten t.o.v. begroting	-2.090			-2.090
Lasten				
<i>Besteding aan de doelstelling:</i>				
Bestedingen algemeen budget Nederland	12.782	11.200		1.582
Bestedingen Caribische deel van het Koninkrijk	828	1.550	722	
Bestedingen aan programma's	10.813	12.005	1.192	
Bestedingen in Fondsen op Naam	3.713	2.654		1.059
Intrekkingen van toegezegde bijdragen	-1.186	-900	286	

Vervolg Verschillenanalyse begroting versus realisatie

	2011 realisatie	2011 begroting	-/-	+
<i>Overige kosten:</i>				
Kosten fondsenwerving	519	469		50
Kosten werving baten acties derden	241	225		16
Aan bestedingen toegerekende kosten	4.330	3.313		1.017
Beleggingskosten	312	675	363	
Beheer en administratie	1.711	1.287		424
Totaal lasten	34.063	32.478	2.563	4.148
Meer lasten t.o.v. begroting	1.585			1.585
Resultaat	-3.298	376	-3.674	-3.674

Toelichting

Het resultaat over 2011 is ca. € 3,6 mln. lager dan begroot. Hieraan zijn met name de volgende aspecten debet:

- minder beleggingsopbrengsten a.g.v. het verslechterde beleggingsklimaat (- € 2,7 mln.)
- extra lasten, grotendeels eenmalig, a.g.v. de stelselwijziging bij waardering van het pand Maliebaan 18 (- € 1,4 mln.)
- lagere bate uit subsidie van OC&W (- € 0,6) omdat een groter deel daarvan reeds in 2010 werd aangewend.

Omdat daarentegen uit eigen fondsenwerving meer baten zijn gerealiseerd (+ € 1,3 mln.) en de beleggingskosten, die gerelateerd zijn aan de hoogte van het vermogen, lager uitvielen (- € 0,3 mln.), is per saldo een lager resultaat geboekt (- € 3,6 mln.) dan begroot.

Als de – niet begrote – lasten a.g.v. de herziene waardering van het pand Maliebaan 18 buiten beschouwing worden gelaten, kan geconstateerd worden dat de kosten van de eigen organisatie (v/h 'uitvoeringskosten') binnen de budgetten van de begroting zijn gebleven (begroot € 5,3 mln.; realisatie € 5,2 mln.).

Hoewel reeds gaandeweg het boekjaar rekening werd gehouden met een negatief resultaat van € 3 mln. is aan het principe vastgehouden dat alle externe inkomsten ten gunste van de doelstelling worden besteed. De van derden ontvangen bijdragen (loterijen, schenkingen, giften, nalatenschappen en subsidies) bedroegen ca. € 26 mln.; de directe bestedingen aan projecten en programma's (garantiebijdragen en projectkosten) bedroegen zelfs bijna € 27 mln. Het negatieve resultaat over 2011 wordt uit het eigen vermogen ('reserve als bron van inkomsten') gefinancierd.

Toelichting op de balans

1. Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit bedrijfsmiddelen ten behoeve van de bedrijfsvoering van het Oranje Fonds:

Kantoorpand

Overige bedrijfsmiddelen

Onroerende zaken

2011 | €

2010 | €

6.924.446

8.546.370

538.409

555.973

117.597

117.597

7.580.453

9.219.940

1.1. Kantoorpand

In juli 2006 is een kantoorpand aangeschaft aan de Maliebaan te Utrecht. Dit pand is na een renovatie in december 2007 in gebruik genomen. Het kantoorpand werd tot en met 2010 vanuit de beoogde aanwending op lange termijn als beleggingspand gewaardeerd.

Hierbij is de RJ 213 Vastgoedbeleggingen gevolgd, waarbij de boekwaarde getoetst werd aan de actuele waarde. Afschrijvingen vonden dientengevolge niet plaats. Deze gevolgde systematiek van waardering wijkt echter af van de geldende regelgeving, omdat het pand voor eigen gebruik wordt benut. Daarom heeft het bestuur in 2011 besloten het pand met terugwerkende kracht te gaan waarderen volgens de RJ 212 en de systematiek van het kostprijsmodel te gaan hanteren. Een nieuwe taxatie in 2011 heeft inzicht gegeven in de kostprijs van de componenten, op basis waarvan de afschrijvingen aan de hand van de levensduur van die componenten is berekend. Ook heeft de taxatie een bijzondere waardevermindering noodzakelijk gemaakt, als gevolg van de economische situatie en de sterk dalende waarde van vastgoed.

Boekwaarde op 1 januari

8.546.370

8.546.370

Investerings

12.843

-

Desinvesteringen

-

-

Bijzondere afwaardering

-683.472

-

Inhaalafschrijving 2008-2010

-782.269

-

Afschrijving 2011

-169.025

-

Boekwaarde op 31 december

6.924.446

8.546.370

Vervolg Toelichting op de balans

	2011 €	2010 €
1.2. Overige bedrijfsmiddelen		
Het verloop in de overige bedrijfsmiddelen is als volgt		
Boekwaarde op 1 januari	555.972	493.930
Investerings	246.371	194.621
Desinvesteringen	-	-
Afschrijvingen	-263.933	-132.579
Boekwaarde op 31 december	538.409	555.972
De investeringen betreffen het vervangen van het serverpark, de aanschaf en invoer van een nieuw CRM-systeem en het upgraden naar de nieuwste versie van het systeem voor de financiële en projectadministratie. Deze systemen zullen begin mei 2012 definitief in gebruik worden genomen. De afschrijvingstermijnen variëren van 3 tot en met 10 jaar.		
1.3. Onroerende zaken		
De onroerende zaak betreft een buurtcentrum te Alphen aan den Rijn. Als beleggingsobject wordt het gewaardeerd conform RJ 213.		
Dit pand is tot 1 januari 2013 verhuurd aan de Stichting Participe te Alphen aan den Rijn.		
Deze onroerende zaak maakt deel uit van een van de Fondsen op Naam.		
Het beleid van het Fonds is erop gericht deze bezitting slechts tijdelijk aan te houden.		
Inspanningen om het pand in 2011 te verkopen hebben nog geen resultaat opgeleverd, de huidige slechte woningmarkt en de onzekere economische tijden zijn hier debet aan.		
	117.597	117.597

Vervolg Toelichting op de balans

2. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit verstrekte langlopende leningen aan en aandelen-participaties in organisaties op het gebied van behoud en exploitatie van historisch en industrieel vastgoed. Deze activa zijn bestemd om duurzaam te worden aangehouden. Er wordt rente resp. dividend vergoed, hetgeen wordt verantwoord in de staat van baten en lasten.

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt weer te geven:

Stand per 1 januari :

- aanschafprijs	9.500.000	2.099.600	-	-
- cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-	-	-	-
- boekwaarde	9.500.000	2.099.600	-	-

Mutaties in het boekjaar:

- nieuwe consolidaties	-	-	9.500.000	2.099.600
- vervallen consolidaties	-	-	-	-
- waardeverminderingen	-	-	-	-
- stockdividend	-	90.350	-	-
Saldo	-	90.350	9.500.000	2.099.600

Stand per 31 december:

- aanschafprijs	9.500.000	2.189.950	9.500.000	2.099.600
- cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-	-	-	-
- boekwaarde	9.500.000	2.189.950	9.500.000	2.099.600

Vervolg Toelichting op de balans

3. Vorderingen en overlopende activa

	2011 €	2010 €
Afrekeningen kansspelorganisaties	6.827.512	5.386.082
Nog te ontvangen stortingen in Fondsen op Naam	6.000	12.000
Toezeggingen nog te verrichten diensten	-	200.000
Overige vorderingen, overlopende rente en vooruitbetaalde kosten	772.194	907.867
	7.605.705	6.505.949

4. Effecten

De effectenportefeuille bestaat uit vastrentende waarden (obligaties), zakelijke waarden (aandelen) en alternatieve beleggingen (te weten: participaties in een duurzaam vastgoedfonds). Het streefrendement voor het Oranje Fonds bedraagt 3,5% à 4%. In 2011 is een bruto rendement behaald van 2,64% (2010: 5,5%).

Het effectenbezit en de overige waarden bestaan uit:

	2011 €	2011 %	2010 €	2010 %
Vastrentende waarden	120.862.906	76,2	117.579.712	66,3
Aandelen	27.840.287	17,6	32.878.054	18,5
Participaties	3.785.650	2,4	3.936.616	8,8
Beurswaarde op 31 december	152.488.843	96,2	154.394.382	93,6
Opgelopen coupon- en depositorente	2.987.717	1,9	3.016.523	1,7
Overige vorderingen en overlopende transacties	-33.581	0,0	4.597	0,0
Liquiditeiten - deposito's (1 tot 12 maanden)	2.200.000	1,4	-	0,0
Liquiditeiten - rekeningen-courant	870.028	0,5	8.390.703	4,7
Totale waarde op 31 december	158.513.007	100,0	165.806.205	100,0

Vervolg Toelichting op de balans

	2011 €	2010 €
Het verloop van de effectenportefeuille is als volgt:		
Beurswaarde op 1 januari	154.394.382	118.450.959
Aankopen	40.568.105	173.335.735
	194.962.487	291.786.694
Verkopen	-40.583.776	-142.645.605
Boekwaarde op 31 december	154.378.711	149.141.089
Koersresultaten ultimo	-1.889.868	5.253.293
Beurswaarde op 31 december	152.488.843	154.394.382
Gerealiseerde koersresultaten bij verkoop	-561.926	4.438.958
5. Liquide middelen		
Betreffen direct opvraagbare banktegoeden en kasmiddelen	3.835.642	3.341.605
6. Reserves		
De samenstelling van de reserves en fondsen is als volgt:		
<i>Reserves</i>		
- Reserve als bron van inkomsten	140.688.141	144.377.644
- Continuïteitsreserve	7.000.000	7.000.000
	147.688.141	151.377.644
6.1. Reserve als bron van inkomsten		
Het eigen vermogen van het Oranje Fonds wordt weergegeven als reserve als bron van inkomsten. Hiermee wordt verduidelijkt dat het vermogen van het Oranje Fonds een belangrijke en zelfstandige bron van inkomsten is. Met het rendement op dit vermogen worden de kosten van de eigen organisatie gefinancierd, waardoor alle inkomsten uit externe bronnen volledig kunnen worden besteed aan de doelstelling.		

Vervolg Toelichting op de balans

	2011 €	2010 €
De mutatie over 2011 is als volgt te specificeren		
Stand op 1 januari	144.377.642	118.042.995
Mutatie als gevolg van		
- resultaatsverdeling 2011	-3.418.293	26.334.647
garantstelling Fonds Kinderen Maken Muziek	-271.208	-
Stand op 31 december	140.688.141	144.377.642
6.2. Continuïteitsreserve		
De continuïteitsreserve is in 2004 gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn. Het Centraal Bureau Fondsenwerving heeft hiervoor een norm gesteld van maximaal 1,5 maal de kosten van de werkorganisatie. Het Oranje Fonds volgt deze norm. In 2009 heeft een dotatie plaatsgevonden waardoor de reserve op het gewenste niveau is gekomen. In 2010 en 2011 is afgezien van een dotatie omdat het volume van de reserve als voldoende wordt beschouwd.		
Stand op 1 januari	7.000.000	7.000.000
Toevoeging	-	-
Onttrekking	-	-
Stand op 31 december	7.000.000	7.000.000
7. Fondsen op Naam		
Het verloop van de Fondsen op Naam is als volgt		
Stand op 1 januari	24.371.248	24.745.552
Ontvangen schenkingen	2.901.970	1.821.780
Rentevergoeding	1.202.561	1.048.482
	28.475.779	27.615.814
Bestedingen	-3.712.804	-3.244.566
Stand op 31 december	24.762.975	24.371.248

Vervolg Toelichting op de balans

	vermogen 01-jan-11 €	schenken €	rente €	bestedingen €	vermogen 31-dec-11 €
Specificatie van de Fondsen op Naam:					
Adoptiefonds	214.906		7.487	-7.422	214.971
Andries Haanstra Fonds	1.427.084		49.437	-47.149	1.429.372
Barnard Hillenius Fonds	284.935		9.898	-9.914	284.919
Fonds Kreatum/OpSlag	200.483		6.999	-7.000	200.482
Fonds De Achterste Molen	110.392		6.624	-3.952	113.064
FINAS Fonds	1.259.035	110.000	42.941	-44.169	1.367.807
Helpfer Kootkar Prijs	1.072.305		58.624	-80.524	1.050.405
Jeugdfonds	892.691		30.709	-34.887	888.513
Labouchere-Van Weede Fonds	29.853	110.000	1.015	-1.170	139.698
Muller Cohen Fonds	65.536		2.274	-5.855	61.955
Neyenburghfonds	-82.524	1.450.000	4.521	-1.411.135	-39.138
Fonds Ons Limburg	5.280.739		394.525	-218.936	5.456.328
Ouderen- en gehandicaptenfonds	° 4.378.778		151.493	-155.642	4.374.629
Reinoud Gorissen Fonds	114.837		6.890	-4.074	117.653
Fonds Robert & Josephine ter Linden	107.303		6.262	-4.022	109.543
Steunfonds De Drie Linden	2.520.086		85.868	-87.201	2.518.753
Tom Sebastiaan Gans Fonds	139.522		4.883	-698	143.707
Van Harskamp Verspoor Fonds	400.455		13.686	-14.455	399.686
Fonds Zorg en Welzijn	1.473.535		57.982	-212.079	1.319.438
Trijna Feenstra Fonds	79.587		4.662	-2.889	81.360
Louis Speth Fonds	4.120.680		246.033	-134.769	4.231.944
Fonds voor de sociale integratie van hoogbegaafde jongeren	246.596		8.631	-1.233	253.994
Fonds Soldaat van Oranje	34.434		1.117	-10.160	25.391
Fonds Kinderen Maken Muziek		1.206.970		-1.206.970	-
Fonds Stichting Van der Toorn		25.000		-6.500	18.500
	24.371.248	2.901.970	1.202.561	-3.712.804	24.762.974

Vervolg Toelichting op de balans

		2011 €	2010 €	
8. Voorzieningen				
Samenstelling:				
Voorziening Programma's		29.927	29.927	
Voorziening groot onderhoud		310.000	220.000	
		339.927	249.927	
8.1. Voorziening Programma's				
Ultimo 2011 betreft dit een project, dat in samenwerking met de provincie Zuid-Holland heeft plaatsgevonden. In 2012 wordt dit fonds geliquideerd, waarbij het batig of nadelig saldo wordt vereffend.				
Stand op 1 januari		29.927	229.231	
Intrekking van het restantbudget van afgesloten projecten		-	-98.246	
		29.927	130.985	
Toekenningen en projectkosten		-	-101.058	
Stand op 31 december		29.927	29.927	
Specificatie van de mutaties per programma:				
	stand 01-jan-11 €	intrekking budgetten €	toekenningen/ projectkosten €	stand 31-dec-11 €
Samen Zuid-Holland	29.927	-	-	29.927
	29.927	-	-	29.927
8.2. Voorziening groot onderhoud				
		2011 €	2010 €	
Op basis van een Meerjaren-Onderhoudsbegroting voor 15 jaar is er een voorziening gevormd voor groot onderhoud voor het kantoorpand aan de Maliebaan 18 te Utrecht.				
Stand van de voorziening op 31 december		310.000	220.000	

Vervolg Toelichting op de balans

9. Langlopende schulden

Betreft de meerjarige onvoorwaardelijke toekenning aan de Leerstoel Management van Diversiteit en Integratie aan de VU te Amsterdam voor de jaren 2013 t/m 2015.

10. Kortlopende schulden

Aan aanvragers toegezegde bijdragen minus betaalde voorschotten

Nog te verantwoorden subsidie Ministerie van OC&W

Belastingen en sociale lasten

Pensioenlasten

Verplichting verlofdagen

Nog te betalen evaluatieonderzoek

Diverse schulden en vooruit ontvangen bedragen

2011 €	201 €
186.667	256.667
15.065.580	17.611.791
-455	927.045
68.306	72.053
17.382	2.576
78.864	80.000
-	200.000
1.017.371	1.324.348
16.247.048	20.217.813

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Stichting Neyenburgh

Met de Stichting Neyenburgh is een overeenkomst gesloten voor onbepaalde tijd, waarin is vastgelegd dat jaarlijks een bedrag aan het Oranje Fonds beschikbaar wordt gesteld. De grootte van deze bijdrage wordt jaarlijks door het bestuur van de Stichting Neyenburgh vastgesteld.

Stichting Van der Toorn

Met de Stichting Van der Toorn is een overeenkomst gesloten m.b.t. het instellen van een Fonds op Naam, waarin een deel van het vermogen van de Stichting Van der Toorn door middel van jaarlijkse schenkingen zal worden ingebracht. Het Oranje Fonds zal alle opbrengsten aanwenden voor het overeengekomen doel. De jaarlijkse schenking door het Bestuur van de Stichting Van der Toorn bedraagt € 25.000 gedurende een periode van 10 jaren. De eerste schenking is in december 2011 ontvangen.

Meerjarige projecten

Het Oranje Fonds kan in principe gelden toekennen voor meerdere jaren. Het betreft hier voorwaardelijke toezeggingen die afhankelijk zijn van de realisatie en voortgang van het project. De ontvangende organisatie is verplicht jaarlijks een voortgangsrapportage in te dienen. De toetsing hiervan is de basis om te beslissen over de toekenning van vervolfinanciering voor het volgende projectjaar. Op basis van de toekenningen in 2011 heeft het Oranje Fonds zich voor de komende jaren in principe gecommitteerd voor de volgende bedragen: € 3,5 miljoen in 2012, € 0,8 miljoen in 2013 en € 0,2 miljoen in 2014.

Toelichting op de Staat van baten en lasten

	2011 € realisatie	2011 € begroting	2010 € realisatie
11. Baten uit eigen fondsenwerving			
11.1. Schenkingen aan Fondsen op Naam			
Neyenburgh Fonds	1.450.000	1.450.000	1.450.000
FINAS Fonds	110.000		-
Helffer-Kootkar Fonds	-		16.715
Labouchere-Van Weede Fonds	110.000		-
Louis Speth Fonds	-		76.802
Mijnssen Fonds	-		244.000
Fonds Soldaat van Oranje	-		34.263
Fonds Kinderen Maken Muziek	935.762		-
Fonds Stichting van der Toorn	25.000		-
	2.630.762	1.450.000	1.821.781
11.2. Schenkingen en giften			
Vrienden van het Oranje Fonds	130.606	115.000	92.097
Overige schenkingen en giften	23.042	30.000	36.022
	153.648	145.000	128.119
11.3. Nalatenschappen			
Nalatenschappen	105.259	p.m.	16.345
	105.259	-	16.345
Baten uit eigen fondsenwerving	2.889.669	1.595.000	1.966.245
12. Baten uit acties van derden			
12.1. Nationale Postcode Loterij			
Aandeel lopend jaar	15.000.000	15.375.000	15.170.265
Uitkering uit extra trekking	-	-	-
	15.000.000	15.375.000	15.170.265

Vervolg Toelichting op de Staat van baten en lasten

	2011 € realisatie	2011 € begroting	2010 € realisatie
12.2. Stichting De Nationale Sporttotalisator (Lotto/Toto)			
Aandeel lopend jaar	6.872.684	6.150.000	6.478.377
Aandeel voorgaand jaar	-34.651	-	-237.822
Extra uitkering		-	
	6.838.033	6.150.000	6.240.555
12.3. Stichting De Nationale Sporttotalisator (Krasloterij)			
Aandeel lopend jaar	309.194	717.500	689.639
Aandeel voorgaand jaar	-	-	157.704
	309.194	717.500	847.343
12.4. Scientific Games (Paardentotalisator)			
Aandeel lopend jaar	17.435	25.000	22.693
	17.435	25.000	22.693
Baten uit acties van derden	22.164.662	22.267.500	22.280.856
13. Baten uit subsidies van overheden			
Dit betreft een subsidietoekenning door het Ministerie van OC&W voor de jaren 2010 en 2011 vanuit de subsidieregeling Emancipatie met een totaalbedrag van € 2.500.000. Het Oranje Fonds zet deze subsidie in voor de projecten Taalontmoetingen II en Man 2.0. In 2011 is het restantbedrag aangewend. In 2013 zal de finale afrekening plaatsvinden.			
Subsidie Ministerie van OC&W	927.500	1.500.000	1.572.955
	927.500	1.500.000	1.572.955

Vervolg Toelichting op de Staat van baten en lasten

	2011 € realisatie	2011 € begroting	2010 € realisatie
14. Resultaat beleggingen			
Couponrente, dividenden en overige rentebedragen	6.362.139		4.479.208
Gerealiseerde koersresultaten	-561.926		4.438.958
Niet gerealiseerde (koers)resultaten	-1.327.943		814.335
Overige opbrengsten	22.071		10.628
	4.494.341	7.200.000	9.743.129
15. Overige baten			
Rente aangehouden liquide middelen	1.418	26.500	32.527
Doorberekening kosten aan Fondsen op Naam	254.503	235.300	273.938
Detachering personeel	32.701	30.000	36.348
	288.623	291.800	342.813
16. Bestedingen aan doelstelling			
16.1. Eigen budget			
Algemene projecten			
Nederland	12.781.807	11.200.592	13.811.967
Caribisch deel van het Koninkrijk	827.413	1.550.000	1.290.238
Midden- en Oost-Europa	409		2.079
	13.609.629	12.750.592	15.104.284

Vervolg Toelichting op de Staat van baten en lasten

	2011 € realisatie	2011 € begroting	2010 € realisatie
Programma's			
Actief Ouder	-	31.500	107.683
Actief Ouder Worden	21.578	-	61.344
Burendag	1.785.136	2.150.000	1.531.926
De Beste Maatjes	957.690	970.000	917.058
NL DOET	2.508.989	2.000.000	1.830.934
Multiculturele Buurt	-	-	13.883
Oranje Fonds Buurtcadeau	192.000	156.000	142.305
Oranje Fonds Groeiprogramma	829.686	935.000	913.602
Samen Zuid-Holland	-	-	13.000
Stimuleringsprogramma Mentorprojecten	1.532.385	1.794.158	2.442.071
Taalontmoetingen	1.226.569	2.058.250	1.404.915
Toplocaties	-	-	1.038.706
Zomerscholen	244.606	318.550	345.973
Man 2.0	1.046.453	1.137.000	1.159.031
Kracht van Sport	29.187	-	42.784
Appeltjes van Oranje	63.230	145.000	
Kansen voor Jongeren	17.842	310.000	25.938
Ontwikkelkosten nieuwe programma's	357.895	-	-
	10.813.246	12.005.458	11.991.153
 Mutatie voorzieningen programma's	 -	 -	 -208.159
 Intrekkingen verleende subsidies	 -1.186.277	 -900.000	 -964.763
 Totaal bestedingen eigen budget	 23.236.598	 23.856.050	 25.922.515

Vervolg Toelichting op de Staat van baten en lasten

		2011 € realisatie	2011 € begroting	2010 € realisatie
16.2. Fondsen				
Fondsen op Naam		3.712.804	2.652.550	3.244.566
Totaal fondsen		3.712.804	2.652.550	3.244.566
Totaal bestedingen aan doelstelling		26.949.402	26.508.600	29.167.081

17. Toerekening kosten eigen organisatie (bijlage 3 RJ 650)

Lasten	Doelstelling	Werving baten				Beheer en administratie
	Toerekening aan doelstelling	Eigen fondsen werving	Acties derden	Beleggingen	Beheer en administratie	Totaal
Bestedingen aan doelstelling						
Totale bestedingen	26.949.402					26.949.402
Kosten eigen organisatie						
Personeelskosten	1.901.605	85.146	-	-	851.465	2.838.216
Communicatie en Fondsenwerving	782.620	359.730	241.326	-	-	1.383.676
Huisvestingskosten	1.262.425	56.527	-	-	565.265	1.884.217
Kantoorkosten	209.271	9.370	-	-	93.704	312.345
Bestuur- en adviescommissie	-	-	-	-	12.141	12.141
Controle- en advieskosten	-	-	-	-	110.490	110.490
Afschrijvingskosten	174.044	7.793	-	-	77.932	259.769
Kosten beleggingen	-	-	-	312.314	-	312.314
	4.329.965	518.566	241.326	312.314	1.710.996	7.113.168
Totaal	31.279.367	518.566	241.326	312.314	1.710.996	34.062.569

Vervolg Toelichting op de Staat van baten en lasten

	2011 € realisatie	2011 € begroting	2010 € realisatie
18. Kosten van de eigen organisatie			
18.1. Totale kosten van de eigen organisatie naar kostensoort			
Personeelskosten			
Brutobeloningen	2.040.100	2.622.500	1.944.993
Bijzondere beloningen	22.264		17.314
Onbelaste vergoedingen	1.857		8.548
Sociale lasten	250.982		248.124
Pensioenlasten	258.811		221.099
Reis- en verblijfkosten	114.596	107.200	103.645
Wervingskosten	23.562	30.000	39.045
Inhuur derden	39.196	25.000	89.940
Deskundigheidsbevordering	32.550	35.000	27.929
Overige personeelskosten	54.298	47.200	49.871
	2.838.216	2.866.900	2.750.508
Communicatie & fondsenwerving			
Directe wervingskosten	601.056	582.500	577.755
Communicatiekosten	782.620	896.753	828.413
	1.383.676	1.479.253	1.406.168
Overige kosten			
Kosten bestuur en adviescommissie	12.141	16.500	21.202
Kantoorkosten	109.986	111.450	111.545
Verzekeringen en afschrijvingen	266.980	271.880	134.423
ICT-kosten	195.148	212.958	127.492
Controle- en advieskosten	110.490	81.000	93.616
Huisvestingskosten	1.794.217	164.775	159.232
Dotatie Voorziening groot onderhoud	90.000	90.000	90.000
	2.578.962	948.563	737.510

Vervolg Toelichting op de Staat van baten en lasten

	2011 € realisatie	2011 € begroting	2010 € realisatie
Kosten beleggingen			
Kosten vermogensbeheerders	185.103	675.000	401.301
Bewaarloon effecten en overige bankkosten	127.211	-	39.809
	312.314	675.000	441.110
Totaal kosten eigen organisatie	7.113.168	5.969.716	5.335.296

18.2. Personeel eigen organisatie		aantal medewerkers ultimo		aantal fte's ultimo		naam: R.C. van der Giessen, functie directeur
		2011	2010	2011	2010	
Personeelssamenstelling						
- Directie	1	1	1,0	1,0		
- Afdelingshoofden	4	3	3,6	3,7		
- Projectadvies	14	14	11,1	11,5		
- Communicatie en fondsenwerving	9	10	7,2	8,2		
- Ondersteunende diensten	14	14	9,9	10,2		
Totaal	42	42	32,7	34,7		
Jaargemiddelde	42,9	42,4	33,6	34,1		
Beloning directeur						
Het brutojaarloon van de statutair directeur bedraagt in 2011 € 148.627,-. Het werkgeversdeel van de pensioen- en sociale lasten bedraagt € 47.148,-. Voor reparatie van pensioenbreuken is in het jaar 2011 € 5.492,- toegekend. De bestuursleden ontvangen voor hun werkzaamheden geen bezoldiging. Ook zijn aan hen, noch aan de statutair directeur, leningen, voorschotten, garanties of dienstauto's verstrekt. Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen wij naar het hoofdstuk 'Personeel en organisatie' in het jaarverslag.						
dienstverband						
aard						onbepaald
uren						37,5
parttimepercentage						100
periode						1/1 - 31/12
bezoldiging						€
jaarinkomen:						
- brutoloon						136.444
- vakantiegeld						12.183
- eindejaarsuitkering, 13e/14e maand						-
- variabel inkomen						-
						148.627
- SV-lasten (wg-deel)						7.163
- belastbare vergoedingen/bijtellingsen						-
- pensioenlasten (wg-deel)						22.309
- overige beloningen op termijn						17.676
Totaal 2011						195.775
Totaal 2010						191.987

Verklaring van het bestuur

Vaststelling

Het bestuur heeft de jaarrekening 2011 van de Stichting Oranje Fonds vastgesteld in de vergadering van 22 maart 2012

Resultaatbestemming

Het bestuur heeft de resultaatverdeling zoals opgenomen in de staat van baten en lasten vastgesteld

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden die hier gemeld moeten worden

Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen in het financieel katern behorende bij dit jaarverslag

Verantwoordingsverklaring in het kader van het CBF-keurmerk

Onder verwijzing naar de hoofdstukken in dit jaarverslag verklaart het bestuur van het Oranje Fonds hierbij dat

- het bestuur van het Oranje Fonds een toezichthoudende rol heeft en dat er voldoende scheiding is tussen toezicht en uitvoering,
- als in ieder jaar ook in 2011 gestreefd is naar het optimaliseren van de efficiëntie en effectiviteit van de bestedingen,
- in 2011 het beleid is gecontinueerd om de relatie tussen het Oranje Fonds en alle belanghebbenden op uiteenlopende wijze te optimaliseren

Utrecht, 22 maart 2012

De heer mr drs J G Wijn, voorzitter

De heer R R Latenstein van Voorst, penningmeester

Mevrouw N Y Albayrak-Temur

De heer prof dr R J M Dassen RA

De heer prof dr G B M Engbersen

De heer P A C M van der Velden

De heer dr R R R van der Vorst

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het Bestuur van Stichting Oranje Fonds te Utrecht

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2011 van Stichting Oranje Fonds te Utrecht gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2011 en de staat van baten en lasten over 2011 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het Bestuur

Het Bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de in Nederland geldende van toepassing zijnde grondslagen voor de financiële verslaggeving RJ 650 Fondsenwervende Instellingen. Het Bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controle-

standaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de entiteit gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Oranje Fonds te Utrecht per 31 december 2011 en van het resultaat over 2011 in overeenstemming met de in Nederland geldende van toepassing zijnde grondslagen voor de financiële verslaggeving RJ 650 Fondsenwervende Instellingen.

Verklaring betreffende het jaarverslag

Wij vermelden dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig de in Nederland geldende van toepassing zijnde grondslagen voor de financiële verslaggeving RJ 650 Fondsenwervende Instellingen is opgesteld. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Amstelveen, 22 maart 2012

KPMG ACCOUNTANTS N.V.

S. Haringa RA

Dit financiële katern is onderdeel van het Oranje Fonds jaarverslag 2011
Het volledige jaarverslag leest u op www.oranjefonds.nl/jaarverslag

© 2012, Oranje Fonds, Utrecht

Oranje Fonds
Maliebaan 18
3581 CP Utrecht

Postbus 90
3500 AB Utrecht

T 030 656 45 24
F 030 656 22 04
E info@oranjefonds.nl
www.oranjefonds.nl

Dit jaarverslag is gedrukt op FSC-papier

Brengt ons bij elkaar.